

Økonomi- og handlingsplan

2014-2017

Innhold

0	UTVIKLING, DRIFT OG INVESTERINGSREGNSKAP	4
0.1	MELHUS KOMMUNES VISJON	4
0.2	KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL	4
0.3	BEGREPER	7
0.4	GRUNNLAG OG UTVIKLINGSTREKK	8
0.5	DRIFTEN.....	17
0.6	RAMMEOMRÅDER.....	17
0.7	INVESTERINGSREGNSKAPET	17
0.8	NETTO RAMMER 2013-16.....	24
0.9	HANDLINGSPROGRAMMET 2014-2017.....	38
1	RAMMEOMRÅDE 1 - ADMINISTRASJON, STØTTE OG UTVIKLING	39
1.1	POLITIKK	39
1.2	SENTRALADMINISTRASJONEN	40
1.3	NÆRING.....	44
2	RAMMEOMRÅDE 2 OPPLÆRING	46
2.1	GRUNNSKOLE.....	46
2.2	BARNEHAGE	51
3	RAMMEOMRÅDE 3 – HELSE OG OMSORG	56
3.1	HELSE OG OMSORG	56
3.2	FOLKEHELSE OG ALLMENNLEGETJENESTER	59
4	RAMMEOMRÅDE 4 - FOREBYGGING, AKTIVITET, LÆRING OG KULTUR.....	62
4.1	BARNEVERNSTJENESTEN	62
4.2	PP-TJENESTEN.....	63
4.3	HELSEØSTERTJENESTEN.....	64
4.4	PSYKISK HELSETJENESTE.....	64
4.5	NAV(KOMMUNALE TJENESTER)	65
4.6	RUS- OG TILTAKSTJENESTEN	66
4.7	LÆRING OG TILRETTELAGT ARBEID	67
4.8	AKTIVITET OG BEVEGELSE.....	69
4.9	KULTUR OG FRITID.....	72
5	RAMMEOMRÅDE 5 – BYGG OG EIENDOM, AREALFORVALTNING OG TEKNISK DRIFT	74
5.1	BYGG OG EIENDOM	74
5.2	TEKNISK DRIFT	76
5.3	AREALFORVALTNING.....	79

Forord

Budsjettet for 2014 og økonomi- og handlingsplan 2014-2017 skal gjenspeile satsningsområder for kommunen de kommende år.

Melhus Kommune er bærekraftig på kort og lang sikt, men står som stor vekstkommune ovenfor endel utfordringer innenfor enkelte tjenesteområder, da spesielt rettet mot barn og unge innenfor skole- og barnehagebygg.

Vi har en stor bygningsmasse som krever tilpasninger, rehabiliteringer og nybygg for å håndtere både vekst og de behov som er i dag for et forsvarlig opplærings- og arbeidsmiljø.

I tillegg ønsker vi å sette fokus på den kommunale bygningsmassen vi har som betjener grupper med særskilte behov for gjennomgangsboliger, for at disse skal fungere optimalt og ressursene brukes riktig.

Vi vil i løpet av 2014 få vedlikeholdsplan av kommunal bygningsmasse som kommer i sak om energimerking av bygg samt skolebruksplan for nedre Melhus til behandling.

Melhus kommune er største eier i Trønder-Energi. Selskapet er i en endrings- og investeringsprosess, og på kort sikt vil utbytte være lavere noen år. Vi ønsker å være en stor og aktiv eier i et langsiktig eierperspektiv.

Melhus Kommune skårer fortsatt høyt på Borgerundersøkelsen på alle tjenester og er kåret til en av de ti beste kommunene å bo i i landet. Melhus har satset mye på idrett og kultur til barn og unge, og dette er riktig, - ikke bare i et folkehelseperspektiv men også i forhold til trivsel og livskvalitet.

Arbeidet gjøres av mennesker, - alle ansatte, og det er de som produserer og leverer de tjenestene vi tilbyr våre innbyggere gjennom hele døgnet – de er «sannhetens øyeblikk» i møte med innbyggeren. Jeg har stor tillit og respekt for den jobben som gjøres, og stoler på at ansatte og tillitsvalgte fortsetter jobben inn i 2014 med å gjøre sitt beste slik at pengene blir brukt til beste for innbyggerne.

Det er gledelig at økonomi- og handlingsplan 2014-2017 ble enstemmig vedtatt av kommunestyret – dette viser at politikerne i Melhus er enige om satsningene de kommende år.

Lykke til med arbeidet!

Jorid Oliv Jagtøyen
Ordfører

0 Utvikling, drift og investeringsregnskap

0.1 Melhus kommunes visjon

Melhus kommune er en mangfoldig kommune der det skal være mulig å være modig.

0.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Melhus kommunestyre vedtok den 21.10.2009 Samfunnsdelen til kommuneplanen for Melhus kommune med mål og strategier for utvikling av Melhus kommune framover. Nedenfor er målformuleringene i samfunnsdelen gjengitt i sin helhet:

Mål for Melhus fram mot 2025

1. Samfunnsutvikling

Overordna mål: Melhus kommune skal ha et aktivt lokaldemokrati og lokalsamfunn der mange engasjerer seg. Kommunen skal ha en samfunnsutvikling som sikrer livsgrunnlag og trivsel og fremmer utvikling av gode og trygge lokalsamfunn både for dagens og kommende generasjoner. Langsiktige miljøvurderinger skal legges til grunn for beslutninger som tas. Det skal legges til rette for utvikling og vekst i hele kommunen og det skal satses på regionalt og interkommunalt samarbeid der det er hensiktsmessig og til det beste for innbyggerne og samfunnet.

1.1 Lokaldemokrati og brukermedvirkning

Delmål: Melhus kommune skal ha et lokaldemokrati der alle kan delta, en aktiv og involvert frivillig sektor der mange deltar og et politisk og administrativt system som sikrer et godt fungerende demokrati som fremmer utvikling av gode lokalsamfunn og stimulerer til frivillig arbeid. Det skal legges til rette for aktiv brukermedvirkning.

1.2 Miljø, klima og energi

Delmål: Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk. Dette skal gjenspeiles i kommunens planlegging, drift og tjenesteproduksjon.

1.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Delmål: Melhus kommune skal ha en beredskap som reduserer konsekvensene av klimaendringer, katastrofer og andre uønskede hendelser som berører innbyggerne. Konsekvensutredninger skal legges til grunn for arealplanleggingen slik at uønskede hendelser i minst mulig grad oppstår som følge av fysiske tiltak.

1.4 Folkehelse og livskvalitet

Delmål: Melhus skal være en foregangskommune innenfor folkehelsearbeid og skal ha fokus på forebyggende og helsefremmende arbeid, trivsel og livskvalitet for alle grupper av befolkningen. Dette skal gjenspeiles i kommunens planlegging, drift og tjenesteproduksjon.

1.5 Bolig- og tettstedsutvikling.

Delmål: Melhus skal oppleves som en attraktiv kommune å bo og arbeide i. Det skal legges til rette for en årlig befolkningsvekst på inntil 1½ %.

1.6 Kulturlandskap og naturlandskap

Delmål: Melhus kommune skal gjennom sin arealplanlegging legge vekt på en langsiktig utviklingsstrategi der jordvern, kulturlandskap og langsiktig forvaltning av naturressurser er viktige forutsetninger. Målet er å stoppe avgangen av den mest verdifulle dyrkajorda.

1.6 Næring

Delmål: Melhus kommune skal legge til rette for utvikling av både store og små bedrifter og opprettholde et mangfoldig og bærekraftig landbruk. Antall arbeidsplasser innenfor kommunen skal økes.

2. Kommunen som organisasjon

Overordna mål: Melhus kommune skal være en åpen kommune som gir god service og godt tilbud til innbyggerne innenfor tilgjengelig teknologi og økonomiske rammer. Kommunen skal være en arbeidsplass med godt omdømme og med dyktige og myndiggjorte medarbeidere.

2.1 Servicekommunen

Delmål: Gjennom tilgjengelig og effektiv forvaltning og døgnåpen service sikre gode tjenester til innbyggere og næringsliv.

2.2 Samhandling i arbeidslivet

Delmål: Gi handlingsrom for partene i arbeidslivet til å utvikle framtidsrettede arbeidsplasser.

2.3 Arbeidskraft, rekruttering og kompetanse

Delmål: Melhus kommune skal være en profesjonell arbeidsgiver med kompetente og myndiggjorte ledere og medarbeidere som markedsfører kommunen som en god og attraktiv arbeidsplass.

2.4 Økonomiske rammer

Delmål: Melhus kommune skal ha en sunn økonomi i et langsiktig perspektiv som legger forholdene til rette for kommende generasjoner.

3. Kommunens tjenestetilbud

Overordna mål: Melhus kommune skal ha et godt tjenestetilbud for alle brukergrupper. Det skal satses på forebyggende arbeid, og å ivareta vanskeligstilte grupper spesielt.

Barn og unge

Hovedmål: Melhus kommune skal være en god kommune å vokse opp i. Kommunen skal ha et tjenestetilbud som har god kvalitet i forhold til barn og unges behov. Det skal legges vekt på forebyggende arbeid og å komme tidlig inn og gi et helhetlig tilbud til de som trenger spesiell hjelp.

3.1 Utdanning

Delmål: Melhus kommune skal ha en kvalitetsmessig god barnehage, skole og skolefritidsordning der det er et godt læringsmiljø og læringsutbytte. Det skal være fokus på på godt kosthold (skolemåltid), daglig fysisk aktivitet, gode lokaliteter og uteplasser, tilstrekkelig med læremidler og med nulltoleranse mot mobbing.

3.2 Sosiale tjenester og helsetjenester

Delmål: Melhus kommune skal ha en beredskap og et tjenestetilbud som sikrer barn og unge nødvendig oppfølging og trygge oppvekstvilkår.

3.3 Fritid

Delmål: Melhus kommune skal være en kulturkommune. Gjennom ulike aktiviteter skal det legges til rette for god livskvalitet for alle. Melhus kommune skal i samarbeid med frivillige organisasjoner tilby varierte fritidstilbud.

Voksne

Hovedmål: Melhus kommune skal være en god kommune å bo i. Kommunen skal ha et spesielt fokus på tjenestetilbudet knytta til vanskeligstilte voksne og familier og mennesker med spesielle behov. Det skal legges vekt på forebyggende arbeid og å komme tidlig inn og å gi et helhetlig tilbud til de som trenger spesiell hjelp.

3.4 Sosiale tjenester og helsetjenester

Delmål: Melhus skal ha et tjenestetilbud som sikrer befolkningen nødvendig hjelp når de kommer opp i vanskelige situasjoner. Satse på hjelp til selvhjelp.

3.5 Utdanning og arbeid

Delmål: Melhus kommunes innbyggere skal uansett alder, bakgrunn og funksjonsnivå ha mulighet til meningsfullt arbeid og å utnytte sine evner til beste for seg selv og samfunnet.

3.6 Fritid

Delmål: Melhus kommune skal være en kommune som tar hensyn til alle innbyggere i ulike livsfaser, alder og funksjonsnivå i sin planlegging av kulturtiltak og helsefremmende arbeid.

Eldre

Hovedmål: Melhus kommune skal være en god kommune å bli gammel i. Kommunen skal legge til rette for at innbyggerne har en aktiv, verdig og trygg alderdom.

3.7 Helse- og omsorgstjenester

Delmål: Kommunen skal tilrettelegge for at alle kan bo lengst mulig hjemme. Det skal gis et riktig og differensiert omsorgstilbud basert på den enkeltes behov.

3.8 Fritid

Delmål: Gi et godt aktivitetstilbud til eldre. Ha aktive, engasjerte eldre som tar ansvar for egen helse, tar del i utvikling av lokalsamfunnet og deltar i frivillig arbeid.

0.3 Begreper

Tertialrapportene har siden 2004 vært tilpasset den formen på økonomi og handlingsprogrammet som ble innført i 2004 og som senere er videreført. Årsmeldingene følger samme malen. Rapporteringene er tilpasset økonomi- og handlingsplanen, slik at en kan tilbakerapportere iht. de mål som trekkes opp i handlingsplanen. En bruker da følgende begreper:

Finanskapital - pengene

Finanskapitalen eller pengene/pengebruken, beskriver hvordan de ulike elementer av pengebruk har utviklet seg i året, og hvordan kommunens penger er forvaltet i forhold til det som er planlagt

Politikerkapitalen - lokaldemokratiet

Politikerkapitalen synliggjør politikernes deltakelse for å skape en effektiv og god tjenesteyting til kommunens innbyggere, og å følge opp de lover og pålegg som Storting og statsforvaltning pålegger kommunene.

Humankapitalen - de ansatte

Humankapitalen synliggjør kommunenes evne til å ta vare på medarbeidernes engasjement og kompetanse

Brukerkapitalen - innbyggerne

Brukerkapitalen synliggjør kommunenes evne til å skape nytte for, tillit hos og samspill med innbyggerne og næringslivet

Samfunnskapitalen - samfunnet vårt

Samfunnskapitalen synliggjør kommunenes evne til å være en aktiv bidragsyter til utvikling av offentlig sektor.

I planen er disse begrepene i hovedsak lagt inn under ikke-økonomiske tiltak, med forbokstavene i begrepet i første kolonne. Finanskapitalen er i alt hovedsak alle de økonomiske begrepene, men rent unntaksvis også under ikke-økonomiske tiltak.

0.4 Grunnlag og utviklingstrekk

Som vekstkommune blir Melhus hele tiden utfordret på kapasitet knyttet de tjenestene som produseres. Kommunen har gjennom mange år vist at den har evnet å tilpasse driften til de inntektsrammer en har. Dette har blitt realisert gjennom en kombinasjon av sterk budsjett disiplin og evnen til å forvalte hver krone på en gunstig måte til beste for innbyggerne i kommunen. Dette vil også være hovedmålsettingen fremover. Melhus kommune har de senere årene opplevd et sterkt utgiftspress på flere områder. Barnevernsbudsjettet lå i 2013 på 22mill. kroner hvilket er en dobling fra 2009.

Med åpningen av nye Buen sykehjem i 2013 er en viktig milepæl innen eldreomsorgen på plass. Dette må sies å være en av de største økonomiske utfordringene Melhus kommune har realisert. 2014 vil være det første året med full økonomisk virkning av det nye sykehjemmet.

I rådmannens forslag til budsjett for 2014 er styrkingen av skolebudsjettet på Gåsbakken og Flå i 2013 videreført. Det samme gjelder budsjettjusteringene knyttet til veg på Teknisk drift.

I budsjettet for 2014 og økonomiplanen for 2014-2017 har rådmannen innarbeidet virkningen av følgende investeringer som belaster driften på investeringssiden:

- Ombygging av Høllonda helsehus, 20 mill. kroner
- IKT – Tiltaksplan 2014, 2,75 mill. kroner

Følgende investeringer er videreført fra økonomiplan 2013-2016

- Rehabilitering av Flå skole, 25 mill. kroner for hvert av årene 2014 og 2015
- Ny tre avdelings barnehage (Rosmælen), 15 mill. kroner for hvert av årene 2014 og 2015.
- Uspesifiserte investeringer på 10 mill. kroner i 2015 og 20 mill. kroner i hvert av årene 2016 og 2017.

Kommunesektorens pensjonsutgifter vokser langt sterkere enn i de øvrige utgiftene fra 2013 til 2014. Melhus kommunens pensjonsutgifter forventes å øke med om lag 4,2 mill. kroner, eller 11 pst. fra 2013 til 2014. Denne økningen synes å fortsette fra 2014 til 2015. Hvor mye økningen blir fra 2014 til 2015 avhenger av hvor mange år en legger seg på mhp å innfri premieavvik som oppstår i kommunene fra 2014 og fremover. Kommunal- og regionaldepartementet har nå ute på høring et forslag om å nedbetale premieavviket på enten 5 eller 7 år. I dag kan kommunene nedbetale dette på 10 år. Rådmannen har ikke tatt hensyn til departementets forslag om enten 5 eller 7 års nedbetaling i sin framskrivning av utgifter i økonomiplanperioden.

Øvrige forhold på driftssiden som det er gjort justeringer på fra 2013 til 2014 er:

- Ordinær skoleskyss, 1,5 mill. kroner. Beløpet representerer et merforbruk i forhold til budsjettet de senere årene. Dersom budsjettet ikke hadde blitt justert ville en fått et underskudd på dette området på i størrelsesorden 1,5 mill. kroner.
- Det er satt av midler i økonomiplanen for å håndtere prognostisert netto elevtallsvekst i grunnskolen. Gjennomsnittskostnaden pr. elev utgjør i underkant av kr 80.000,- pr. år.
- Det er satt av midler i økonomiplanen for å håndtere prognostisert netto økning i etterspørselen etter barnehageplasser. Gjennomsnittskostnaden pr barn under 3 år utgjør om lag kr 180.000,- pr. år.

- Det er lagt inn 0,5 mill. kroner til å styrke arbeidet med miljørettet helsevern. Styrkingen skjer gjennom et interkommunalt samarbeid mellom kommunene, Klæbu, Malvik, Melhus, Midtre Gauldal og Trondheim. Rådmannen legger fram egen sak om dette som kommer til formannskapet 4. desember.
- Utgiftene knyttet til samhandlingsreformen øker med 1,2 mill. kroner i forhold til tidligere forutsetninger.
- Kommunens arbeid knyttet til naturskader i egen kommune har økt betraktelig de senere årene. Med bakgrunn i at Teknisk drift har kompetanse til å håndtere dette selv omgjøres en stilling som i dag har ligget til vann- og avløp (selvkost) til å ligge 50 pst. på naturskade.
- Det er satt av 0,3 mill. kroner på rammeområde 2 for å kompensere for prisveksten fra 2013 til 2014.

Stoltenberg Regjeringen la opp til en styrkning av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. For Melhus kommune representerer denne styrkingen om lag 0,6 mill. kroner. Dette er videreført av Solberg Regjeringen. Rådmannen har på bakgrunn av dette økt rammen til virksomheten Familie- og forebygging med 0,6 mill. kroner. Videre er også rammen til samme virksomhet økt som følge av nye økonomiske forpliktelser fra 2013 til 2014. Dette gjelder økt kommunal egenandel med 1/3 til kr 50.000,- pr. mnd pr. barn i barnevernsinstitusjon og økt tilsyn med barn i fosterhjem på bakgrunn av en lovendring som gjøres gjeldene fra 1. februar 2014.

Rådmannen har innarbeidet virkningen av Solberg Regjeringens tilleggsproposisjon som ble lagt fram 8. november. I forhold til Stoltenberg Regjeringens forslag er det følgende endringer for kommunene:

	Landet
	Tall. I mill. kroner
1. Økt pris og kostnadsvekst i 2014	250,30
2. Ikke kommunale barnehager 96%-98% fra 1. august 2014	69,00
3. Økt maksimalpris for barnehageplass	-163,00
4. Opptrapping mot to barnehageopptak	-241,00
5. Avvikle kulturskoletime fra 1. august 2014	-71,10
6. Avvikle ordning med frukt og grønt fra 1. august 2014	-107,20
7. Redusert egenandel for personer på dobbeltrom	15,00
8. Øremerking av midler til kommunalt rusarbeid	-343,00
9. Styrket tilsyn med barn i fosterhjem	15,00
Sum	-576,00

1. I Stoltenberg regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2014 ble pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2014 anslått til 3 pst. I denne proposisjonen er anslaget oppjustert til 3,1 pst. Bakgrunnen er at anslaget for konsumprisveksten i 2014 er oppjustert. Utgiftsøkningen for kommunene utgjør 250,3 mill. kroner.
2. Solberg Regjeringen legger opp til at ikke kommunale barnehager skal motta 98 pst. av det de kommunale barnehagene i gjennomsnitt får i offentlig støtte fra 1. august 2014, den forrige regjeringen la opp til 96 pst. fra samme dato.
3. Solberg Regjeringen legger opp til at maksimalprisen for en heldags plass i barnehage skal kunne økes med 75 kroner fra 2013 til 2014. Stoltenberg regjeringen la her opp til 45 kroner.
4. Stoltenberg Regjeringen la opp til en opptrapping mot innføring av to barnehageopptak og rett til barnehageplass for de som var født tom oktober året før opptaksåret. Dette legger ikke Solberg Regjeringen opp til.

5. Solberg Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med én uketime med kulturskoletilbud i skole/SFO på barnetrinnet (1.–4. trinn) med virkning fra skoleåret 2014–2015. Regjeringen Stoltenberg fremmet 4. oktober 2013 en lovproposisjon om å innføre plikt for skoleeier til å tilby gratis kulturskoletilbud, jf. Prop. 206 L (2012–2013). Regjeringen vil fremme en melding om å trekke lovproposisjonen.
6. Solberg Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med gratis frukt og grønt på skoler med ungdomstrinn med virkning fra skoleåret 2014–2015. Ordningen er regulert i opplæringsloven og forskrifter til opplæringsloven. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag om endring av opplæringsloven
7. Solberg Regjeringen foreslår å innføre redusert egenbetaling for beboere som mot sin vilje bor på dobbeltrom ved langtidsopphold i kommunal helse- og omsorgsinstitusjon. Det foreslås å øke rammetilskuddet med 15 mill. kroner som delvis kompensasjon for halvårsvirkningen.
8. I statsbudsjettet for 2013 ble midlene til kapasitetsvekst i kommunene over kap. 763, post 61 Kommunalt rusarbeid innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Solberg Regjeringen foreslår at midlene til kommunalt rusarbeid gis som øremerket tilskudd i 2014. Som følge av dette reduseres rammetilskuddet med 343 mill. kroner.
9. Regjeringen Stoltenberg foreslo å øke rammetilskuddet med 15 mill. kroner som kompensasjon for endringer i reglene om tilsyn med barn i fosterhjem. Kompensasjonen tok utgangspunkt i at endringene skulle tre i kraft 15. juli 2014. Solberg Regjeringen ønsker å fremskynde iverksettelsen til 1. februar 2014, og kommunene foreslås derfor kompensert med ytterligere 15 mill. kroner.

Rådmannen har i sitt forslag til budsjett for 2014 lagt opp til at ordningen med frukt og grønt på ungdomstrinnet avvikles fra skoleåret 2014/2015 og at ordningen med én uketime med kulturskoletilbud i skole/SFO på barnetrinnet (1.–4. trinn) avvikles.

Rådmannen har i sitt forslag til budsjett for 2014 og økonomiplan for perioden 2014–2017 klart å balansere forholdet mellom løpende driftsinntekter og driftsutgifter. Dette synliggjøres gjennom at driftsbudsjettene i hele planperioden går i null.

Både skolebruksplanen og barnehageplanen signaliserer store økonomiske utfordringer fremover. Dette er utfordringer som ikke lar seg løse innenfor det kommunen vil komme til å motta av frie inntekter fremover. Det mest presserende i årene som kommer vil derfor være å takle de økonomiske utfordringene som følger av behovet for økt skolekapasitet og økt barnehagekapasitet.

Forutsetninger i økonomi og handlingsplanen for perioden 2014-2017

1. Finansinntekter

- a) Pr. 1. januar 2014 er det antatt at verdien av porteføljen som ligger til langsiktig forvaltning utgjør 123,6 mill. kroner. For 2014 er det budsjettet med en avkastning på 4,95 mill. kroner. For årene 2015-2017 er det lagt til grunn en avkastning på 4 pst. pr. år ut ifra den kapitalen en forventer å ha ved inngangen til det enkelte år. Forventet kapital ved inngangen til 2014 antas å være 123,6 mill. kroner, i 2015 128,6 mill. kroner, i 2016 133,7 mill. kroner og i 2017 139,0 mill. kroner. Dette innebærer at en legger til grunn en avkastning fra langsiktig forvaltning til finansiering av driften i kommunen tilsvarende 4,95 mill. kroner i 2014, 5,14 mill. kroner i 2015, 5,35 mill. kroner i 2016 og 5,56 mill. kroner i 2017.
- b) Årlig avkastning på obligasjon fra TrønderEnergi AS er i perioden 2014-2017 satt til 7,1 pst. Dette tilsvarer det markedet har priset tilsvarende obligasjon for over 10 år. Dette gir en årlig avkastning på 8 mill. kroner. Utbytte fra selskapet i perioden 2014-2017 er budsjettet til 7,6 mill. kroner i 2014 deretter årlig 6,8 mill. kroner. Samlet avkastning/utbytte fra TrønderEnergi AS er 10, 2 mill. kroner lavere enn utbetalt utbytte i 2013 og 1,7 mill. kroner lavere enn budsjettet i 2013. Melhus kommune har en eierandel på 14,77 pst. i TrønderEnergi AS.
- c) Kompensasjonsrenten i tilknytning til GR 97 er satt til 2,00 pst. for årene 2014-2017. Rentekompensasjonen fastsettes ut ifra nivået på 9 måneders statsveksler pr. 1 juli året forut for budsjettåret tillagt et halvt prosentpoeng .
- d) Kompensasjonsrenten fra Husbanken i forhold til handlingsplanen for eldre er satt til 1,9 pst. for hele perioden 2014-2017. Kompensasjonsrenten følger den til en hver tid gjeldende flytende rente i Husbanken.
- e) Kompensasjonsrenten fra Husbanken i forhold til rentekompensasjon på skoleanlegg er satt til 1,9 pst. for hele perioden 2014-2017. Kompensasjonsrenten følger den til en hver tid gjeldende flytende rente i Husbanken.
- f) Avkastningen på alle konsernkonti i Fokus Bank er beregnet ut fra et rentenivå på 3 måneders NIBOR tillagt 1 prosentpoeng. For 2014-2017 utgjør dette 2,75 pst.

2. Finansutgifter

- a) Rentenivå knyttet til eksterne lån opptatt pr. 01.09.2013 fremgår av tabellen under.

Lånegiver	Lånenr.	Saldo	Rente p.a.	Type rente	Utløpsdato rentebinding	Utløpsdato lån
Kommunalbanken	20040412	6 758 400	3,81	Fastrente	16.06.2015	16.06.2024
Kommunalbanken	20040413	6 847 280	3,86	Fastrente	16.06.2015	16.06.2034
Kommunalbanken	20040423	23 339 960	3,88	Fastrente	16.06.2015	16.06.2045
Kommunalbanken	20040445	992 840	3,70	Fastrente	16.06.2015	16.12.2017
Kommunalbanken	20040446	5 793 430	3,79	Fastrente	16.06.2015	16.06.2021
Kommunalbanken	20040447	6 484 180	3,79	Fastrente	16.06.2015	16.12.2021
Kommunalbanken	20040450	42 625 000	3,88	Fastrente	16.06.2015	16.12.2028
Kommunalbanken	20040451	19 125 000	3,88	Fastrente	16.06.2015	16.06.2028
Kommunalbanken	20040452	2 181 290	3,81	Fastrente	16.06.2015	16.12.2023
Kommunalbanken	20040453	16 432 474	3,93	Fastrente	16.06.2015	16.06.2034
Kommunalbanken	20040454	37 855 400	3,83	Fastrente	16.06.2015	16.12.2026
Kommunalbanken	20040867	14 562 881	3,93	Fastrente	16.06.2015	16.12.2030
Kommunalbanken	20040868	68 247 610	3,93	Fastrente	16.06.2015	16.12.2030
Kommunalbanken	20040930	4 680 500	3,81	Fastrente	16.06.2015	16.12.2024
Kommunalbanken	20040931	7 230 386	3,93	Fastrente	16.06.2015	16.12.2034
Kommunalbanken	20090401	158 868 498	2,25	P.t. rente		20.12.2038
Kommunalbanken	20090405	162 504 260	2,00	3 mnd Nibor		18.12.2037
Kommunalbanken	20090837	19 800 040	2,25	P.t. rente		10.12.2036
Kommunalbanken	20090838	10 988 950	2,25	P.t. rente		10.11.2043
Kommunalbanken	20090839	12 121 380	2,25	P.t. rente		11.11.2041
Kommunalbanken	20090840	2 574 000	2,25	P.t. rente		11.11.2019
Kommunalbanken	20100988	7 347 164	2,25	P.t. rente		27.12.2050
Kommunalbanken	20100989	1 500 000	2,25	P.t. rente		29.12.2025
Kommunalbanken	20100990	3 190 900	2,25	P.t. rente		27.12.2032
Kommunalbanken	20110833	9 551 900	1,94	3 mnd Nibor		27.12.2051
Kommunalbanken	20110832	24 333 340	1,94	3 mnd Nibor		27.12.2049
KLP		8 428 275	2,33	3 mnd Nibor		01.02.2018
Nordea sertifikat 1		173 516 935	3,94	Fastrente	30.06.2020	01.08.2049
Nordea sertifikat 2		274 613 734	3,65	Fastrente	15.01.2019	16.04.2046
Nordea sertifikat 3		159 815 061	3,00	Fastrente	30.08.2023	30.05.2048
Husbanken, startlån 2007	14630774	4 047 152	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.07.2027
Husbanken, startlån 2008	14631402	6 057 566	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2028
Husbanken, startlån 2009	14632020	15 500 000	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.03.2029
Husbanken, startlån 2010	14632698	17 000 000	1,99	Fastrente	01.11.2014	01.08.2030
Husbanken, startlån 2012	14633895	24 330 607	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2037
Husbanken, startlån 2013	14634547	15 000 000	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.05.2038
Husbanken, startlån 2014	14634547	7 500 000	2,09	Flytende		01.05.2038
Husbanken, særvilkår	14605049	1 720 732	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.07.2022
Husbanken, særvilkår	14604263	86 730	0,99	Flytende		23.02.2015
Husbanken, særvilkår	14603972	1 075 200	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.08.2025
Husbanken, særvilkår	14604262	93 450	0,99	Flytende		23.02.2015
Husbanken, særvilkår	14604261	101 640	0,99	Flytende		23.02.2015
Husbanken, særvilkår	14953102	1 728 000	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.05.2023
Husbanken, særvilkår	14943654	2 473 200	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2022
Husbanken, særvilkår	14943617	555 120	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2022
Husbanken, særvilkår	14932770	854 400	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.09.2021
Sum lån pr. 01.09.2013/snitt rente		1 390 434 865	3,07			
Herav fastrente		968 944 338		69,7 %		
Herav flytende		421 490 527		30,3 %		

Pr. 01.09.2013 er den samlede langsiktige lånegjelden i Melhus kommune på 1 390 mill. kroner. Av dette er 69,7 pst. knyttet opp mot fastrente avtaler, hvor hovedtyngden ligger på en binding på 10 år. I økonomiplanperioden 2014-17 er det tatt høyde for en rente tilsvarende en flytende rente på 2,47 pst. i 2014, 2,67 pst. i 2015 og 3,35 pst. i 2016 og 2017.

3. Skatt- og rammetilskudd

- a) Skatt- og rammetilskudd i perioden 2014-17 bygger på prognosemodell fra KS. Som igjen bygger på Stoltenberg regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2014.

4. Eiendomsskatt

- a) Eiendomsskatten i planperioden er basert på at taksgrunnlaget for næringseiendommer og verker og bruk beskattes med en sats på 7 promille. Satsen er uendret i forhold til 2013.
- b) Eiendomsskatten i planperioden er basert på at taksgrunnlaget for fritidseiendommer, boligeiendommer og boligdelen av landbrukseiendommer beskattes med en sats på 2 promille. Satsen er uendret i forhold til 2013.
- c) Det legges til grunn et bunnfradrag på kr 100.000,- pr. boenhet, knyttet til eiendommer som omfattes av pkt. 4. b.
- d) Samlet netto inntekt fra eiendomsskatt, gitt forutsetningene i pkt. a-c, utgjør årlig 24,6 mill. kroner.

5. Momskompensasjon

- a) Det er ikke lagt opp til å inntektsføre påløpt momskompensasjon på investeringsprosjekter som vedtas fra og med budsjettet i 2014 i kommunens driftsregnskap.

6. Salg- og kjøp av konsesjonskraft

- a) Melhus kommune har avtale med TrønderEnergi Kraft AS om salg av konsesjonskraft. I årene 2013, 2014 og 2015 vil også kommunen kjøpe kraft fra TrønderEnergi AS. Etter 2015 må kommunen på nytt ut med anbud på kjøp av kraft. Det forutsettes at netto inntekt fra kjøp og salg av konsesjonskraft tilsvarende 14,8 mill. kwt gir 1,72 mill. kroner årlig. Det er videre forutsatt at Bygg- og eiendom og Teknisk drift kompenseres med hhv. 5,5 og 0,3 mill. kroner knyttet til deres kraftforbruk.

7. Avsetning lønnsoppgjør og pensjonsutgifter

- a) Det er fra 2013 til 2014 forutsatt en nominell årslønnsvekst på 3,5 pst. For perioden fra 2014 til 2017 er det lagt til grunn en årlig årslønnsvekst på 4,0 pst.
- b) Det er årlig satt av 16,7 mill. kroner for å håndtere netto reguleringspremie, premieavvik og akkumulert premieavvik knyttet pensjonsutgiftene fra KLP og Statens Pensjonskasse. Dette er en økning på 2 mill. kroner fra 2013 til 2014. Hvorvidt dette er for høyt eller for lavt i årene 2014-17 avhenger av lønns- og G-vekst korrigerert for selskapenes finansavkastning.

8. VA – avgifter i 2014.

- a) Det legges opp til følgende avgiftsendringer fra 2013 til 2014

Årsavgift vann	0 %
Årsavgift kloakk	5 %
Feie og tilsynsavgiften	0 %
Tilknytningsavgift vann	0 %
Tilknytningsavgift kloakk	5 %
Septikk	0 %

b) Andel fellesutgifter innen vann, avløp og septikk utgjør 10 pst. i hele planperioden 2014-17

9. Envina AS – fastsetting av gebyr for 2014

Renovasjonsgebyret er kalkulert og fastsatt etter prinsippene i veilederen fra Kommunal og regionaldepartementet (H2140, januar 2003) om selvkostberegning.

Renovasjonsgebyret er økt med 5% til:

- Et normalabonnement økes med 5% til kr 3.098 inklusive merverdiavgift. De andre abonnementstypene økes tilsvarende.
- For fritidshus økes renovasjonsgebyret tilsvarende. Et normalt fritidsabonnement settes til 35% av et normalabonnement for husholdning. Dette utgjør kr 1.085.

Hvert enkelt kommunestyre må behandle renovasjonsgebyrene for 2014 i forbindelse med fastsettelse av øvrige kommunale gebyrer, jfr renovasjonsforskriftens §14.

10. Gebyrer knyttet til byggesaksbehandling, plansaksbehandling og kart- og delingsforretning i 2014.

a) Melhus kommunestyre vedtok i møte 19.06.2007, k.sak 44/07 å innføre 100 pst. selvkost innenfor kommunale betalingstjenester knyttet til byggesaksbehandling hjemlet i plan- og bygningslovens § 33-1 samt 100 pst selvkost innenfor kommunale betalingstjenester knyttet til kart- og delingsforretning hjemlet i § 32 i lov om eighedsregistrering (matrikkellova). Videre ble det også vedtatt å innføre 60 pst. selvkost innenfor kommunale betalingstjenester knyttet til plan hjemlet i plan- og bygningslovens § 33-1 med en opptapping til 80 pst. i 2009 og 100 pst. i 2010. For 2014 legges det opp til følgende gebyrendring i forhold til 2013.

Gebyr for byggesaksbehandling, jf. pkt. 3 i gebyrregulativet	5 %
Gebyr for kart- og oppmålingstjenester, jf. pkt. 4 i gebyrregulativet	5 %
Gebyr for planbehandling, jf. pkt 5 i gebyrregulativet	5 %

b) Det legges til grunn at opptappingen mot 100 pst selvkost innen planbehandling utsettes inntil videre, da gebyrene må økes så mye at en vil ligge godt over det kommunens nabokommuner legger til grunn på plansiden. Det legges inntil videre opptil 60 pst. selvkost innenfor planbehandling i perioden 2014-2017.

c) Andel fellesutgifter utgjør 10 pst. i hele planperioden 2014-17.

11. Øvrige gebyrer

- a) Gebyrer som ikke reguleres av statlige føringer eller som omfattes av selvkost reguleres i tråd med oversikten under fra 2013 til 2014. Virkningstidspunktet settes til 1. januar 2014.

Rammeområde 2

Kontingent skole-/fritidsordning	under 14 timer pr. uke	4 %
Kontingent skole-/fritidsordning	over 14 timer pr. uke	4 %
Kontingent skole-/fritidsordning	kjøp av enkelt dager	4 %
Kontingent skole-/fritidsordning	kjøp av enkelttimer	4 %
Elevavgifter musikkolen		4 %
Makspris for hel plass i barnehager økes med kr 75,- pr. mnd. Fra 01.01.2014 De øvrige prisene økes også med 3,2 pst. fra 01.01.2014.		

Rammeområde 3

Matombringning				
Middag		kr 84 per porsjon		Tjenesten forutsetter behovsvurdering av hjemmetjenesten og påfølgende enkeltvedtak.
Fullkost		kr 145 per dag		
Middagssalg, hjemmeboende				
Middag		kr 84 per porsjon		Tjenesten avtales direkte med kjøkkenet.
Praktisk bistand (hjemmehjelp)				
	per time		maksbeløp	Praktisk bistand betales for hver time, inntil maksbeløpet. Tidsforbruket rundes av til nærmeste halvtime. Makspris under 2 G reguleres av § 10 i Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester.
Under 2 G	kr 140		kr 180	
2 - 3 G	kr 288	3	kr 864	
3 - 4 G	kr 311	4	kr 1 244	
4 - 5 G	kr 324	5	kr 1 620	
Over 5 G	kr 324	6	kr 1 944	
Selvkost (timepris) for hjemmetjenester				
Selvkost		kr 383		
Trygghetsalarm				
Under 2 G		kr 130		Abonnementspris per måned, uavhengig av bruk.
2 - 3 G		kr 155		
3 - 4 G		kr 155		
4 - 5 G		kr 155		
Over 5 G		kr 155		
Dagsenteropphold				
Opphold		kr 73 per dag/oppmøte		
Mat under oppholdet		kr 84		
Husmorvikar				
Pris		kr 383 per dag/oppmøte		

Rammeområde 5

I utleieregulativet til Bygg og eiendom er ikke prisene endret siden 2007. Prisene justeres opp med 10 pst.

12. Øvrige forhold

A)

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan i forhold til de interkommunale selskaper kommunen deltar i bygger på vedtak gjort av representantskapene i de enkelte selskaper. Dette gjelder Gauldal Brann og Redning IKS, Revisjon Midt Norge IKS og Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS

For å legge til rette for å øke utdanningen av deltidsbrannpersonell, har Stoltenberg Regjeringen lagt inn 36 mill. kroner i rammetilskuddet til kommunene med utgangspunkt i antall deltidsbrannpersonell i hver kommune. Der det er vertskommunesamarbeid om brannvesen, er midlene fordelt til vertskommunen. Regjeringen legger til grunn at vertskommunene sørger for at midlene kommer alle kommunene i samarbeidet til gode. Melhus kommune som vertskommune er tildelt kr 363.000,- i 2014. Rådmannen har budsjettert med at disse midlene overføres til Gauldal Brann- og redning IKS. Midlene kan brukes til å dekke kommunenes egne utgifter forbundet med utdanningen og en kursavgift som fastsettes av Norges brannskole. Varigheten av den særskilte fordelingen vil bli vurdert i sammenheng med overgangsordningen for forskriftskrav til deltidspersonell i brannvesenet og regjeringens videre behandling av NOU 2012: 8 Ny utdanning for nye utfordringer – Helhetlig utdanningsmodell for fremtidig personell i brannvesenet

B)

Rådmannens forslag til budsjett for 2014 for Arbeidsgiverkontrollen bygger vedtak i styringsgruppa for samarbeidet.

c)

Trondheimsregionen er et felles samarbeidsorgan for kommunene Stjørdal, Malvik, Trondheim, Klæbu, Melhus, Skaun, Orkdal, Midtre Gauldal, Rissa og Leksvik samt Sør-Trøndelag fylkeskommune. Andre kommuner/fylkeskommuner kan etter vedtak i Trondheimsregionen tas inn som medlemmer eller møte som observatør. For hvert år i planperioden 2014-2017 er det lagt inn kr 382.000,- prisjustert som Melhus kommunes bidrag inn i dette arbeidet. Innarbeiding ligger under rammeområde 6.

13. Oppsummering

- a) Gitt forutsetningene listet opp i pkt. 1-11 samt de investeringer som følger av omtalen under investeringer, angir tabellen under hva Melhus kommune vil ha til disposisjon for årene 2014-17. (Tall i 1000- kroner)

Tabell 13

Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
2014	2015	2016	2017
0	0	0	0

Som en ser av tabellen over er det balanse mellom løpende inntekter og utgifter i økonomiplanperioden 2014-2017. Gitt forutsetningene i pkt 1-12 samt det som ligger inne av forutsetninger på investeringssiden i planperioden.

0.5 Driften

Økonomi- og handlingsplanen tar utgangspunkt budsjettet for 2013, og de vedtak kommunestyret har gjort forut for behandlingen av økonomi og handlingsplanen for perioden 2014-2017.

Oppsummert benevnes denne oversikten konsekvensjustert økonomiplan. Oversikten under viser endringen i driftsbudsjettene i perioden 2014-2017 som følge av rådmannens forslag til drift og investeringsbudsjettet for perioden 2014-2017:

(Tall i 1000-kr)	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tekst	2014	2015	2016	2017
Økte utgifter som følge av forslag til investeringer i 2014	96	665	732	719
Økte utgifter som følge av rehabilitering av Flå skole til 50 mill. kroner	164	1 208	2 096	2 280
Økte utgifter som følge av ny tre avdelings barnehage på Rosmælen til 30 mill. kroner	98	725	1 257	1 368
Økte utgifter som følge av uspesifiserte investeringer på 10, 20 og 20 mill. kroner i 2015, 2016 og 2017		71	754	2 157
Ordinær skoleskys	1 500	1 500	1 500	1 500
Elevtallsvekst i grunnskolen	780	2 280	3 780	5 280
Etterspørselsøkning i kommunale og ikke kommunale barnehager og familiebarnehager	2 172	5 004	8 589	12 009
Miljørettet helsevern, interkommunalt samarbeid	500	500	500	500
Medfinansiering samhandlingsreformen	1 200	1 200	1 200	1 200
Naturskade, lønn til ansatt som jobber med disse sakene		287	287	287
Priskompensasjon Rammeområde 2	300	300	300	300
Økte regnskapsførte utgifter pensjon fra 2013-2014	4 227	4 227	4 227	4 227
Sum	11 037	17 967	25 222	31 828

0.6 Rammeområder

De ulike rammeområdene tildeles etter dette følgende netto rammer (Tall i 1000- kroner):

Rammeområde	2014	2015	2016	2017
R 1. Administrasjon, støtte og utvikling	46 422	47 072	46 422	46 872
R 2. Kultur og opplæring	295 294	300 093	304 907	309 827
R 3. Helse og omsorg	224 635	224 947	225 269	225 601
R 4. Forebygging, aktivitet og læring	82 079	82 079	82 079	82 079
R 5. Landbruk, miljø og tekniske tjenester	54 332	54 332	54 332	54 332
R 6. Virksomheter utenom kommunen	22 118	22 406	22 811	23 221
Sum Rammeområde 1-6	724 880	730 929	735 819	741 932
R 9. Overodnede inntekter/utgifter	-724 880	-730 929	-735 819	-741 932

0.7 Investeringsregnskapet

Investeringer som belaster driften i Melhus kommune

Rådmannens forslag til nye investeringer for 2014 ekskl. VA investeringer fremgår av tabellen under:

Nr.	Prosjekt	Bevilgning inkl. mva.	Lån	MVA-komp.	Dispfond	Overf. fra drift	Tilskudd	Levetid år
1.	Hølanda helsehus div. ombygginger	20 000 000	9 500 000	4 000 000			6 500 000	40
2.	IKT - Tiltaksplan 2014	2 750 000	2 200 000	550 000				5
3.	Egenkapitalinnskudd KLP	2 000 000				2 000 000		

Prosjekt 1:

Under behandlingen av Melhus kommunes budsjettet for 2014 ble det satt av 0,5 mill. kroner til utvikling/prosjektering av diverse ombygginger ved Hølonda helsehus. Under følger en kort beskrivelse av ombyggingsarbeidene:

Andre etasje i avdeling «TOPPEN» bygges om til 5 småleiligheter med lite soverom/alkove, bad, og oppholdsrom for utleie. I tre av leilighetene er det tatt med minikjøkkenenhet med overskap. Det er også gitt plass til fellesstue på ca. 22 m² i knutepunkt rundt trapp og heis, som felles samlingssted for beboerne.

Bygningsmessig standard for leiligheter er beregnet med malte gipsplater på vegger og i himlinger. Banebelegg på gulv i soverom, oppholdsrom, fellesstue og korridorer. På bad er beregnet flis på vegger og gulv, vegghengte toaletter, servant og dusj.

Skillevegger mellom leiligheter og mot fellesstue bygges med lydklasse 52dB, vegger mot korridor 48 dB, dører 35 dB. Det installeres vannbåren gulvvarme i alle bad. Elektrisk og tele/dataanlegg suppleres og omlegges.

"MÆLEN" bygges om fra leiligheter til rom for demente med eget bad til hvert rom. Ombyggingen gir rom for ekstra lagerareal, skyllerom, bøttekott og base for ansatte. Eksisterende fellesstue beholdes som i dag, kjøkken bygges nytt. Alle rommene har utgang til veranda, denne benyttes som en av rømningsveiene.

Rom 6 bygges med lydklasse 70 dB mot tilstøtende arealer, øvrige rom bygges med samme lydklasser og bygningsmessige standard som beskrevet for "Toppen".

Vinduer, terrassedører, utgangsdører og alle innvendige dører skiftes.

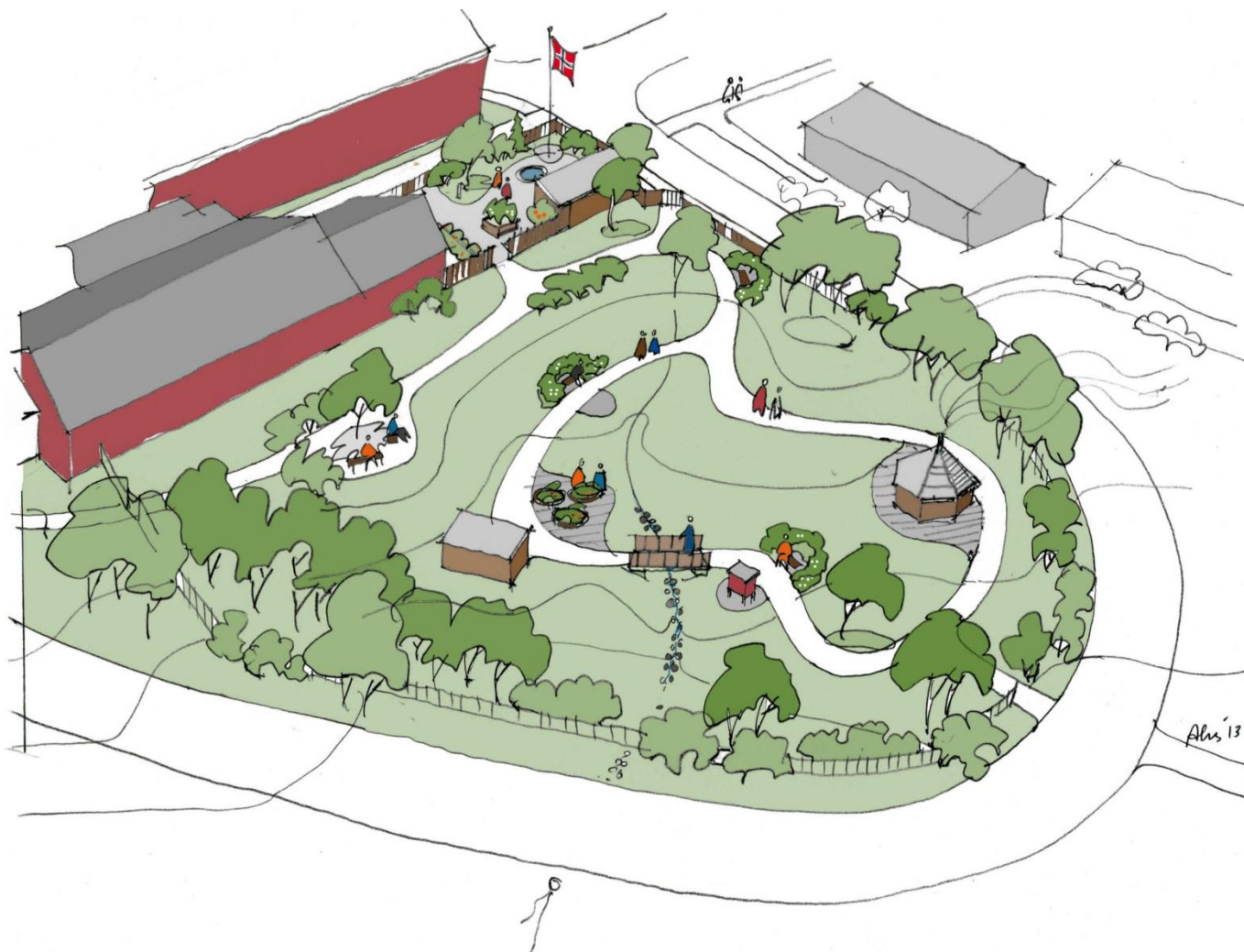
Nytt vannbårent

gulvvarmeanlegg installeres. Elektrisk anlegg og tele/dataanlegg skiftes i hovedsak.

Tidligere hovedinngang tenkes benyttet som fellesrom for personale og beboere, i den forbindelse monteres ny inngangsdør med glass og ett ekstra vindu i vegg mot fellesterrasse. Fellesterrasse utvides.

Sansehage-prosjektet er en del av tiltaket ombygging av Hølonda helsehus. Landskapsplanen viser forslag til rehabilitering av store deler av arealene omkring helseheimene, med behandling av terreng, vegger, stier, sitteplasser, beplantning og tilrettelegging for aktiviteter. Områdegrensene er vist med stipla strek på Landskapsplanen.

Eksisterende uteområder omkring helseheimen flyter ut i trafikkarealer og skråninger uten klare avgrensinger, og for å få til en bedre situasjon i og omkring sansehagen er det nødvendig å bearbeide arealene rundt en del. Sansehage-prosjektet medfører dermed at vegen til parkeringsplassen må omlegges, nytt fortau etableres, samt at man kopler seg til eksisterende strukturer som gangsti ned til vannet (helsestien) og til butikk og bank.

Perspektivskisse som viser den nye sansehagen

Adkomst og parkering

Adkomst til sykeheimen skjer fra veg foran helsehus, med ansatte-parkering på baksiden av bygget. Gjesteparkering ligger foran hovedinngang. Begge parkeringsplassene bevares slik de er i dag, men ansatte-parkering får nytt asfaltdekke og kantstein.

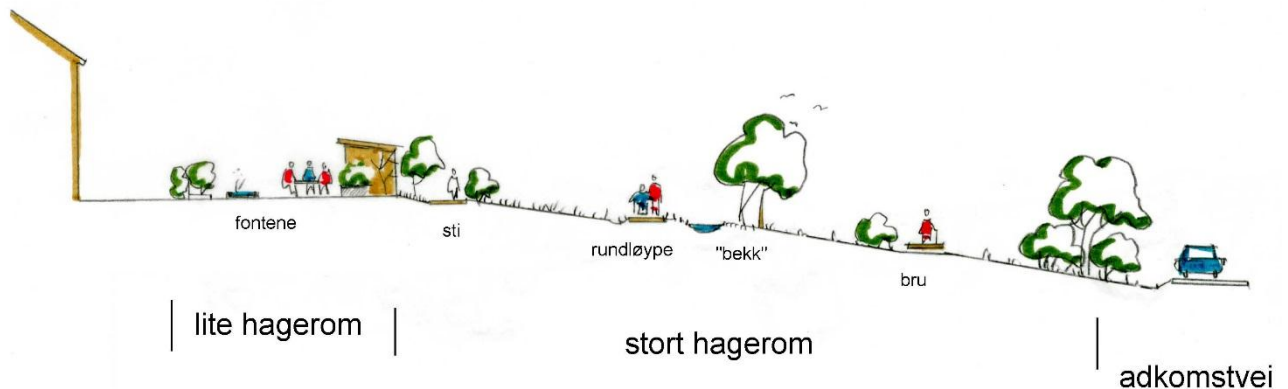
Varelevering skjer via varemottak både på framsida og baksida av helsehuset. Dette blir uforandra.

Uterom og aktiviteter

Området foran hovedinngangen oppgraderes, slik at man får skilt trafikkarealene og sansehagen fra hverandre. Sansehagen knyttes direkte til inngangsdør og terrasse, og stenges ute fra varelevering og ankomst, ved hjelp av gjerde og hekk.

Sansehage

Sansehagen er et tilbud for alle beboerne på helseheimen. For å ivareta spesielle behov for de som har demens, er hagen delt i to: Et mindre hagerom med fast dekke som har direkte tilknytning til bygningen og terrassen, med overbygd sitteplass, fontene og vegetasjon. Rommet er videre knytta opp mot et større hagerom med slake terrengformer, kraftig vegetasjon og vannrenne/bekkeløp. En port og et gjerde skiller rommene fra hverandre. Det store rommet har en rundløype, grillhytte, dyrkningsfelt og sitteplass med utsikt.

Prinsippsnitt som viser sansehagen som er delt i to hagerom med ulik karakter

KOSTNADER

I kostnadsberegning er det er medtatt kostnader for nye overflater for alle arealer som blir berørt, innenfor angitt områdeavgrønsing.

TERRENGBEHANDLING

Det vil være underskudd av masser innenfor området, pga. av oppfylling av terreng for ny veg og sansehage.

Det er beregnet kostnader for terrengforming, graving og forming av stedlige masser, tilkjøring av nye masser for arrondeing av terreng, tilkjøring av pukkmasser som grunnlag for nye konstruksjoner, plasser og vegarealer.

UTENDØRS KONSTRUKSJONER

Det er medtatt opphøyde bed for dyrking, vannfontene, to «lysthus/takoverbygg», gjerder og porter og ny rampe og støttemur i eksisterende gårdsrom.

De opphøyde bedene er konstruert i tre og naturstein. Vannfontene i betong og keramisk flis, gjerder og porter i en kombinasjon av flettverk og trespiler.

UTENDØRS VVS

Det medtatt utstyr for fontene, samt heving/senking av eksisterende kummer og 2 nye sandfang, samt 2 nye utendørs vannuttak.

UTENDØRS EL

Pullertbelysning, samt el-tilførsel til grillhytte og sitteplass.

VEIER OG Plasser

Den nye adkomstvegen har 5,5m bredde, og asfaltdekke med to lag, uten kanter.

Plasser med faste dekker har belegget av tre, betongstein og skifer. Alle stier har dekke av asfalt, uten kanter.

PARK HAGE (GRØNTANLEGG)

Det er medtatt plen, trær, hekker, busker og stauder.

ANDRE ANLEGG

Det er medtatt møblering av sitteplassene, og ny flaggstang.

Prosjektet er kostnadsberegnet til 20 mill. kroner. Dette finansieres med opptak av lån på 9,5 mill. kroner, mva. komp på 4 mill. kroner og statstilskudd på 6,5 mill. kroner. Under følger en oppstilling av forventet kostnad jf. forprosjektet:

1	Felleskostnader	740 000
2	Bygning inkl. riving	4 360 000
3	VVS-installasjoner inkl. varme	1 720 000
4	EL-installasjoner	680 000
5	Tele- og automatisering	100 000
6	Løst inventar	900 000
(1-6) HUSKOSTNADER		8 500 000
7	Utomhusanlegg	3 684 850
(1-7) ENTREPRISEKOSTNADER		12 184 850
8	Generelle kostnader 11,5%	1 400 000
(1-8) BYGGEKOSTNADER		13 584 850
9	Spesielle kostnader 25% mva	3 996 213
0	Uforutsatt/prisstigning ca. 17,5%	2 400 000
(0-9) PROSJEKTKOSTNADER		19 981 062

I ombyggingen inngår som vist løst inventar med 0,9 mill. kroner, riving av bestyrerbolig og innbygging av nødstrømsaggregat.

Prosjekt 2:

Oppfølging av IKT-tiltaksplan 2012-2015, vedtatt av Melhus kommunestyre.

Prosjekt 3:

Basert på beregninger fra aktuarene i KLP, vil det være behov for å styrke egenkapitalen i KLP med 2 mill. kroner i 2014. Dette finansieres gjennom overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet.

Øvrige prosjekter:

Rådmannen har tidligere satt av 30 mill. kroner knyttet til bygging av en ny 3. avdelings barnehage ved Rosmælen, med en fordeling på 15 mill. kroner på hvert av årene 2014 og 2015. Slik situasjonen fortoner seg i dag mhp kvikkleireutfordringen både på øst og vest sida av Gaula ved Kvål er ike aktuelt å realisere noen ny barnehage ved Rosmælen. Rådmannen har imidlertid valgt å beholde investeringsmidlene på til sammen 30 mill. kroner inne i økonomiplanen, da det vil være behov for nye barnehageplasser i denne delen av Melhus kommune fremover. Hvor dette blir vil rådmannen komme tilbake til.

Det er satt av 50 mill. kroner til rehabilitering av Flå skole. Med en fordeling på 25 mill. kroner på hvert av årene 2014 og 2015. Rådmannen vil komme tilbake med egen sak om dette prosjektet i første kvartal av 2014. Det er utover dette satt av 10 mill. kroner i 2015, 20 mill. kroner i 2016 og 20 mill. kroner i 2017 til uspesifiserte investeringer. Bakgrunnen for at rådmannen setter av og tar hensyn til driftsvirkningen av disse uspesifiserte investeringene er at kommunen erfaringsmessig har utfordringer i denne størrelsesorden utover de store investeringene som vil måtte komme på skolesiden og barnehagesiden som følge av manglende kapasitet etc.

Investeringer som ikke belaster driften i Melhus kommune og som trenger bevilgning:

Under følger en oversikt som viser rådmannens forslag til nye investeringer i 2014 knyttet til investeringer som ikke belaster kommunekassen.

Nr.	Prosjekt	Bevilgning inkl. mva.	Lån	MVA- komp.	Disp.fond	Tilskudd	Levetid år
1.	Reservevann Trondheim	10 400 000	10 400 000				40
2.	Bagøyvegen	2 600 000	2 600 000				40
3.	Strandvegen eternitledning	3 150 000	3 150 000				40
4.	Martin Tranmæls veg	1 200 000	1 200 000				40
	Sum vann	17 350 000	17 350 000				40
Nr.	Prosjekt	Bevilgning inkl. mva.	Lån	MVA- komp.	Disp.fond	Tilskudd	Levetid år
1.	Bagøyvegen	2 500 000	2 500 000				40
2.	Bagøya avløspumpestasjon	3 000 000	3 000 000				20
3.	Martin Tranmæls veg	1 200 000	1 200 000				40
	Sum avløp	6 700 000	6 700 000				31
Nr.	Prosjekt	Bevilgning inkl. mva.	Lån	MVA- komp.	Disp.fond	Tilskudd	Levetid år
1.	Digitalisering av arkiv	1 900 000	1 900 000				10

Vannforsyning

- 1) Reservevann Trondheim
 - a) Bevilgning, 10,4 mill. kroner
 - b) Merkostnadene i MeTroVann-prosjektet som til sammen utgjør 10,4 mill. kroner, er i hovedsak bundet til følgende forhold:
 - i) Prisstigning for hele prosjektperioden.
 - ii) Siden forprosjektet og første finansiering, er rørdimensjonen endret fra \varnothing 800 mm til \varnothing 1000 mm og \varnothing 1200 mm.
 - iii) Kryssing av Gaula ble dyrere enn først beregnet. Forklaringen til dette er at NVE brukte lengre tid enn forutsatt til å godkjenne konsesjonen, og det ble da valgt å benytte styrt boring i stedet for graving av grøft. Denne løsningen ivaretar risikoen for skade ved flom og laksesesongen på en bedre måte.
 - iv) Kryssløsningen ved Klett ble dyrere enn beregnet, grunnet uklarheter fra Statens vegvesen's side mht. Deres valg av fremtidig kryssløsning for E39 og E6.
 - v) Kryssing av Hølbekken var i utgangspunktet planlagt med 2 x \varnothing 1400 kulverter. Denne løsningen ble ikke godkjent av statens vegvesen. Det ble i stedet valgt en løsning med en kulvert med dimensjon \varnothing 2000 mm og et overløp \varnothing 600 mm.
 - vi) Økte kostnader med vannbehandlingsanlegget.

- 2) Bagøyvegen
 - a) Bevilgning – kr. 2.600.000,-.
 - b) Det er tidligere bevilget kr. 400' i 2007 til prosjektering og forundersøkelser av prosjektet.
 - c) Vannforsyningsanlegget har nå vært gjennom en forstudie, og de totale kostnadene med prosjektet er estimert til kr. 3.000.000,-.
 - d) Boligområdet ved Bagøyvegen som ligger sørvest for Melhusbrua, har i dag en vannforsyning basert på mindre private anlegg. Parallelt med å redusere bruk av slamavskillere i området, legges ny vannforsyning inn til området fra nord. Det er lagt varerør gjennom fv. 708 som skal benyttes for tilkobling til ny vannkum nord for fylkesvegen. Det forventes at det vil bli en andel fjellgrøfter som er beregnet til 30 %.

- 3) Strandvegen eternittledning
 - a) Bevilgning – kr. 3.150.000,-.
 - b) I forbindelse med MeTroVann sin vannledning ved Strandvegen, samt ny avløpspumpeledning, ble eksisterende eternittledning erstattet med ny PVC-ledning over en strekning på 2.050 meter. Kostnadene er belastet MeTroVann, og Melhus sin andel er beregnet til kr. 3.150.000,-.

- 4) Martin Tranmæls veg
 - a) Bevilgning – kr. 1.200.000,-.
 - b) Beregnet total prosjektkostnad for vannforsyningsanlegget er estimert til kr. 1.200.000,-.
 - c) Det skal i en strekning på ca. 350 meter, bygges en ny adkomstveg med fortau fra fv. 708 og nordover til Melhushallen. Vann- og avløpsledninger sammen med ny overvannledning, legges i samme trase som vil ivareta overføring fra Bagøya sør for fylkesvegen.

Avløp

- 1) Bagøyvegen
 - a) Bevilgning kr. 2.500.000,-.
 - b) Det er tidligere bevilget kr. 500' i 2007 til prosjektering og forundersøkelser av prosjektet.
 - c) Avløpsanlegget har nå vært gjennom en forstudie, og de totale kostnadene med prosjektet er estimert til kr. 3.000.000,-. I tillegg kommer en egen bevilgning av avløpspumpestasjon.
 - d) Boligområdet ved Bagøyvegen som ligger sørvest for Melhusbrua, er kloakkert ved bruk av slamavskillere. All avløp skal nå samles og føres ned mot planlagt ny avløpspumpestasjon, som planlegges å pumpe dette til ny kum nord for fylkesvegen. Det er lagt varerør gjennom fv. 708 som skal benyttes. Det forventes at det vil bli en andel fjellgrøfter som er beregnet til 30 %.

- 2) Bagøya avløpspumpestasjon
 - a) Bevilgning kr. 3.000.000,-.
 - b) Erfaringsstall fra tidligere avløpspumpestasjoner som bygges i hht. Kommunens VA-norm, tilsier at de totale kostnadene med denne type avløpspumpestasjoner koster kr. 3.000.000,-.
 - c) Avløpsvann fra boligene i Bagøyvegen, sørvest for Melhusbrua, må pumpes nordover, da enkelte av boligene ligger nede ved Gaula. Avløpssanering i dette område vil redusere sjansen for tilsig og forurensing av Gaula.

- 3) Martin Tranmæl veg
 - a) Bevilgning kr. 1.200.000,-.
 - b) Beregnet total prosjektkostnad for avløpsanlegget er estimert til kr. 1.200.000,-.
 - c) Det skal i en strekning på ca. 350 meter, bygges en ny adkomstveg med fortau fra fv. 708 og nordover til Melhushallen. Vann- og avløpsledninger sammen med ny overvannledning, legges i samme trase som vil ivareta overføring fra Bagøya sør for fylkesvegen.

Digitalisering av arkiv:

Det er tidligere bevilget 3,9 mill. kroner til digitalisering av hele plan og byggsaksarkivet i Melhus kommune. I 2013 ble arbeidet med å rydde i de gamle arkivene ferdigstilt, og en kom i gang med å digitalisere materialet. For å kunne fullføre prosjektet trengs det ytterlige 1,9 mill. kroner. Dette er basert på at det gjenstår å digitalisere 600 kassetter. I dag digitaliseres 1. kassett pr. dag. Med 200 dagsverk pr år vil behovet være om lag 3 årsverk for å komme i mål.

0.8 Netto rammer 2014-17

Under følger en oversikt som viser endringer netto budsjett til den enkelte virksomhet i Melhus kommune fordelt på rammeområder samt en oversikt som viser hvilke overordnede utgifter og inntekter Melhus kommune har og utviklingen i disse basert på forutsetningene i pkt. 01. Dette synliggjøres på rammeområde 9. I oversikten inngår virksomheten Kultur og fritid i økonomisk forstand på rammeområde 2, mens den i tekstdelen nedfor og ellers tilhører rammeområde 4.

Rammeområde 1						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
1000	Rådmannsteamet	5 411	5 581	5 680	5 680	5 680
	Generell innsparing	-49				
	Lønnsoppgjør 2013	219				
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		13			
	Økte utgifter KS kontingent og forsikringer		87			
	Sum Rådmannsteamet	5 581	5 680	5 680	5 680	5 680
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
10010	Utviklingsseksjonen	6 249	6 402	6 579	6 579	6 579
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	79				
	Generell innsparing	-80				
	Lønnsoppgjør 2013	154	8			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		20			
	Intern overføring fra barnehage		150			
	Sum Utviklingsseksjonen (Utviklingstjenesten)	6 402	6 579	6 579	6 579	6 579
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
10015	IKT- og serviceseksjonen	8 758	13 893	14 379	14 379	14 379
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	45				
	Generell innsparing 1	-505				
	Reduserte utgifter lærlinger, 1 lærling	-128				
	Overføring av ansvar servicesenter	5 296				
	Lønnsoppgjør 2013	427	261			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		25			
	Intern overføring fra barnehage		200			
	Sum IKT- og serviceseksjonen	13 893	14 379	14 379	14 379	14 379
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
10020	Økonomiseksjonen	5 816	6 016	6 675	6 675	6 675
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	145				
	Arena budsjettverktøy	100				
	Generell innsparing 1	-135				
	Slutføring av Buen, medarbeider tilbake på driften fra 01.01.2014		625			
	Lønnsoppgjør 2013	90	14			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		20			
	Sum Økonomiseksjonen	6 016	6 675	6 675	6 675	6 675
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
10030	Personal- og lønnsseksjonen	11 122	7 641	7 808	7 808	7 808
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	268				
	Generell innsparing 1	-801				
	Økte utgifter lærlinger, 16 lærlinger	2 052				
	Bortfall av ansvar servicesenter	-5 296				
	Lønnsoppgjør 2013	295	24			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		6			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		17			
	Overføring lærlinger til Personal- og lønnsseksjonen		121			
	Sum Personal- og lønnsseksjonen	7 641	7 808	7 808	7 808	7 808
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
10040	Politikk	4 985	5 837	5 301	5 951	5 301
	Kommunevalg			650	-650	
	Stortingsvalg	450	-450			450
	Generell innsparing 1	-245				
	Kompensasjon merforbruk, jf. 1. tertial 2013	500				
	Lønnsoppgjør 2013	147				
	Reduserte utgifter pensjon		-87			
	Sum Politikk	5 837	5 301	5 951	5 301	5 751
	Sum Rammeområde 1	45 369	46 422	47 072	46 422	46 872

Rammeområde 2

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20010	Brekkåsen skole	14 648	15 078	14 819	14 531	14 480
	Språklige minoriteter vår 2012	-224				
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	-32				
	Tildeling økt timetall høst 2012, vår 2013	63				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	237				
	Språklige minoriteter høst 2012	-88				
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	79				
	Økning i SFO prisene fra 2013 til 2014 med 4 pst., deretter 3,5 pst. pr. år	-67	-51	-51	-51	
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	65	-65			
	Språklige minoriteter vår 2013	112	-112			
	Lønnsoppgjør 2013	97	36			
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	108	129	-237		
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		82			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		15			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		81			
	Elevtallsendringer fra 2013-2014		-410			
	Språklige minoriteter høst 2013	80	-80			
	Fordelt fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		116			
	Sum Brekkåsen skole	15 078	14 819	14 531	14 480	14 480
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20020	Gimse skole	18 982	19 421	19 261	19 215	19 169
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	-150				
	Språklige minoriteter vår 2012	-265				
	Tildeling økt timetall høst 2012, vår 2013	73				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	467				
	Språklige minoriteter høst 2012	-83				
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	-172				
	Økning i SFO prisene fra 2013 til 2014 med 4 pst., deretter 3,5 pst. pr. år	-60	-46	-46	-46	
	Språklige minoriteter vår 2013	312	-312			
	Lønnsoppgjør 2013	131	56			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		92			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		20			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		69			
	Språklige minoriteter høst 2013	186	-186			
	Fordelt fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		147			
	Sum Gimse skole	19 421	19 261	19 215	19 169	19 169
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20030	Høyeggen skole	17 772	18 403	18 237	18 173	18 109
	Språklige minoriteter vår 2012	-237				
	Tildeling økt timetall høst 2012, vår 2013	74				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	374				
	Språklige minoriteter høst 2012	-77				
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	-146				
	Økning i SFO prisene fra 2013 til 2014 med 4 pst., deretter 3,5 pst. pr. år	-85	-64	-64	-64	
	Språklige minoriteter vår 2013	188	-188			
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	200	-200			
	Lønnsoppgjør 2013	140	61			
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	120	-120			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		103			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		11			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		164			
	Språklige minoriteter høst 2013	80	-80			
	Fordelt fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		147			
	Sum Høyeggen skole	18 403	18 237	18 173	18 109	18 109

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20040	Rosmølen skole og barnehage	18 005	18 019	16 784	16 540	16 521
	Spes.ped FØ vår 2012	-360				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2012	-129				
	Endring antall barn 15.12.2011	-75				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2012	-125				
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	-170				
	Tildeling økt timetall høst 2012, vår 2013	36				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	398				
	Endring antall barn 01.05.12	-45				
	Endring antall barn 1.9.2012	-196				
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	-171				
	Økning i SFO prisene fra 2013 til 2014 med 4 pst., deretter 3,5 pst. pr. år	-25	-19	-19	-19	
	Nedsatt funksjonsevne vår 2013	175	-175			
	Pedagogressurs over 4 timer	14				
	Endring antall barn 15.12.2012	54	-54			
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	130	-130			
	Nedsatt funksjonsevne høst 2013	72	-72			
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	171	-171			
	Lønnsoppgjør 2013	149	66			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		64			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		32			
	Spes.ped FØ høst 2013	89	-89			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		-922			
	Spes.ped FØ vår 2014		125	-125		
	Nedsatt funksjonsevne vår 2014		101	-101		
	Språklige minoriteter høst 2013	22	-22			
	Inntrekk pga. økt makspris i barnehagene		-46			
	Fordeelt fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		69			
	Kompensasjon prisvekst barnehage		8			
	Sum Rosmølen skole og barnehage	18 019	16 784	16 540	16 521	16 521
(Tall i 1000-kr)						
		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20050	Flå skole og barnehage	15 673	16 554	15 863	15 390	15 368
	Spes.ped FØ vår 2012	-85				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2012	-260				
	Endring antall barn 15.12.2011	-99				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2012	-85				
	Spes.ped FØ høst 2012	-240				
	Språklige minoriteter vår 2012	-127				
	Tildeling økt timetall høst 2012, vår 2013	41				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	306				
	Endring antall barn 1.9.2012	-408				
	Språklige minoriteter høst 2012	-19				
	Spes.ped FØ vår 2013	337	-337			
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	184				
	Økning i SFO prisene fra 2013 til 2014 med 4 pst., deretter 3,5 pst. pr. år	-29	-22	-22	-22	
	Nedsatt funksjonsevne vår 2013	118	-118			
	Pedagogressurs over 4 timer	7				
	Endring antall barn 15.12.2012	26	-26			
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	56	-56			
	Nedsatt funksjonsevne høst 2013	93	-93			
	Språklige minoriteter vår 2013	36	-36			
	Stryking av grunnskolebudsjett, jf. 1. tertial 2013	570				
	Spes.ped FØ høst 2013	229	-229			
	Lønnsoppgjør 2013	212	107			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		50			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		35			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		-427			
	Spes.ped FØ vår 2014		321	-321		
	Nedsatt funksjonsevne vår 2014		130	-130		
	Språklige minoriteter høst 2013	19	-19			
	Inntrekk pga. økt makspris i barnehagene		-55			
	Fordeelt fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		73			
	Kompensasjon prisvekst barnehage		11			
	Sum Flå skole og barnehage	16 554	15 863	15 390	15 368	15 368
(Tall i 1000-kr)						
		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20060	Lundamo skole og barnehage	17 236	18 039	18 224	17 914	17 888
	Spes.ped FØ vår 2012	-166				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2012	-80				
	Endring antall barn 15.12.2011	-241				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2012	-48				
	Språklige minoriteter vår 2012	-136				
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	-200				
	Tildeling økt timetall høst 2012, vår 2013	35				
	Tildeling buffer grunnskole (lite utbytte)	-43				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	422				
	Endring antall barn 01.05.12	-19				
	Endring antall barn 1.9.2012	223				
	Språklige minoriteter høst 2012	-12				
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	398				
	Økning i SFO prisene fra 2013 til 2014 med 4 pst., deretter 3,5 pst. pr. år	-34	-26	-26	-26	
	Nedsatt funksjonsevne vår 2013	67	-67			
	Pedagogressurs over 4 timer	27				
	Endring antall barn 15.12.2012	-72	72			
	Nedsatt funksjonsevne høst 2013	117	-117			
	Språklige minoriteter vår 2013	54	-54			
	Lønnsoppgjør 2013	156	71			
	Endring antall barn pr. 01.april 13	269	90			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		57			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		36			
	Spes.ped FØ høst 2013	86	-86			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		-217			
	Spes.ped FØ vår 2014		120	-120		
	Nedsatt funksjonsevne vår 2014		164	-164		
	Inntrekk pga. økt makspris i barnehagene		-68			
	Overføring 20 % st. samordnet barnehageopptak		130			
	Fordeelt fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		68			
	Kompensasjon prisvekst barnehage		13			
	Sum Lundamo skole og barnehage	18 039	18 224	17 914	17 888	17 888

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20070	Hovin skole og barnehage	15 248	17 755	17 254	16 833	16 813
	Spes.ped FØ vår 2012	-39				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2012	-80				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2012	-43				
	Spes.ped FØ høst 2012	-52				
	Tideling økt timetall høst 2012, vår 2013	31				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	329				
	Overtakelse av Jonshaugen fra 1. august 2012	1 223				
	Endring antall barn 01.05.12	11				
	Spes.ped FØ vår 2013	73	-73			
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	201				
	Økning i SFO prisene fra 2013 til 2014 med 4 pst., deretter 3,5 pst. pr. år	-26	-20	-20	-20	
	Nedsatt funksjonsevne vår 2013	89	-89			
	Pedagogressurs over 4 timer	24				
	Endring antall barn 15.12.2012	251	-251			
	Nedsatt funksjonsevne høst 2013	115	-115			
	Språklige minoriteter vår 2013	9	-9			
	Spes.ped FØ høst 2013	171	-171			
	Tideling buffer grunnskole (lite utbytte)	55	-55			
	Lønnsoppgjør 2013	159	72			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		49			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		37			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		-279			
	Spes.ped FØ vår 2014		239	-239		
	Nedsatt funksjonsevne vår 2014		161	-161		
	Språklige minoriteter høst 2013	7	-7			
	Inntrekk pga. økt makspris i barnehagene		-67			
	Fordeit fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		62			
	Kompensasjon prisvekst barnehage		14			
	Sum Hovin skole og barnehage	17 755	17 254	16 833	16 813	16 813
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20080	Gåsbakken skole og barnehage	8 069	8 002	8 155	7 959	7 954
	Nedsatt funksjonsevne vår 2012	-80				
	Tilskudd til spes.ped FØ vår 2012	-97				
	Endring antall barn 15.12.2011	-96				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2012	-23				
	Spes.ped FØ høst 2012	-207				
	Språklige minoriteter vår 2012	-73				
	Tideling økt timetall høst 2012, vår 2013	15				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	199				
	Endring antall barn 01.05.12	45				
	Endring antall barn 1.9.2012	-100				
	Språklige minoriteter høst 2012	-55				
	Spes.ped FØ vår 2013	118	-118			
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	-384				
	Økning i SFO prisene fra 2013 til 2014 med 4 pst., deretter 3,5 pst. pr. år	-7	-5	-5	-5	
	Nedsatt funksjonsevne vår 2013	32	-32			
	Pedagogressurs over 4 timer	7				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2013	44	-44			
	Tideling buffer grunnskole (lite utbytte)	184	-184			
	Syrking av grunnskolebudsjett, jf. 1. tertial 2013	250	350			
	Spes.ped FØ høst 2013	92	-92			
	Lønnsoppgjør 2013	79	26			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		34			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		15			
	Spes.ped FØ vår 2014		129	-129		
	Nedsatt funksjonsevne vår 2014		62	-62		
	Inntrekk pga. økt makspris i barnehagene		-22			
	Fordeit fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		31			
	Kompensasjon prisvekst barnehage		4			
	Sum Gåsbakken skole og barnehage	8 002	8 155	7 959	7 954	7 954
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20090	Eid skole og barnehage	15 405	15 952	15 518	15 229	15 211
	Læremidler og utstyr innføring valgfag i 3 år			-75		
	Spes.ped FØ vår 2012	-129				
	Tideling buffer grunnskole (lite utbytte)	-68				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2012	-50				
	Tid til valgfag høst 2012	34				
	Endring antall barn 15.12.2011	-132				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2012	-34				
	Spes.ped FØ høst 2012	-299				
	Språklige minoriteter vår 2012	-72				
	Tideling økt timetall høst 2012, vår 2013	45				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	357				
	Endring antall barn 01.05.12	77				
	Endring antall barn 1.9.2012	-223				
	Språklige minoriteter høst 2012	-33				
	Spes.ped FØ vår 2013	368	-368			
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	181				
	Økning i SFO prisene fra 2013 til 2014 med 4 pst., deretter 3,5 pst. pr. år	-23	-18	-18	-18	
	Videreføring "Ny Giv" vår 2013	50	-50			
	Innføring av valgfag på 9. trinn endring 2013	23				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2013	149	-149			
	Endring antall barn 15.12.2012	14	-14			
	Nedsatt funksjonsevne høst 2013	22	-22			
	Språklige minoriteter vår 2013	47	-47			
	Spes.ped FØ høst 2013	118	-118			
	Lønnsoppgjør 2013	127	54			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		91			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		16			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		-97			
	Spes.ped FØ vår 2014		165	-165		
	Nedsatt funksjonsevne vår 2014		31	-31		
	Inntrekk pga. økt makspris i barnehagene		-10			
	Innføring av valgfag på 9. trinn endring 2014		31			
	Innføring av valgfag på 10. trinn endring 2014		23			
	Avvikle frukt og grønt i ungdomsskolene		-35			
	Fordeit fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		82			
	Kompensasjon prisvekst barnehage		2			
	Sum Eid skole og barnehage	15 952	15 518	15 229	15 211	15 211

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
20100	Gimse ungdomsskole	23 989	25 128	25 306	25 231	25 231
	Læremidler og utstyr innføring valgfag i 3 år			-75		
	Tid til valgfag høst 2012	148				
	Språklige minoriteter vår 2012	-197				
	Tideling akt timetall høst 2012, vår 2013	90				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	719				
	Elevtalsendringer fra 2012-2013	410				
	Språklige minoriteter høst 2012	-161				
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	-644				
	Videreføring "Ny Giv" vår 2013	50	-50			
	Innføring av valgfag på 9. trinn endring 2013	107				
	Tideling buffer grunnskole (fåe utbytte)	65	-65			
	Språklige minoriteter vår 2013	220	-220			
	Lønnsoppgjør 2013	169	78			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		158			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		11			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		-674			
	Elevtalsendringer fra 2013-2014		820			
	Språklige minoriteter høst 2013	163	-163			
	Innføring av valgfag på 9. trinn endring 2014		163			
	Innføring av valgfag på 10. trinn endring 2014		116			
	Avvikle frukt og grant i ungdomsskolene		-183			
	Fordelt fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		187			
	Sum Gimse ungdomsskole	25 128	25 306	25 231	25 231	25 231
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
20110	Lundamo ungdomsskole	14 463	15 594	15 568	15 493	15 493
	Læremidler og utstyr innføring valgfag i 3 år			-75		
	Tid til valgfag høst 2012	97				
	Tideling buffer grunnskole (fåe utbytte)	-78				
	Tideling psykiatrimidler	-30				
	Språklige minoriteter vår 2012	-112				
	Tideling akt timetall høst 2012, vår 2013	57				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	355				
	Språklige minoriteter høst 2012	-101				
	Endring elever med særskilte behov 2012-2013	472				
	Videreføring "Ny Giv" vår 2013	50	-50			
	Innføring av valgfag på 9. trinn endring 2013	69				
	Språklige minoriteter vår 2013	146	-146			
	Lønnsoppgjør 2013	125	52			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		92			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		5			
	Endring elever med særskilte behov 2013-2014		-78			
	Språklige minoriteter høst 2013	80	-80			
	Innføring av valgfag på 9. trinn endring 2014		103			
	Innføring av valgfag på 10. trinn endring 2014		73			
	Avvikle frukt og grant i ungdomsskolene		-115			
	Fordelt fra buffer Lite eller intet samt kompensasjon for prisvekst		118			
	Sum Lundamo ungdomsskole	15 594	15 568	15 493	15 493	15 493
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
20120	Nedre Melhus barnehager	36 191	38 283	36 946	34 210	34 210
	Spes.ped FØ vår 2012	-793				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2012	-607				
	Endring antall barn 15.12.2011	-100				
	Tilskudd nedsatt funksjonsevne	-30				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2012	-473				
	Spes.ped FØ høst 2012	-1 039				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	927				
	Endring antall barn 01.05.12	166				
	Endring antall barn 1.9.2012	-159				
	Spes.ped FØ vår 2013	1 274	-1 274			
	Nedsatt funksjonsevne vår 2013	761	-761			
	Pedagogressurs over 4 timer	61				
	Endring antall barn 15.12.2012	193	-193			
	Nedsatt funksjonsevne høst 2013	467	-467			
	Økt rammer pga. flere barn ved opptaket våren 2013. Jf. 1. tertial 2013	500				
	Spes.ped FØ høst 2013	1 488	-1 488			
	Styrking driftsbudsjettet	50				
	Lønnsoppgjør 2013	408	216			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		137			
	Intern overføring fra barnehage		100			
	Spes.ped FØ vår 2014		2 083	-2 083		
	Nedsatt funksjonsevne vår 2014		654	-654		
	Endring antall barn	-1 000				
	Inntrekk pga. økt makspris i barnehagene		-261			
	Overføring 20 % st. samordnet barnehageopptak		-130			
	Kompensasjon prisvekst barnehage		48			
	Sum Nedre Melhus barnehager	38 283	36 946	34 210	34 210	34 210
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
20300	Kultur- og fritid	15 460	16 194	16 739	16 413	16 413
	Reduserte utgifter, leasing av bil	60				
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	367				
	Gratis kulturskoletilbud i skole- eller SFO-tiden på barnetrinnet (1.-4. trinn) fra høst	217				
	Lønnsoppgjør 2013	100	38			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		2			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		47			
	Videreføring gratis kulturskoletilbud vår, bortfall fra høsten 2014		109	-326		
	Kompensasjon for prisvekst		100			
	Kommunal egenandel til bokbuss i grunnskolen		250			
	Sum Kultur- og fritid	16 194	16 739	16 413	16 413	16 413

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
29992	Den kulturelle skolesekken	85	85	85	85	85
	Sum Den kulturelle skolesekken	85	85	85	85	85
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
29993	Kompetanseutv.midler , barnehag	500	500	500	500	500
	Sum Kompetanseutv.midler , barnehag	500	500	500	500	500
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
29994	Spes.ped. FØ	0	290	3 472	3 472	3 472
	Avsetning til spes. ped. FØ	-970				
	Spes.ped FØ høst 2011	0				
	Økte utgifter jf. 1. tertial 2013	1 150	1 150	1 150	1 150	1 150
	Sum Spes.ped. FØ	180	1 440	4 622	4 622	4 622
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2016
29995	Barnehager	0	0	0	0	0
	Internkjøp	450				
	Avsetning nedsatt funksjonsevne	679	1 698	3 000	3 000	3 000
	Kjøp av tjenester andre kommuner	1 500	2 000	2 000	2 000	2 000
	Refusjon andre kommuner	-500	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
	Tilskudd private barnehager inkl. kapitaltilskudd	36 960	38 452	38 452	38 452	38 452
	Økonomisk og søskenmoderasjon	330	330	330	330	330
	Nye småbarnsplasser økning i forhold til høst 2013, 24, 41, 65,77		1 209	5 004	8 589	12 009
	Formannskapetets innstilling, redusert antall 0- åringer i private barnehager	-1 251				
	Tilskudd til private barnehager	440				
	Likebehandling av private og kommunale barnehager økning fra 94 til 96 pst. fra 1.	189	189	189	189	189
	Likebehandling av private og kommunale barnehager økning fra 96 til 98 pst. fra 1. aug. 2014		214	214	214	214
	Økt maksimalpris i kommunale barnehager		-506	-506	-506	-506
	Nominell videref. av foreldrebet. i barneh - helårsvirkning 2013		253	253	253	253
	Reell reduksjon i makspris i barnehager, 2014-virkning		506	506	506	506
	Økt likebehandling av barnehager, 2014-virkning		526	526	526	526
	Opptrapping mot to barnehageopptak, 2014-virkning - Gikk ut		0	0	0	0
	Sum Barnehager	38 796	43 871	48 968	52 553	55 973
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
29996	Skyss	3 730	3 730	5 230	5 230	5 230
	Forventet utgift i 2013 er på 5,23 mill. kroner. Budsjettet må økes med 1,5 mill. kroner		1 500			
	Sum skoleskyss	3 730	5 230	5 230	5 230	5 230
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
29999	Rådmannen ramme 2	0	1 165	5 819	7 556	9 056
	Buffer Grunnskole (elevtallsvekst)	0	370	1 500	1 500	1 500
	Kompensasjon prisvekst fra 2013 til 2014		0			
	Rulleringsordning Pc'er Grunnskole	610				
	Avsetning til språklige minoriteter	679	1 911			
	Overføring psykiatrimidler fritidsassistenter/miljøarbeider barn og unge	0				
	Buffer Grunnskole (lite utbytte)	-124	2 047	237		
	Kommunal egenandel til bokbuss i grunnskolen		0			
	Avsetning økt timetall (k-sak 60/12)	0				
	Tid til valgfag (Meld St 22 for 2010-2011) inkl. læremidler og utstyr	0				
	Innføring av valgfag på 9. trinn endring 2013	0	0			
	Innføring av valgfag på 10. trinn endring 2014		0			
	Gratis kulturskoletilbud i skole- eller SFO-tiden på barnetrinnet (1.-4. trinn) fra høst	0	221			
	Gratis kulturskoletilbud i skole- eller SFO-tiden på barnetrinnet (1.-4. trinn) utgår fra høst 2014		-221			
	Avvikle frukt og grant i ungdomsskolene inkl. Eid		0			
	Sum Rådmannen ramme 2	1 165	5 493	7 556	9 056	10 556
	Sum Rammeområde 2	286 877	295 294	300 093	304 907	309 827

Rammeområde 3						
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan 2013	Øk.plan 2014	Øk.plan 2015	Øk.plan 2016	Øk.plan 2017
31000++	<i>Nedre Melhus helse- og omsorg</i>	53 278	57 719	67 731	67 731	67 731
	Ombygging av Buen - drift av nye sykehjemsplasser	4 452	9 897			
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	1 328				
	Merutgifter utskrivningsklare pasienter	-600				
	Nytt betalingsregulativ	-200	-200			
	Reduserte utgifter lærlinger, 4 lærlinger	-513				
	Tildeling variabel lønn	-310				
	Lønnsoppgjør 2013	284	124			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		192			
	Sum Nedre Melhus helse- og omsorg	57 719	67 731	67 731	67 731	67 731
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan 2013	Øk.plan 2014	Øk.plan 2015	Øk.plan 2016	Øk.plan 2017
32000++	<i>Horg/Flå helse- og omsorg</i>	45 005	45 754	46 376	46 376	46 376
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	1 142				
	Merutgifter utskrivningsklare pasienter	-250				
	Ressurskrevende brukere	650				
	Nytt betalingsregulativ	-175	-175			
	Reduserte utgifter lærlinger, 5 lærlinger	-641				
	Tildeling variabel lønn	-260				
	Lønnsoppgjør 2013	284	640			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		156			
	Sum Horg/Flå helse- og omsorg	45 754	46 376	46 376	46 376	46 376
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan 2013	Øk.plan 2014	Øk.plan 2015	Øk.plan 2016	Øk.plan 2017
33000++	<i>Hølonde helse- og omsorg</i>	18 685	19 437	20 160	20 160	20 160
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	459				
	Merutgifter utskrivningsklare pasienter	-100	-100			
	Nytt betalingsregulativ	-75				
	Tildeling variabel lønn	-110				
	Økte utgifter BPA, jf. 1. tertial 2013	400				
	Lønnsoppgjør 2013	178	759			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		63			
	Sum Hølonde helse- og omsorg	19 437	20 160	20 160	20 160	20 160

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
34000++	Bo- og avlastning	53 939	59 341	59 650	59 650	59 650
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	1 324				
	Ressurskrevende brukere	2 600				
	Nytt betalingsregulativ	-50	-50			
	Tildeling variabel lønn	-320				
	Økte utgifter ressurskrevende brukere	1 500				
	Lønnsoppgjør 2013	349	181			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		178			
	Sum Bo- og avlastning	59 341	59 650	59 650	59 650	59 650
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
35000	Folkehelse	8 155	11 264	13 263	13 575	13 897
	Reduserte utgifter kommuneleger	-224				
	Økt utgift ny kommunelege	621				
	Samhandlingsreformen	-700				
	Interkommunal legevakt	2 797	182	182	182	182
	Helsehjelp i EØS-land	67				
	Lønnsoppgjør 2012 leger	3,7				
	Økt basistilskudd som følge av pris- og befolkningsvekst	500	895	130	140	150
	Lønnsoppgjør 2013	44	414			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		8			
	Miljørettet helsevern, interkommunalt samarbeid		500			
	Sum Folkehelse	11 264	13 263	13 575	13 897	14 229
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
39005	Medfinansiering samhandlingsreformen	13 189	12 939	14 139	14 139	14 139
	Uttrekk øyeblikkelig hjelp, utbetales som øremerket tilskudd	-250				
	Økte utgifter		1 200			
	Sum Medfinansiering samarbeidsreformen	12 939	14 139	14 139	14 139	14 139
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
39006	Utskrivningsklare pasienter samhandlingsreformen	1 486	2 391	2 346	2 346	2 346
	Avsatte midler 2012	950				
	Økt stillingsandel til fysioterapeut 15 pst. Jf. 1. tertial 2013	-45	-45			
	Sum Utskr. pasienter samarbeidsreformen	2 391	2 346	2 346	2 346	2 346
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
39007	Øyeblikkelig hjelp	0	0	0	0	0
	Utgifter	300				
	Bidrag fra Helse- og omsorgsdep. Og regionale helseforet.	-300				
	Sum Øyeblikkelig hjelp	0	0	0	0	0
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
39999	Rådmannen ramme 3	1 000	1 000	970	970	970
	Overført til ramme 5 - turstier		-30			
	Sum Rådmannen ramme 3	1 000	970	970	970	970
	Sum Rammeområde 3	209 845	224 635	224 947	225 269	225 601

Rammeområde 4						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
40100++	Familie og forebygging	62 171	62 964	63 485	63 485	63 485
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	756				
	Overføring av psykiatrimidler til helsesøstertj. fra Rådmannen ramme 4	221				
	Overføring av psykiatrimidler til helsesøstertj. fra Rådmannen ramme 2	195				
	1 ny stilling i barnevernet	520				
	Overføring av interkommunal legevakt til ansvar 35000, Folkehelse	-2 615				
	Kommunalt rusarbeid, overføring til rammetilskudd	977	-977			
	Økte sosialhjelpssatser	100				
	Lønn støttekontakter	100				
	Økt stillingsandel jordmor fra 70 pst. til 100 pst., jf. 1. tertial 2013	90	75			
	Lønnsoppgjør 2013	450	134			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		106			
	Økt rammetilskudd til styrking av helsesatsjons- og skolehelsetjenesten		593			
	Økt kommunal egenandel i barnevernsinstitusjoner med 1/3 til 50 tusen pr. mnd. pr. barn		497			
	Lovendring knyttet til tilsyn med barn i fosterhjem, i kraft 15. juli 2014		94			
	Sum Familie og forebygging	62 964	63 485	63 485	63 485	63 485
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
40200	Aktivitet og bevegelse	6 788	7 093	7 172	7 172	7 172
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	145				
	Økning i driftstilsk. til privatpraktiserende fysioterapeuter fra 01.07-2012	52				
	Økt stillingsandel til fysioterapeut 15 pst. Jf. 1. tertial 2013	45	45			
	Lønnsoppgjør 2013	63	16			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		18			
	Sum Aktivitet og bevegelse	7 093	7 172	7 172	7 172	7 172
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
40300++	Læring og tilrettelagt arbeid	11 087	11 449	11 422	11 422	11 422
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	270				
	Lønnsoppgjør 2013	92	33			
	Økte utgifter statens pensjonskasse fra 11,43 pst. til 12,25 pst.		37			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		23			
	Overføring lærlinger til Personal- og lønnsseksjonen		-121			
	Sum Læring og tilrettelagt arbeid	11 449	11 422	11 422	11 422	11 422
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
49999	Rådmannen ramme 4	278	0	0	0	0
	Helsehjelp i EØS-land	-67				
	Overføring av alle psykiatrimidler til Helsesøstertjenesten	-211				
	Sum Rådmannen ramme 4	0	0	0	0	0
	Sum Rammeområde 4	81 506	82 079	82 079	82 079	82 079

Rammeområde 5						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
50000++	Arealforvaltning	7 641	7 477	7 527	7 527	7 527
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	60				
	Generell innsparing 1	-250				
	Generell innsparing 2	-110				
	Lønnsoppgjør 2013	136	6			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		15			
	Melhussletta turstier, årlig drift		30			
	Sum Arealforvaltning	7 477	7 527	7 527	7 527	7 527
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
53000++	Teknisk drift	8 726	9 646	9 953	9 953	9 953
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	62				
	Generell innsparing 2	-120				
	Lønnsoppgjør 2013	48	8			
	Underdekning på veg	930				
	Naturskade, lønn til ansatt som jobber med disse sakene		287			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		13			
	Sum Teknisk drift	9 646	9 953	9 953	9 953	9 953
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
55000	Bygg og eiendom	34 976	38 338	36 851	36 851	36 851
	Økte leieinntekter Bygg 1 Buen (8 omsorgsboliger a 72 m2), tas i bruk 1. jan 2014		-519			
	Økte leieinntekter Bygg 3 Buen (16 omsorgsboliger a 46 m2), tas i bruk 1. jan 2014		-664			
	Økte leieinntekter Bygg 4 Buen (6 omsorgsboliger a 67 m2), tas i bruk 1.sept 2013	-121	-242			
	Økte leieinntekter Bygg 5 Buen (10 omsorgsboliger a 86 m2), tas i bruk 1. sept 2013	-258	-517			
	Økte leieinntekter Bygg 6 Buen (8 omsorgsboliger a 91 m2), tas i bruk 1. sept 2013	-219	-438			
	Utbygging Buen økt FDV, jf. sak	2 000	755			
	Ny Lundamo barneskole og 3. avdelings barnehage (Økt FDV)					
	Netto økte utgifter nye Hovin barnehage	1 000				
	Leieutgifter, brakkerigg Gimse barneskole	290				
	Reduserte leieinntekter fra Røde Kors ambulansetjeneste fra 01.05.2013	97	49			
	Reduserte leieinntekter fra Melhus legesenter fra 01.01.2013	435				
	Økte leieinntekter fra Ambulanse RF (Gjelder kun grunnleie (Renter og avdrag) Fra 01.05.2013	-369	-184			
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 3, 4 og lokale forhandling	660				
	Generell innsparing 2	-570				
	Lønnsoppgjør 2013	416	172			
	Økte utgifter KLP fellesordningen fra 10,23 pst. til 10,61 pst.		103			
	Sum Bygg og eiendom	38 338	36 851	36 851	36 851	36 851
	Sum Rammeområde 5	55 460	54 332	54 332	54 332	54 332

Rammeområde 6						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6000	Revisjon Midt Norge IKS	960	1 008	1 056	1 119	1 183
	Prisvekst 2014-2017	48	48	63	64	65
	Sum Vestre revisjonsdistrikt	1 008	1 056	1 119	1 183	1 248
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6005	Sekretariat for kontrollutvalget	334	330	342	366	391
	Prisvekst 2014-2017	-4	12	24	25	26
	Sum Sekretariat kontrollutvalget	330	342	366	391	417
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6010	Arbeidsgiverkontrollen	604	678	685	719	754
	Prisvekst 2014-2017	74	7	34	35	36
	Sum Arbeidsgiverkontrollen	678	685	719	754	790
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6030	Melhus kirkelig fellesråd	7 461	7 587	7 511	7 511	7 511
	Netto reguleringspremie 2012	-301				
	Lønnsoppgjør 2012	221				
	Netto reguleringspremie 2013	119	-119			
	Lønnsoppgjør 2013	87	43			
	Sum Melhus kirkelig fellesråd	7 587	7 511	7 511	7 511	7 511
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6040	Andre religiøse formål	160	160	160	160	160
	Sum Andre religiøse formål	160	160	160	160	160
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6050	Driftstilskudd Prestegårdslåna	100	100	100	100	100
	Sum Driftstilskudd Prestegårdslåna	100	100	100	100	100
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6051	Drift av gamle Hovin	25	25	25	25	25
	Sum drift av gamle Hovin	25	25	25	25	25
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6060	Gaula Natursenter	250	250	250	250	250
	Sum Gaula Natursenter	250	250	250	250	250
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6062	Vertskommunesamarbeid, Rovdyr		30	30	30	30
	Sum Gaula Natursenter	0	30	30	30	30
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6090	Gauldal Brann og redning IKS	9 905	10 058	11 407	11 560	11 827
	Prisvekst 2013-2016	152	986	153	267	269
	Midler avsatt til etterutdanning av deltidsbrannpersonell		363			
	Sum Brann og redning IKS	10 058	11 407	11 560	11 827	12 096
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6095	Trondheimsregionen	357	369	382	395	409
	Prisjustering	12	13	13	14	14
	Sum Trondheimsregionen	369	382	395	409	424
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6097	Tilskudd til 17. mai Nedre Melhus	20	20	20	20	20
	Tilskudd					
	Sum tilskudd 17. mai Nedre Melhus	20	20	20	20	20
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
6098	Tilskudd til Næringsforeningen i Tr.reg.avd Melhus	0	150	150	150	150
	Tilskudd	150				
	Sum tilskudd 17. mai Nedre Melhus	150	150	150	150	150
	Sum Rammeområde 6	20 735	22 118	22 406	22 811	23 221

Rammeområde 9						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9101	Skatt på inntekt og formue	-288 280	-318 722	-318 722	-318 722	-318 722
	Nominell skattevekst på årlig 3,25 pst. Lønn 4,0 (62,5%) og pris 2,0 (37,5%)	-9 369		-10 358	-21 054	-32 096
	Endring statsbudsjett 2013	-7 542				
	Endring RNB 2013	166				
	Endring NB 2014	-3 334				
	Sum Skatt på inntekt og formue	-308 359	-318 722	-329 081	-339 776	-350 818
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9102	Rammetilskudd	-393 414	-434 929	-438 050	-438 050	-438 050
	Basis skjønn fordeles av FMST	-2 800	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
	Kompensasjon for kommuner som taper mer emm 100 kr pr. innb. IIS	-700	-700	-700	-700	-700
	Nominell vekst på årlig 3,25 pst. Lønn 4,0 (62,5%) og pris 2,0 (37,5%)	-12 786		-14 237	-28 936	-44 113
	Demografisk utvikling, årlig 1,5 mrd.				-1 661	-2 223
	Endring statsbudsjett 2013	2 045				
	Endring RNB 2013	-179				
	Endring NB 2014	-608				
	Endring Solberg Regjeringen		1 788	1 788	1 788	1 788
	Sum Rammetilskudd	-408 442	-436 441	-453 798	-470 159	-485 898
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9103	Momskompensasjon	0	0	0	0	0
	Momskompensasjon på investeringer	0	0	0	0	0
	Momskomp.knyttet prosjekter som skal finansieres med moms					
	Sum Momskompensasjon	0	0	0	0	0
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9201	Eiendomsskatt	-18 239	-22 151	-24 652	-24 652	-24 652
	Lønnsoppgjør 2012, kap. 4 og lokale forhandlinger	16				
	Økning i takstgrunnlaget	-1 447				
	Økte inntekter fra verker og bruk	-2 484	-2 503			
	Lønnsoppgjør 2013	3	1			
	Sum Eiendomsskatt	-22 151	-24 652	-24 652	-24 652	-24 652
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9401	Konsesjonskraft	0	0	0	0	0
	Netto fortjeneste salg av konsesjonskraft	-1720	-1720	-1720	-1720	-1720
	Overføring til bygg- og eiendom energi	4 104	5 500	5 500	5 500	5 500
	Overføring til teknisk drift gatelys	275	275	275	275	275
	Sum Konsesjonskraft	2 659	4 055	4 055	4 055	4 055
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9501	Generelle statstilskudd	0	0	0	0	0
	Reform 97, tilskudd investering	-1 183	-1 163	-1 142	-1 120	-646
	Kompensasjon renter og avdrag h.plan eldre	-2 139	-2 109	-2 079	-2 049	-2 019
	Kompensasjon renter Skolepakke investeringer inkl. Lundamo b.	-1 370	-1 333	-1 295	-1 257	-1 220
	Statstilskudd ressurskrevende brukere	-30 297	-32 322	-32 322	-32 322	-32 322
	Rentekompensasjon Kirkebygg	-50	-50	-50	-50	-49
	Sum Generelle statstilskudd	-35 039	-36 977	-36 887	-36 798	-36 255
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9601	Renter og avdrag	0	0	0	0	0
	Leasing av Pc-er	600	600	600	600	600
	Avsetning tap på fordringer	100	100	100	100	100
	Renter eksisterende og ny lån	44 039	44 479	46 312	48 693	48 330
	Renter videreutlån	2 573	2 163	2 002	1 943	1 834
	Avdrag eksisterende og nye lån	49 537	51 988	55 061	57 093	58 528
	Interne renteutg. septikk	55	31	11	4	11
	Interne renteutg. avløp	300	329	295	198	119
	Interne renteutg. vann	172	292	315	297	269
	Renter bankinnskudd	-4 500	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
	Renter kraftfond og næringsfond/tilfluktsromskto.	-100	-100	-100	-100	-100
	Renter formidlingslån	-1 293	-1 736	-1 669	-1 602	-1 533
	Renter andre fordringer.	-100	-100	-100	-100	-100
	Renter eksternt forvaltning	-4 756	-4 946	-5 144	-5 350	-5 564
	Sum renter og avdrag	86 627	91 099	95 683	99 777	100 495

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9602	Aksjeutbytte	0	0	0	0	0
	Aksjeutbytte TrønderEnergi AS	-8 798	0	0	0	0
	Økt utbytte fra TrønderEnergi AS	-7 700	0	0	0	0
	Utbetaling fra ansvarlig lån 7,1 pst. av 750 mill. kroner på en eierandel på 14,7 pst.		-8 027	-8 027	-8 027	-8 027
	Spart skattekostnad for Trønderenergi AS		-2 248	-2 248	-2 248	-2 248
	Utbytte fra TrønderEnergi AS		-5 435	-4 522	-4 522	-4 522
	Sum Aksjeutbytte	-16 498	-15 710	-14 797	-14 797	-14 797
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9701	Kalkulatoriske utgifter og inntekter	0	0	0	0	0
	Kalkulatoriske avskrivninger, renter og andel fellesutgifter VA områdene	-17 803	-19 724	-22 779	-23 993	-24 529
	Kalkulatoriske avskrivninger, renter og andel fellesutgifter Arealforv.	-818	-1 287	-1 287	-1 287	-1 287
	Sum Kalkulatoriske utgifter og inntekter	-18 621	-21 011	-24 066	-25 280	-25 816
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9702	Avsetning lønnsoppgjør	0	0	30 128	49 300	68 501
	Avsetning lønnsoppgjør 2014-17 (Forutsetter en årslønnsvekst på 4 pst.)	7 395	13 603	19 172	19 201	19 999
	Avsetning pensjon 2014-2017	14 781	16 525			
	Lønnsoppgjør 2013	-5 814				
	Sum Avsetning lønnsoppgjør	16 362	30 128	49 300	68 501	88 500
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
9801	Disposisjonsfond	0	0	0	0	0
	Forskuttering av tippemidler til Gåsbakken lysløype og oppgradering av skisikkyteranlegg	105				
	Forskuttering av tippemidler til Kvenbakken idrettshus	190				
	Bruk av disposisjonsfond					
	Avsetning til disposisjonsfond					
	Sum Disposisjonsfond	295	0	0	0	0
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2 013	2 014	2 015	2016	2017
9802	Bundne driftsfond	100	100	100	100	100
	Sum Bundne driftsfond	100	100	100	100	100
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2 013	2 014	2 015	2016	2017
9803	Dekn./bruk av tidl. Års undersk./oversk.	0	0	0	0	0
	Sum Dekn./bruk av tidl. Års undersk./oversk.	0	0	0	0	0
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2 013	2 014	2 015	2016	2017
9804	Overføring fra drift til kapital	0	0	0	0	0
	Avvik formidlingslån	1 100	1 250	1 215	1 210	1 155
	Egenkapitalkrav KLP	1 700	2 000	2 000	2 000	2 000
	Sum Overføring fra drift til kapital	2 800	3 250	3 215	3 210	3 155
	Sum Rammeområde 9	-700 267	-724 880	-730 929	-735 819	-741 931
	Sum Rammeområde 1-6	699 792	724 880	730 929	735 819	741 932
	Differanse	-474	0	0	0	0

0.9 Handlingsprogrammet 2014-2017

Kommunens handlingsprogram og ikke- økonomiske mål skal gjenspeile strategiene samfunnsdelen har pekt ut for å nå disse målene og prioritere hva som skal prioriteres høyest i kommende 4-årsperiode basert på vedtatte planer. Det er foreslått at det i kommende periode utarbeides egne kommunedelplaner for brukergruppene barn og unge, voksne og eldre som skal stake ut kursen for å nå målene i samfunnsdelen med et tverrfaglig samarbeid til brukernes beste. Det blir et viktig arbeid i året som kommer og få en god tverrfaglig arbeidsprosess på dette. Handlingsprogrammet skal også prioritere viktige ikke-økonomiske mål som skal gjennomføres for at kommunen skal kunne yte sine tjenester i tråd med gjeldende lover og forskrifter og krav fra overordna myndigheter og til en god kvalitet for brukerne i tråd med samfunnsutviklingen.

1 Rammeområde 1 - administrasjon, støtte og utvikling

1.1 Politikk

1.1.1 Området omfatter

Det sentrale politiske apparat, med ordfører, kommunestyre, formannskap og komiteer, d.v.s. de organer som skal utøve den demokratiske styringen av kommunen innenfor den ramme kommunelov og andre lover og pålegg setter.

Tjenester:

Godtgjørelse til politiske ledere, Tilskudd til politiske partier, Valg

1.1.2 Formål

Kommunestyret har det overordna ansvar for å fastsette mål og retningslinjer for den kommunale virksomhet og følge opp disse i kommunale planer og vedtak. Kommunestyret disponerer de kommunale ressurser og fordeler disse gjennom vedtak av økonomiplanen. Det politiske apparat, med oppnevnte styrer råd og utvalg skal vedta planer og avgjøre enkeltsaker på en effektiv og god måte og i tråd med gjeldende lover og forskrifter, retningslinjer, reglementer mv. Kommunestyret har gjennom administrasjonsutvalget det overordnede arbeidsgiveransvaret i kommunen.

1.1.3 Behov og utviklingstrekk

Ny plandel i plan- og bygningsloven trådte i kraft 1.7 2009 og gir viktige føringer for kommunens planlegging i årene framover. Kommunestyret skal bl.a en gang i hver kommunestyreperiode utarbeide en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Den nye loven styrker samfunnsdelens rolle i det kommunale plansystemet. Det står at i lovteksten at kommuneplanens samfunnsdel skal legges til grunn for kommunens egen virksomhet og for statens og regionale myndigheters virksomhet i kommunen

Gjennom vedtak av samfunnsdelen til kommuneplanen 21.10.09 har kommunestyret gitt føringer for hva som er viktige satsingsområder i årene som kommer. Samfunnsdelen skal i denne perioden legge grunnlaget for en samlet rullering av kommuneplanens arealdel og planlegging av tjenestetilbudet framover med bl.a. kommunedelplaner for barn og unge, voksne og eldre.

Politikerne skal arbeide for å følge opp de målsettinger og strategier som er nedfelt kommuneplanens samfunnsdel bl.a. innenfor viktige områder som bl.a. lokaldemokrati og brukermedvirkning, miljø, klima og energi, folkehelse og samfunnsikkerhet og beredskap.

Politikerne skal oppfylle målsetningene i vedtatte etiske retningslinjer, arbeidsgiverstrategi med mer.

Det skal avholdes stortingsvalg i 2013.

1.1.4 Handlingsprogram

	Ikke- økonomiske mål og tiltak	Kapital- begrep	2013	2014	2015	2016
1.1.01	Gjennomføre planstrategi for kommunestyreperioden 2012 – 2015	S	X	x	x	
1.1.02	Implementere folkehelseforum i de politiske prosessene i kommunen	S	X	X	X	
1.1.03	Forberede og gjennomføre kommunevalget i 2015	S			x	
1.1.04	Vedtatt arealdelen i kommuneplanen	s		X		
1.1.04	Vedtatt reguleringsplan for ny E6	s		x	x	

1.2 Sentraladministrasjonen

1.2.1 Området omfatter

Rådmann med personal og service, utviklings, IKT- og økonomiseksjonen, fellesutgifter sentraladministrasjon og innkjøp.

Tjenester: Administrasjon, Utviklingstjenesten, overordna plan og tilsyn, juridiskrådgivning, Informasjons og kommunikasjonsteknologi (IKT), Økonomiforvaltning, Overformynderi, Personalforvaltning, Tillitsvalgte, Personaltiltak, Info- og saksenter.

1.2.2 Ansvarsområde

Rådmannen og hans stab har ansvar for ledelse, overordna drift og samordning av hele organisasjonen. I tillegg ligger det skolefaglige ansvar i henhold til grunnskolelov, overordnet kommunal- og økonomisk planlegging, lønn- og personalansvar, skatteinnkreving, regnskap og årsmelding, samt ansvar for fremleggelse og overordnet oppfølging av saker behandlet i politiske organ, samt utvikling og drift av kommunens IKT systemer til for hele organisasjonen.

1.2.3 Status

Trepartssamarbeidet videreføres i henhold til kommunestyrevedtaket gjennom kvalitetsprogrammet, der det blant annet settes fokus på sykefravær, og kvalitet på tjenester i møte med bruker, samt utvikling av gode målesystemer. Målet er at brukerne skal merke reell kvalitetsforbedring på tjenestene og at dette skal kunne dokumenteres ved hjelp av målinger.

Arbeidet med å utvikle en lederkultur med felles verdigrunnlag må videreføres, med fokus på økonomiforvaltning innenfor vedtatte rammer og å videreutvikle arbeidsgiverrollen hos lederne på den enkelte virksomhet.

Den teknologiske utviklingen vil fortsette i raskt tempo også mot 2020. Det offentlige står overfor forventninger om "fornyng" og døgkontinuerlig drift av kommunale/offentlige tjenester.

Det forventes at brukerne skal møte en åpen, tilgjengelig og sammenhengende offentlig sektor som tilbyr helhetlige og fullstendige digitale tjenester gjennom gode elektroniske selvbetjeningsløsninger. Gjennom forventning om døgnåpen elektronisk forvaltning, vil realisering baseres på hovedprinsipp om utvikling av elektronisk selvbetjeningsløsninger og etablering av tverrfaglige/tverrsektorielle fellesløsninger.

Miljøledelse

Melhus kommune er sertifisert etter ISO 14001 Miljøledelse. Sertifiseringen skjer med utgangspunkt i årlig ekstern revisjon. Sertifiseringen innebærer krav om stadig forbedring av miljøarbeidet og miljøstyringssystemet. Virksomhetene skal arbeide med følgende felles utvalgte miljøaspekter i 2013/2014:

- Redusere målt mengde papiravfall og restavfall med 2 % innen utgangen av 2014 med utgangspunkt i status 2012
- Redusere energiforbruket med 2 % hvert år i 2013 og 2014
- Virksomheter innenfor rammeområde 1, 3, 4 og 5 skal redusere kopipapirforbruket med 2 % hvert år i 2013 og 2014
- Virksomheter innenfor rammeområde 2 skal ikke øke kopipapirforbruket i forhold til 2012-nivå
- Sette miljøkrav til leverandørene ved innkjøp. Minst 85 % av leverandørene må ha et miljøfokus innen utgangen av 2014.

I tillegg har enkelte rammeområder / virksomheter egne utvalgte miljøaspekt. Viser til oversikt over ikke-økonomiske tiltak for de ulike rammeområder.

Internasjonalt arbeid

Kommunestyret vedtok følgende organisering av det internasjonale arbeidet i møte 28.10.08, sak 85/08:

1. Den nedsatte styringsgruppa gir styringssignaler i det internasjonale arbeidet og får fullmakt til å inngå avtaler som ikke har økonomisk virkning for Melhus kommune. Styringsgruppa utvides med en fra opposisjonen.
2. Det internasjonale arbeidet konsentreres om følgende områder:
 - a. Taveta kommune i Kenya: Fredskorpsutveksling, MIC-prosjekt, kulturutveksling, nettverksbygging mellom barnehager og skoler
 - b. Kiili kommune i Estland: EU/EØS-finansiert utviklingsprosjekt
 - c. Ockelbo, Holmegaard, Kurikka kommuner i Norden: Kultursamarbeid
 - d. Laza kommune i Latvia: Skolenettverk med Eid skole
 - e. Det lages 2 meldinger pr. år til kommunestyret om det internasjonale arbeidet.
 - f. Det skal drives et aktivt informasjonsarbeid gjennom kommuneavisa, hjemmesida og lokal presse.
 - g. Egeninnsats er bruk av ansatte i oppfølging av arbeidet.
 - h. Det forutsettes at alle kostnader dekkes innenfor økonomi- og handlingsplan.

1.2.4 Handlingsprogram

Nr.	Ikke-økonomiske driftstiltak / handlingsmål	Kapitalbegrep	2014	2015	2016	2017
1.2.01	Sykefraværet skal ikke overstige 7,0 %	H	X	X	X	X
1.2.02	Sykefraværet utover arbeidsgiverperioden skal ikke overstige 4,5 % <ul style="list-style-type: none"> Følge opp IA-avtalen Evaluere bedriftshelsetjenesteordning Følge opp HMS- planen 	H	X	X	X	X
1.2.03	Implementere LEAN som et metodeverktøy innen kvalitetsprogrammet. (Kvalitets og effektiviseringsverktøy)	H	X	X	X	X
1.2.04	Fortsette å utvikle gode kvalitetssystemer for kommunens tjenester. Herunder videreutvikling og implementering av Melhusmodellen og medarbeiderskap	B	X	X	X	X
1.2.05	Delta i arbeidet ved rullering av IKAP.	S	X	X	X	X
1.2.06	Implementere informasjonssikkerhet i hele organisasjonen <ul style="list-style-type: none"> Gjennomføre ROS- analyse Kvalitetssikre ansattes kjennskap til informasjonssikkerhet 	S	X	X	X	X
1.2.07	Gjennomføre borgerundersøkelsen	B	X	X	X	X
1.2.09	Utvikle økonomistyring v/ha: <ul style="list-style-type: none"> - bedre periodiseringstall - bedre måltall og nøkkeltall - bedre budsjettverktøy 	F	X	X	X	X
1.2.10	Gjennomføre kompetanseplanen ved å bl.a å satse på lederutvikling og kompetanse på tvers.	H	X	X	X	X
1.2.11	Gjennomføre tiltaksdelen i IKT strategiplan	S	X	X	X	
1.2.12	Videreutvikle "vi-kultur" gjennom medarbeiderskap for nytilsatte, vi fest mv	H	X	X	X	X

1.2.13	Felles miljøaspekter for alle virksomheter: <ul style="list-style-type: none"> • Redusere målt mengde papiravfall og restavfall med 2 % innen utgangen av 2014 med utgangspunkt i status 2012 • Redusere energiforbruket med 2 % hvert år i 2013 og 2014 • Virksomheter innenfor rammeområde 1, 3, 4 og 5 skal redusere kopipapirforbruket med 2 % hvert år i 2013 og 2014 • Virksomheter innenfor rammeområde 2 skal ikke øke kopipapirforbruket i forhold til 2012-nivå • Sette miljøkrav til leverandørene ved innkjøp. Minst 85 % av leverandørene må ha et miljøfokus innen utgangen av 2014. 	S	X	X		
1.2.14	Utvikle trepartssamarbeidet gjennom kvalitetsprogrammet.	B	X	X	X	X
1.2.15	Følge opp internasjonalt arbeid i henhold til kommunestyrevedtak 85/08	S	X	X	X	X
1.2.16	Gjennomføre brukerundersøkelser knyttet til følgende tjenesteområder: <ul style="list-style-type: none"> • Kulturskolen • Melhus arbeidssenter 	S	X			
1.2.17	Lage en plan for velferdsteknologi	S	x			
1.2.18	Kommunestyret ber om en gjennomgang av den vedtatte Energi- og klimastrategien for Melhus. Et nytt forslag til plan med prioriterte mål og tiltak legges fram for sluttbehandling i forbindelse med neste økonomi- og handlingsplan, høsten 2013. Følgende innarbeides i planen: <ul style="list-style-type: none"> - Utvida kildesortering i Melhus - Gratis levering av avfall til gjenbruksplassene - Beholde gjenbruksplasser spredt i kommunen - Fremdriftsplan for utfasing av fossile energimidler - Gratis rådgiving om bedre energibruk til private hushold 	S	X			
1.2.19	Utarbeide og iverksette rutiner for tilsyn av private og kommunale renseanlegg	S	X	X		
1.2.20	Utarbeide og iverksette rutiner for registrering og tilsyn av olje- og dieseltanker	S		X		

1.2.25	Det utredes muligheten for å etablere en alternativ læringsarena på barneskolen etter modell av Haugen gård	B	X			
1.2.26	Utarbeide temakart for naturmangfold	S	X			
1.2.27	Øke miljøbevisstheten ved å gjennomføre naturveiledning i samarbeid med miljøvernrådgiver/prosjektmedarbeider i minst 5 virksomheter (barnehager/skoler/voksenopplæring) pr. år.	B	X			
1.2.28	Melhus kommunestyre ber Rådmannen starte forprosjekt for utbygging av 2. byggetrinn Brekkåsen skole med tanke på byggestart høsten 2015. Midler til forprosjekt er allerede avsatt i budsjett 2013	B	X			
1.2.29	Melhus kommune v/ rådmannen innleder samtaler med Øya vg skole omkring en eventuelt bygging av ridehall, pendlerparkering og idrettshall på Kvål. Utgangspunktet må være at dette samarbeidet gir nødvendige fordeler for både skolen og lokalsamfunnet/ kommunen. Kommunestyret ber om tilbakemelding vedrørende dette prosjektet innen februar 2015.	S	X			

1.3 Næring

1.3.1 Området omfatter

Det politiske og administrative apparat i Melhus kommune med næringssjef, ordfører og rådmann.

Tjeneste: Næringstjenesten.

1.3.2 Formål

Arbeide for å nå kommunens målsettinger innenfor næring og legge forholdene til rette for et godt samarbeid med og gode rammevilkår for næringsvirksomheter i kommunen.

1.3.3 Behov og utviklingstrekk

- Utviklingen i næringslivet skjer i stadig akselererende takt, og for å være konkurransedyktig vil næringslivets behov for endring, nytenking og omstilling.
- Generell økende internasjonal konkurranse innen de fleste typer næringer
- Større fokus på regionalt samarbeid og samarbeid mellom kommuner
- Krav til beredskap om endringsvillighet innen næringsareal, næringsutvikling og kompetanseheving

- Krav til aktiv markedsføring av kommunen mot alle typer næringer
- Endring av næringsstruktur innen alle typer næring
- Økende etterspørsel etter attraktive og markedstilpassede næringsareal
- Behov for produktutvikling og markedsutvikling innen eksisterende næringer.
- Stort fokus på omdømmebygging
- Melhus kommune har en gunstig beliggenhet med E6, jernbane, og ligger tett opp mot Trondheim. Denne gunstige beliggenheten bør kunne utnyttes mer.

1.3.4 Handlingsprogram

Nr	Ikke-økonomiske tiltak	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
1.3.01	Gjennomføre strategier og tiltaksdelen som er vetatt av styret i Næringshagen Trondheim sør for gjennomføre strategisk næringsplan for Trondheimsregionen.	S	X	X	X	X
1.3.02	Arbeide aktivt for å videreutvikle samarbeidsmiljø i næringsliv, både lokalt og regionalt.	S	X	X	X	X
1.3.03	Videreutvikle Gnisten næringshage som et organ for gründere og som iverksetter av tiltak i kommunens handlingsdel i regional næringsplan.	B	X	X	X	X
1.3.04	Gjennomføre en temakveld med kommunestyret og næringslivet om kommunens selvangivelse på næring i Melhus kommune i løpet av våren.	s	X			
1.3.05	Bidra aktivt til at Næringshagen Trondheim sør blir et godt redskap for næringsutvikling i Melhus.	S	X	X	X	X
1.3.06	Gjennomføre to næringsbesøk for kommunestyret i året	P	X	X	X	X

2 Rammeområde 2 opplæring

2.1 Grunnskole

2.1.1 Området omfatter:

11 skoler og oppvekstsentre. Eid skole og barnehage, Flå skole og barnehage, Gimse skole, Gimse u. skole, Gåsbakken skole og barnehage, Hovin skole- og barnehage, Høyeggen skole, Lundamo skole og barnehage, Lundamo ungdomsskole, Nedre Melhus barnehage, Rosmælen skole og barnehage, Brekkåsen skole

2.1.2 Ansvarsområde

Området dekker grunnskole og skolefritid.

2.1.3 Status

Nasjonale trekk og satsningsområder

Strategi for videreutdanning av lærere 2012–2015

Satsingen på videreutdanning for lærere går videre. Målet er å styrke den faglige og pedagogiske kompetansen hos lærerne.

Strategi for ungdomstrinnet

(Stortingsmelding 22 "Motivasjon - Mestring – Muligheter")

Alle ungdomsskolene i kommunen er i første pulje som gjennomfører satsning på kompetanseutvikling for lærere innenfor områder som klasseledelse og grunnleggende ferdigheter. Satsning skjer i samarbeid med høyskolemiljøet.

I tillegg kommer den gradvise innføringen av valgfag.

Revidering av læreplaner – fag og timefordeling

Udir utarbeider tydeligere læreplaner som skal gjøre det lettere å legge til rette for god progresjon i utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter gjennom hele opplæringsløpet. Reviderte læreplaner skal kunne tas i bruk fra skoleåret 2013-2014.

Forskrift til opplæringsloven er endret med virkning fra og med skoleåret 2013/14. Endringen åpner for større lokal fleksibilitet når det gjelder fastleggelse av fag og timefordeling, 5 % kan endres (ca. 1t/ u). Det forutsettes utarbeidet kommunal forskrift.

Tilstandsvurdering – rapportering

Det er sendt ut på høring forslag til endringer opplæringsloven § 13.10. Dette vil innebære vurdering av endrede rutiner knyttet til helhetlig skolevurdering og hvordan skolene rapporterer tilstand og oppfølgingen av lovverket.

Lokale vurderinger

Tilstanden i Melhusskolen for 2012 er vurdert og behandlet i komité for liv og lære våren 2013 (PS 47/12). Fylkeskommunen har invitert til et tettere samarbeid mht resultater og frafall (grunnskole – videregående).

Vurderingen av tilstanden viser blant annet følgende hovedtrekk:

Elevtallsprognoser

Det foreligger ikke oppdaterte prognoser per dd.

Skolebygg – skolekapasitet

Det vises til vedtatte Skolebruksplan. I tråd med vedtak er det igangsatt skisseprosjekt for ombygging av Flå skole. I tillegg vil det bli startet opp utredning av en langsiktig løsning for skolekapasiteten i Nedre Melhus. Gimse ungdomsskole har fått en mindre innvendig ombygging.

Rammebetingelser

Ressurssituasjonen er noenlunde lik tilstanden i 2011. Antall enkeltvedtak til spesialundervisning gikk litt ned i ift foregående år. Det er allikevel noe bekymringsfullt at det fortsatt er en så vidt stor andel elever med spesialundervisning samt at antallet enkeltvedtak er størst på de høyere trinnene. Etter en liten nedgang i gruppestørrelsen fra 2008 og frem til 2011 ser det ut til at denne er på vei oppover igjen. I et lengre tidsperspektiv (15 år) viser utviklingen at vi gradvis bruker mindre ressurser per elev.

Faglig utbytte

Faglig sett er det verd å merke seg at vi er over det nasjonale snittet mht grunnskolepoeng (beregnes på grunnlag av eksamen og standpunktkarakterer). Når det gjelder grunnleggende ferdigheter ligger vi stort sett på det nasjonale snittet. For lesing ser det ut som det bør arbeides med å øke andel elever på de høyeste mestringsnivåene. Regning peker seg videre ut som et område det bør satses på. Her ligger vi litt under nasjonalt snitt samt at resultatene varierer mye fra år til år. Sammen med karakterene fra 10. trinn og signalene fra videregående skole tilsier resultatene at det bør jobbes videre med å forbedre elevens grunnleggende ferdigheter.

Læringsmiljø

En samlet gjennomgang av indeksene basert på elevundersøkelsen viser at vi er over det nasjonale snittet på svært mange områder. Områder som peker seg ut er; trivsel med skolearbeidet, lyst til å lære, innsats, faglig veiledning og orden og oppførsel. På den andre siden peker tilbakemelding (vurdering) seg ut som et område det bør arbeides med. Vi har her en liten tilbakegang. Når det gjelder medbestemmelse (medvirkning) så ligger vi på det nasjonale snittet. Fremover så bør både tilbakemelding og medbestemmelse settes i sammenheng med tilpasset opplæring. Vi ligger på nasjonalt snitt når det gjelder mobbing. Det bør være et mål for kommunen å være bedre enn dette.

Kompetanseutvikling

Skoleåret 2012/2013 har 8 lærere deltatt i videreutdanningsprogrammet «Kompetanse for kvalitet» i regning, lesing, engelsk og rådgivning. De skolene som har hatt lærere på videreutdanning melder om gode ringvirkninger i forhold til faglig tyngde, engasjement og motivasjon i lærerkollegiet. Ordningen finansieres i et samarbeid mellom staten, kommunen og den enkelte arbeidstaker. I tillegg følges skolene opp gjennom ekstern og intern veiledning. Vi har blant annet oppfølging fra Høyskolen.

Kommunestyret bevilget i 2010 4 millioner til et kompetansefond. I Bruken av fondet er presentert årlig i komite for liv og lære.

Praksislærere

Alle skolene i kommunen har inngått avtale med Høyskolen om praksislærere. Det vil si at skolene vil motta studenter i perioder av året. Tiltaket forutsetter at læreren innen 3 år har fått utdanning i veiledning. Ordningen ses som meget gunstig med tanke på generell kompetanseutvikling for lærerne (veiledningskompetanse) og skolene som organisasjon.

2.1.4 Behov

System for vurderinger

Vurdering og analyse av tilstanden i «Melhuskolen» er grunnleggende for å sikre at man setter inn de rette tiltakene. Det er behov for å videreutvikle eksisterende system både på skole og skoleeiernivå. Dette vil også bli sett i sammenheng med samarbeidet med høyskolenivå.

Rammebetingelser og skolekapasitet

Den jevne økningen i elevtallet over tid medfører at presset på ressurser øker.

Selv om antall enkeltvedtak i forbindelse med spesialundervisning har gått litt ned tilsier signalene at det fortsatt bør arbeides videre med dette. Se for øvrig eget punkt om dette.

Når det gjelder skolebruk så vises det til vedtatte plan for dette.

Kompetanseutvikling

Det er nødvendig å satse videre på kompetanseutvikling i form av videre og etterutdanning og intern utvikling. Arbeidsmetodene vil være kunnskapsutvikling som nettverk samt intern og ekstern veiledning.

Kvalitet på gjennomføring av spesialundervisningen og mer systemrettet oppfølging fra PP-tjenesten sin side peker seg ut som et sentralt område i tillegg til de øvrige som grunnleggende ferdigheter, klasseledelse, vurdering med mer.

Metodisk er det lagt opp til kompetanseutvikling hvor det er lagt inn tett oppfølging fra høyskolemiljø.

Satsingen på videre og etterutdanning ses som avgjørende for å sikre en god utvikling fremover.

Med utgangspunkt i status for fondet vil en videreføring av tilbud om videreutdanning og etterutdanning fra 2015 forutsette at det bevilges midler. Dette også for å kunne dekke utgifter knyttet til praksislærerordningen (vikarutgifter) og satsningen på økt kvalitet i spesialundervisningen.

Systemer, organisering

Oppfølgingen av revidering av nasjonale lærerplaner vil kreve lokal tilrettelegging.

Spesialundervisning

På grunnlag av et større utredningsarbeid er det utarbeidet tiltak for å effektivisere og bedre kvaliteten på spesialundervisningen. De 3 første av disse er satt opp som tiltak. Tiltakene må ses i sammenheng med tiltak under rammeområde 4. Lean vil bli vurdert som metode i deler av arbeidet.

2.1.5 Mål og tiltak

Grunnskolen

Nr.	Ikke- økonomiske driftstiltak/handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
2.1.5.01	Melhuskolen skal være bedre enn det nasjonale snittet innenfor følgende områder i elevundersøkelsen: <ul style="list-style-type: none">– Trivselen på skolen og trivsel med læreren– Andel som mobbes – minimum 10 % under det nasjonale snittet.– Faglig tilbakemelding og veiledning	H	X	X	X	X
2.1.5.02	Nasjonale prøver i lesing og regning skal være over det nasjonale snittet	H	X	X	X	X

Nr.	Ikke- økonomiske driftstiltak/handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
2.1.5.04	Videreutvikle helhetlig system for skolevurdering: <ul style="list-style-type: none"> – Videreutvikle samarbeid med vg skole om resultater på nasjonale prøver – Videreutvikle samarbeidet med høyere utdanningsmiljø – Utvikle den skolebaserte vurderingsprosessen 	H	X	X	X	X
2.1.5.07	Gjennomføre kompetanseutvikling innen: <ul style="list-style-type: none"> – Grunnleggende ferdigheter – Videreutdanning i lesing, regning, skriving med mer i samarbeid med høyskolene 	H	X	X		
2.1.5.10	Gjennomføre tiltak i leseplanen	H	X	X		
2.1.5.11	Gjennomføre tiltak for å effektivisere og bedre tilbudet til elever med spesielle behov; bl a gjennom: <ul style="list-style-type: none"> – Å sikre at skolene har et elevsyn som bygger opp under den pedagogiske plattformen – Ta i bruk samarbeidsavtaler og veiledningsavtaler mellom skole og ppt – Å sikre en god rolleforståelse mellom skole og ppt 	H	X	X	X	
2.1.5.12	Revidere lokale læreplaner	H	X	X		
2.1.5.13	Gjennomføre tiltak i tråd med "ungdomstrinnsmeldingen" <ul style="list-style-type: none"> – Gradvis innføring av valgfag – Kompetanseutvikling i klasseledelse, grunnleggende ferdigheter og skolens organisasjon 	H	X	X		
2.1.5.14	Ta i bruk og evaluere veileder med mal i vurderingsarbeidet	H	X	X		
2.1.5.15	Utarbeide lokale beredskapsplaner	H	X			
2.1.5.16	Delta i « Sagauka» og tiltak ifb med grunnlovsjubileet.	H	X			
2.1.5.17	Gjennomføre kartlegging av barn og unges lekeområder i alle skoler i perioden 2013/2014	H	X			
2.1.5.18	Utrede langsiktig løsning for skolekapasitet Nedre Melhus	H	x	x		
2.1.5.19	Utarbeide lokal forskrift for lokal fag og timestfordeling	H	X	x		
2.1.5.20	Kommunestyret vedtar en satsning på elektroniske virkemidler i ungdomsskolene i Melhus. Det nedsettes en arbeidsgruppe på hver	B	X			

Nr.	Ikke- økonomiske driftstiltak/handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
	<p>ungdomsskole som skal arbeide med anbefalinger rundt satsningen. Arbeidsgruppen bør være bredt sammensatt og bestå av både elever, lærere, foreldre og andre aktuelle kompetansepersoner på området i administrasjonen. Lærere med interesse innen bruken av elektroniske hjelpemidler i undervisningen bør engasjeres som ledere av gruppene.</p> <p>Mandatet til gruppene: Gruppene skal finne ut hvordan man best kan satse på elektroniske hjelpemiddel i undervisningen i ungdomsskolene i Melhus og se på følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvilke konsekvenser vil det få om hver elev skulle få hver sin elektroniske enhet/pc. (med fokus på styrker, svakheter, muligheter og trusler) - hvordan kan elektroniske hjelpemidler brukes til å fremme læring - hvordan bør bruken av elektroniske hjelpemidler styres/kontrolleres - hvordan kan "flipped classroom" (omvendt undervisning) brukes i skolene i Melhus. - hva skal til for å sette lærere og elever i stand til mest mulig effektiv utnyttelse av hjelpemidlet? <p>Det forutsettes at arbeidsgruppen holder tett dialog med andre lærere, elever og foreldre. De tre ulike gruppene bør sammen med rådmannen bidra til å arrangere en dagskonferanse om elektroniske virkemidler i undervisningen som en del av prosessen. Målgruppen for konferansen bør være lærere i ungdomsskolene i Melhus.</p> <p>Gruppene og administrasjonen må samordne innsatsen underveis, og sammen innhente erfaringer fra andre skoler som har lyktes med elektroniske hjelpemidler i undervisningen. Gruppene avgir sine anbefalinger til rådmannen innen juni 2014.</p> <p>Det settes av 3 mill. til elektroniske undervisningshjelpemidler i skolen som kan benyttes når det er klart hvordan elektroniske virkemidler skal benyttes i ungdomsskolene. Beløpet dekkes over disposisjonsfondet.</p>					
2.1.5.21	Rådmannen bes med utgangspunkt i det eksisterende planverket, utarbeide en helhetlig kompetanseutviklingsplan for ansatte i grunnskolen og barnehager med følgende	H	X			

Nr.	Ikke- økonomiske driftstiltak/handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
	forutsetninger: - Planen må omfatte forslag til tilpassede etter- og videreutdanningstiltak basert på hvilke alderstrinn man underviser/ veileder. - Planen må beskrive tiltak for intern kompetanseoverføring mellom PP-tjenesten og skole/ barnehage - Det må utarbeides et forslag om finansiering, herunder en videreføring/ utvidelse av fondsmodellen - Representanter fra relevante arbeidstakerorganisasjoner må tas med i utarbeidelsen av forslag til omfang og tiltak.					

SFO:

Nr.	Ikke- økonomiske driftstiltak/ handlingsmål	Kapital- begrepet	2014	2015	2016	2017
2.1.5.22	Gjennomføre kompetanseheving i SFO innenfor området foreldresamarbeid	H	X			

2.2 Barnehage

2.2.1 Området omfatter

Området omfatter 11 kommunale barnehager, 4 private barnehager og 5 private familiebarnehager. Tjenester: Barnehagedrift, Private barnehager

2.2.2 Ansvarsområde

Drifte kommunale barnehager i henhold til lover og forskrifter. Gi driftstilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager. Føre tilsyn med alle barnehagene i kommunen. Sørg for kompetansetiltak for barnehageansatte i kommunale og private barnehager. Tilby barnehageplass til alle som har rett på plass. Forvalte statlige øremerkede tilskudd.

2.2.3 Status

Ny stortingsmelding – Framtidens barnehage

Regjeringen la våren 2013 fram en ny stortingsmelding om framtidens barnehage. Regjeringens mål for framtidens barnehage er

- Å sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager
- Styrke barnehagen som læringsarena
- Sikre at alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap
- Prisen skal være så lav at alle skal ha råd til å ha barn i barnehage

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver skal revideres

Dagens rammeplan ble fastsatt i 2005, med småendringer i 2011. Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å starte arbeidet med å revidere rammeplan for barnehagens

innhold og oppgaver. Direktoratet skal sende forslag til rammeplan ut på høring våren 2014. Revidert rammeplan skal iverksettes fra 1.1.2015.

Kompetansestrategi

Kompetanse for framtiden barnehage – strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020

Strategiens mål er

- Rekruttere og beholde flere barnehagelærere og ansatte med relevant kompetanse for arbeid i barnehagen
- Heve kompetansen for alle ansatte som jobber i barnehagen
- Øke statusen for arbeid i barnehage

Kompetansestrategien omfatter fire satsningsområder:

- Pedagogisk ledelse – barnehagen som lærende organisasjon
- Danning og kulturelt mangfold
- Et godt språkmiljø for alle barn
- Barn med særskilte behov

Barn med rett til spesialpedagogisk hjelp

Antall barnehagebarn med rett til spesialpedagogisk har økt de siste årene. I 2013 hadde 24 barn rett til spesialpedagogisk hjelp. Dette er en nedgang på to barn fra året før. 24 barn tilsvarer 2,5 % av alle barn som går i barnehage. Landsgjennomsnittet i 2014 lå på 2,3 %.

Barnehageplasser og venteliste

Første september 2013 hadde Melhus kommune 949 barnehageplasser i drift. Dette er omtrent det samme som i fjor. Det er viktig å merke seg at en barnehageplass kan være alt fra 40 % til 100 % plass. I tabellen under defineres en barnehageplass om antall barn som går i barnehagen uavhengig av plasstørrelse. Nytt av året er at vi har ledig kapasitet i flere barnehager.

Distrikt	2009	2010	2011	2012	2013	Kapasitet
Kvål	73	70	63	56	58	58
Flå	95	89	86	72	75	75
Lundamo	84	84	83	88	93	110*
Hovin	75	74	82	86	94	94

Gåsbakken	37	37	36	35	26	36
Korsvegen	47	56	57	55	51	86
N. Melhus	515	507	535	556	552	605
Melhus totalt	926	917	942	948	949	1 073

Ledig kapasitet på Lundamo forutsetter at SFO tas i bruk som barnehagelokale. Selve barnehagen er full i dag.

Venteliste distriktsvis

Alle som har rett på barnehageplass, fikk plass i 2013. Etter at rett til barnehageplass trådte i kraft 1.1 2009, har Melhus kommune oppfylt retten hvert år. I år har vi en nedgang i antall barn på venteliste fra i fjor. Per september står det 57 barn på venteliste, 48 under tre år og 9 over tre år.

I tillegg står 18 barn født i 2013 på venteliste.

Alder	2009			2010			2011			2012			2013		
	1-5	3-5	1-2	1-5	3-5	1-2	1-5	3-5	1-2	1-5	3-5	1-2	1-5	3-5	1-2
Nedre Melhus	6	0	6	15	3	12	18	9	9	37	9	28	33	6	27
Kvål Flå	8	2	6	4	3	1	2	1	1	13	2	11	8	0	8
Lundamo Hovin	1	1	0	4	0	4	9	6	3	18	4	14	15	3	12
Gåsbakken Korsvegen	0	0	0	1	1	0	1	0	1	2	1	1	1	0	1
SUM	15	3	12	24	7	17	30	16	14	70	16	54	57	9	48

Prognoser

Vi får prognoser fra Trondheimsregionen. I 2013 ble prognosene forsinket pga tekniske problemer. **Prognosene under er derfor de samme som ble presentert i økonomi- og handlingsplanen 2013-2016.**

Tabellen viser prognoser for antall barn i kommunen i alderen 1-5 år i det enkelte distrikt 1-10 år frem i tid. Prognosene som er benyttet er foreløpig befolkningsprognose for Trondheimsregionen 2012. SSBs forutsetninger om fruktbarhet og dødelig er innarbeidet. Boligbygging i plansonene er basert på boligfeltbasen per 4.9.2012.

Det er viktig å merke seg at alle vedtak kommunen gjør i forhold til boligbygging vil påvirke prognosene, men det må være utbygginger av noe størrelse før det påvirker prognosene for barnetall i særlig grad.

År	Kapasitet*	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kvål	58	89	95	91	92	92	88	89	88	88	88	88
Flå	75	81	87	85	93	94	96	95	94	94	95	98
Lundamo	119*	117	119	125	131	140	141	146	148	148	146	144
Hovin	94	107	111	115	112	111	98	99	99	98	97	96
Gåsbakken	36	35	33	34	39	36	40	40	39	39	39	39

Korsvegen	86	59	56	57	57	56	58	58	58	57	57	57
N. Melhus	605	562	573	584	592	597	615	630	646	663	679	694
Melhus	1 073	1 050	1 074	1 091	1 115	1 127	1 137	1 155	1 172	1 188	1 202	1 217

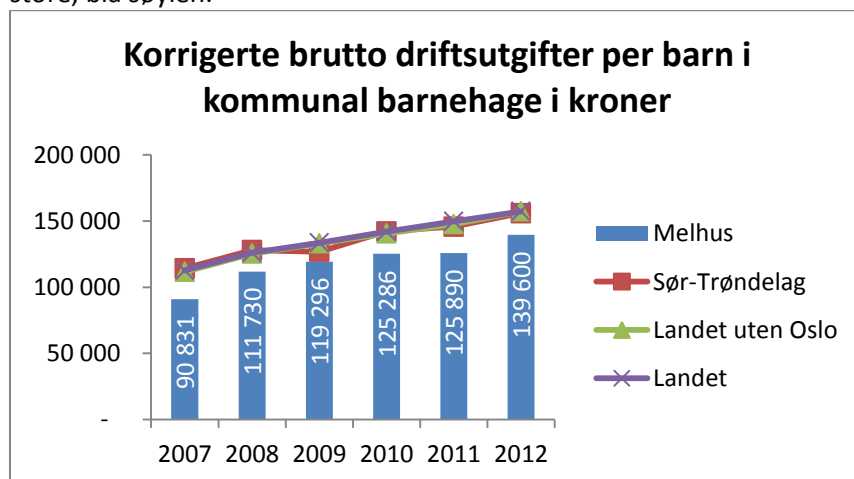
*Vurdert kapasitet viser antall barnehageplasser i dag. Antall barnehageplasser er ikke en eksakt størrelse, men gir en viss pekepinn på kapasiteten. Når det gjelder barnehage er en annen viktig faktor at både tilbud og omfang er frivillig, og at prosentandelen som søker barnehageplass varierer.

Endringer i prognosene fra 2011 til 2012 viste følgende:

- Veksten på Kvål kommer senere
- Noe lavere vekst på Flå
- Lavere vekst på Lundamo
- Betydelig større vekst på Hovin (20 barn flere i 2013) og fortsatt øking etter det
- Fortsatt stabilt på Korsvegen og Gåsbakken
- Betydelig større vekst i Nedre Melhus fra 2015 og 35 flere barn om 5 år enn prognosene i fjor viste

Driftsutgifter

Diagrammet under viser korrigerede brutto driftsutgifter per barn i kommunale barnehager i kroner. Tallene er hentet fra KOSTRA. Vi ser at kommunale barnehagen i Melhus har lavere driftsutgifter per barn enn Sør-Trøndelag, landet uten Oslo og gjennomsnitt alle kommuner i landet. Melhus er den store, blå søylen.

2.2.4 Behov

- Sikre kvalitet på barnehagebyggene gjennom å følge opp tiltak i planen «Tilstand barnehagebygg 2012 – med utbedringsforslag i prioritert rekkefølge»
- Behov for bedre kunnskap og organisering rundt barn med særskilte behov
 - Behov for å revidere maler for IOP (individuell opplæringsplan) og halvårsplan
 - Prøve ut ordning med fordeling av tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne etter antall barn i den enkelte barnehage i to år
 - Samarbeide med NTNU og DMMH om masterstudenter i spesialpedagogikk
- Sikre rett til barnehageplass gjennom blant annet
 - Starte arbeidet med planlegging av ny barnehage i nedre Melhus
 - Utrede mulighet for flere barnehageplasser i området Kvål - Hovin
- Behov for kompetansehevingstiltak innenfor områdene
 - Foreldreveiledning
 - Pedagogisk ledelse
 - Aktiv deltakelse i høringsarbeidet og implementering av ny rammeplan

- Arbeid med de eldste barna og overgang barnehage - skole
- Kompetente voksne i samspill med barna
 - Språkmiljø
 - Danning
 - Identitet og kultur

2.2.5 Mål og tiltak

Nr.	Ikke – økonomiske driftstiltak/handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
2.2.5.01	Styrke barnehagen som lærende organisasjon gjennom kompetansetiltak i pedagogisk ledelse	H	X	X		
2.2.5.02	Øke kompetansen på foreldreveiledning i barnehagen gjennom opplæring og kurs	H	X			
2.2.5.03	Styrke kompetansen i barnehagene i kommunen gjennom barnehagebasert kompetansetiltak innenfor områder som vil fastsettes i kompetanseplanen	H	X			
2.2.5.04	Sikre barnehageplass til alle som har lovfestet rett gjennom den eksisterende bygningsmassen og ved nybygg	B	X	X	X	X
2.2.5.05	Øke kunnskapen om tilbudet til barn med særskilte behov gjennom et samarbeid med NTNU og DMMH om masterstudenter i spesialpedagogikk	H	X			
2.2.5.06	Delta i arbeidet med å utforme ny mal for IOP og halvårsplan for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp	B	X			
2.2.5.07	Evaluere ordningen med fordeling av tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne	B		X		
2.2.5.08	Følge opp vedtak i barnehageplan «Tilstand barnehagebygg»	S	X	X	X	X
2.2.5.09	Implementere ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver	H		X		
2.2.5.10	Utarbeide samarbeidsrutiner mellom barnehage og barnevernstjenesten / helsesøstertjenesten	H	X			

3 Rammeområde 3 – helse og omsorg

3.1 Helse og omsorg

3.1.1 Området omfatter

Horg/Flå helse og omsorg, Hølonda helse og omsorg, Nedre Melhus helse- og omsorg og Bo og avlastning.

Tjenester:

Pleie og omsorg: Opphold i institusjon, Hjemmesykepleie, Praktisk bistand (hjemmehjelp), Omsorgsboliger med heldøgns bemanning, Aktivitetstilbud eldre/funksjonshemmede, Kjøkkendrift, Vaskeridrift.

Bo og avlastning: Hjemmetjeneste i boliger med heldøgns pleie- og omsorg, Avlastningstilbud funksjonshemmede, Praktisk bistand (hjemmehjelp, boveiledning).

3.1.2 Ansvarsområde

Arbeide i forhold til gjeldende lovverk konkretisert i tjenestenes serviceerklæringer med å fremme helse og forebygge sykdom, skade eller lyte.

Sørge for riktig tjenestetilbud til mennesker med særlig hjelpebehov.

Arbeide i forhold til verdigrunnlag og mål for helse og omsorg nedfelt i Melhus kommunes pleie- og omsorgsplan.

3.1.3 Status / utviklingstrekk

- Kommunens utfordringer kjennetegnes primært med en sterkt voksende brukergruppe. Gruppen 80+ vil vokse svært raskt fra omkring 2020, men per i dag er den hurtigst voksende gruppen tjenestemottakere under 67 år, primært fysisk og psykisk funksjonshemmede.
- Den mye omtalte eldrebølgen ser ut til å inntreffe tidligst rundt 2017/18. I perioden 2017 til 2030 vil befolkningen på 80 år og eldre øke med opptil 60 personer i året. Dette gir store utfordringer for både den hjemmebaserte og den institusjonsbaserte pleie- og omsorgstjenesten.
- I tillegg har kommunen fått økte oppgaver som følge av Samhandlingsreformen. Dette medfører økt belastning på både hjemmesykepleie og sykehjem.
- Økende antall brukere med behov for ressurskrevende tjenester og stadig raskere utskrivning fra sykehus, krever mer spesialiserte tjenester fra kommunen. Dette forutsetter spisskompetent personell og tilrettelagte og fleksible lokaliteter. Dette gjelder spesielt følgende brukergrupper:
 - eldre med sammensatte behov
 - eldre psykisk utviklingshemmede
 - brukere med store psykiske problemer/lidelser
 - brukere med sammensatte problemer, rus/psykiatri
 - psykisk utviklingshemmede med behov for tilrettelagte botilbud
 - demente med ulike behov
 - kreftomsorg og lindrende behandling
 - yngre funksjonshemmede
 - brukere med behov for rehabilitering på ulike nivå
 - brukere med sammensatte behov som krever tverrfaglige samhandling
 - brukere som etablerer seg i egen bolig medfører økt behov for boveiledning og tilsyn

- Krav til bedre kvalitet, mer kompetanse, mer tilrettelagte tjenester kombinert med økende etterspørsel.
- Store krav til samhandling internt i kommunen og mellom de kommunale tjenester og andre eksterne aktører. Jfr. System for koordinering av tiltak for mennesker med sammensatte behov (Individuell plan).
- Økte krav til dokumentasjon og rapportering
- Økende rekrutteringsproblemer
 - Signaler fra utdanningsinstitusjoner peker mot sviktende søkergrunnlag til helse og omsorgsfagene
 - Tross stort behov for personell, gjør gjeldende arbeidstidsbestemmelser det svært vanskelig å tilby nyutdannede annet enn deltidstillinger

3.1.4 Behov

- Sterk økning i antall tjenestemottakere samt økte krav til tjenestenes omfang og kvalitet forutsetter:
 - Tilsvarende økning i antall tjenesteytere.
 - Strengere prioritering i tildeling av tjenester.
- Økt behov for spesialisering i den kommunale helse og omsorgstjenesten forutsetter:
 - Økt innslag av spisskompetent personell.
 - Tilrettelagte og fleksible lokaliteter.
 - Hensiktsmessig fordeling av oppgaver mellom virksomhetene i helse og omsorg.
- Framtidige rekrutteringsproblemer innen helse og omsorg forutsetter:
 - Fleksible arbeidstidsordninger tilpasset arbeidstakernes behov.
 - Ambisiøs satsing på kompetanseheving.
 - Robuste fagmiljøer.
 - Konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår.
 - Bærekraftig modell for å redusere ufrivillig deltid.
- Økte krav til saksbehandling, dokumentasjon og rapportering forutsetter:
 - Oppdaterte og funksjonelle ikt-systemer.
 - Høy ikt-kompetanse blant pleie- og omsorgspersonellet.
 - Høy kompetanse innen forvaltning.
 - Aksept for tidsbruk tilsvarende det økte dokumentasjon- og rapporteringskravet.
- Økning i behov for og krav til pleie- og omsorgstjenester forutsetter:
 - Utvikling av flere tjenester og tilbud som virker forebyggende slik at vi unngår eller utsetter at innbyggerne utvikler behov for pleie og omsorgstjenester.
 - Organisering og systemer som åpner for økt samarbeid med pårørende og andre frivillige aktører.

Befolkningsprognoser

Befolkningsprognosene er basert på befolkningsframskrivninger fra SSB, bearbeidet i KOMPAS. Prognosen bekrefter en sterk økning i de eldste aldersgruppene: Aldersgruppen 80 + øker med 133% fram til 2040. For aldersgruppen 90 + er økningen 236%

Uavhengig av optimistiske spådommer om helsetilstanden til morgendagens eldre, denne befolkningsutviklingen vil stille store krav til pleie- og omsorgstjenesten – ikke minst mht. rekruttering og kompetanse.

Antall 80+ øker f.eks med «bare» 12 % fra i dag til 2020. Fra 2020 til 2025 stiger tallet til 46%.

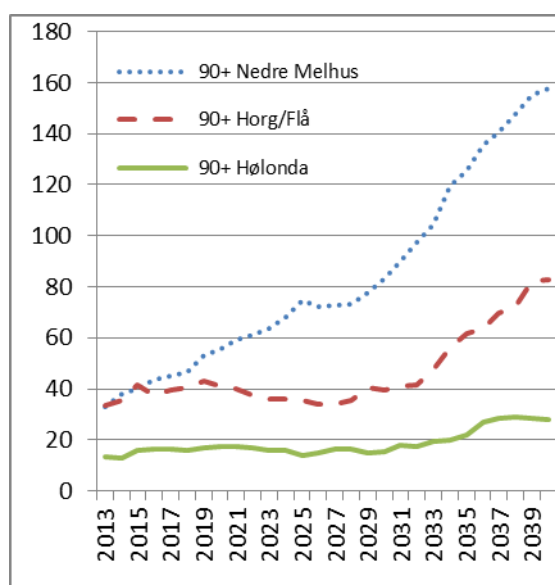
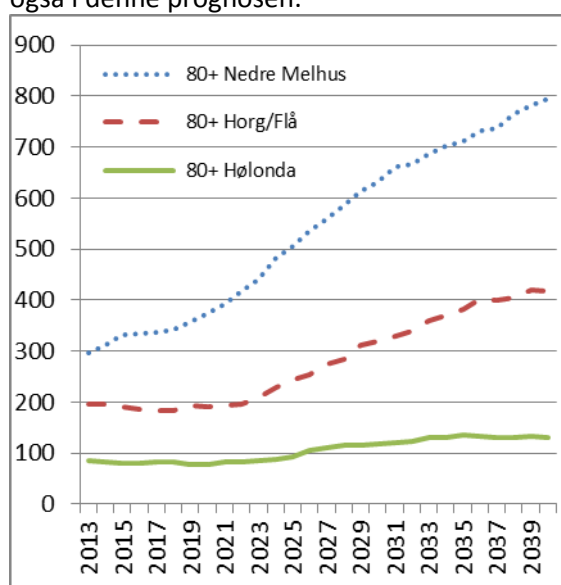
De store utfordringene mht rekruttering ligger følgelig foran oss.

	2013	2015	2020	2025	2030	2035	2040
80-89	497	505	530	718	931	1 019	1 075
90+	80	98	114	124	138	209	268
80+	577	603	644	842	1 069	1 228	1 343

	2013	2015	2020	2025	2030	2035	2040
80-89	497	2 %	7 %	44 %	87 %	105 %	116 %
90+	80	23 %	44 %	56 %	74 %	162 %	236 %
80+	577	5 %	12 %	46 %	85 %	113 %	133 %

I tillegg til dette kommer det faktum at den hurtigst voksende gruppen tjenestemottakere er aldersgruppen under 67 år, primært fysisk og psykisk funksjonshemmede, samt personer med ulike typer psykiatriske lidelser.

Som nedenstående diagram viser, bekreftes tendensen med raskere befolkningsvekst Nedre Melhus også i denne prognosen.

3.1.5 Handlingsprogram

Nr	Ikke økonomiske driftstiltak/handlingsmål	Kapitalbegrep	2014	2015	2016	2017
3.1.5.01	Kartlegge og etablere kompetanse på områder der vi får spesielle utfordringer jfr. Samhandlingsreformen.	H	X	X	X	X
3.1.5.02	Utrede og etablere hensiktsmessig fordeling av oppgaver mellom virksomhetene i helse og omsorg.	B	X			
3.1.5.03	Utrede behov for ny organisering av tjenester innen rus og psykiatri. Tiltaket gjennomføres i samarbeid med Rammeområde 4.	B	X			
3.1.5.04	Etablere/kvalitetssikre rutiner for kommunens Kostrapportering for pleie- og omsorgsområdet	H	X			
3.1.5.05	Utrede etablering av nattpatrolje for	H	X			

Nr	Ikke økonomiske driftstiltak/handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
	hjemmetjenesten i hele kommunen					
3.1.5.06	Utrede og ta i bruk velferdsteknologi innen pleie- og omsorgsområdet	S	X	X		
3.1.5.07	Planlegge etablering av 1 bofellesskap for personer med psykiske lidelser, samt 1 bofellesskap for personer med psykisk utviklingshemming	B	X			
3.1.5.08	Starte opp avklarings- og trygghetsavdeling i samsvar med intensjonene i Samhandlingsreformen, herunder: <ul style="list-style-type: none"> • Håndtere utskrivingsklare pasienter • Redusere antall innleggelser fra sykehjemmene og hjemmesykepleien • Styrke den medisinskfaglige kompetansen 	B	X			
3.1.5.09	Melhus kommunestyre ber rådmannen melde kommunen inn i ordningen Livsglede for eldre og søker inn sykehjemmene som Livsgledesykehjem.	B	X	X		
3.1.5.10	Rådmannen bes utrede opprettelsen av permanente pårørende grupper med følgende forutsetninger: <ul style="list-style-type: none"> - Gruppene skal kunne ivareta både opphold i institusjon, omsorgsboliger og hjemmesykepleie/ praktisk bistand - Gruppene skal hver for seg, eller samlet, gis anledning til å rapportere til kommunestyret. Enten direkte eller gjennom eksisterende, folkevalgte organ: - Utredningen må inneholde en plan for hvordan tilbudet skal gjøres kjent for brukeres pårørende. Rådmannen bes komme tilbake til kommunestyret med en anbefaling innen utgangen av 2014. 	S	X			

3.2 Folkehelse og allmennlegetjenester

3.2.1 Området omfatter

- 4 Kommuneoverlegen
- 5 Kommunens økonomiske og organisatoriske ansvar i allmennlegetjenesten i Melhus legesenter og Lundamo legesenter i henhold til forskrifts- og avtaleverket som regulerer fastlegeordningen
- 6 Turnusleger ved legesentrene
- 7 Korsvegen legekantor med kommunalt ansatt legesekretær

Tjenester:

Kommuneoverlegen er lokal fagmyndighet for smittevern, miljørettet helsevern og i folkehelse spørsmål; rådgivende faginstans i offentlig forebyggende helsearbeid, og medisinskfaglig

rådgiver for rådmannen og de virksomheter i kommunen som yter helsehjelp; offentlig lege i kommunen; kommunens representant i interkommunale samarbeidsordninger om legevakt, interkommunalt samarbeid om primærhelsetjenestetilbud og miljørettet helsevern; kommunens koordinator overfor fastlegekollegiet og forvalter av kommunens ansvar i fastlegeordningen, herunder drift av samarbeidsutvalg og administrasjon av avtalehjemler.

Allmenlegetjenesten yter allmenmedisinsk helsehjelp til befolkningen. Tjenesten gis av privat næringsdrivende virksomheter etter avtale med kommunen i henhold til sentralt inngått avtale (mellom KS og Dnlf) og sentralt gitt forskrift. Kommunen bidrar til finansiering av ordningen med fast årlig tilskudd per hode for innbyggere som benytter den.

Turnuslege tjenestegjør ved legesentrene i Melhus og på Lundamo i samsvar med bestemmelser gitt i forskrift om slik tjeneste. Turnuslegene er under utdanning og arbeider under veiledning. De bidrar til produksjonen av klinisk medisinske tjenester ved legesentrene; lønnes av kommunen. Kommunen mottar statlig tilskudd for å ha turnusleger, og de inntekter turnuslegen genererer tilfaller kommunen. Kommunen må kompensere for legesentrenes merutgifter ved å holde turnuskandidat. Departementet har bestemt at ordningen skal avvikles og erstattes med en ordning med tidsbegrensede rekrutteringsstillinger som vil bli besatt i ordinær tilsettingsprosess etter utlysning og søknad. Endringen vil skje i løpet av planperioden. De praktiske implikasjoner av dette er ikke fullt avklart, men det kan legges til grunn at kommunens forpliktelser og rettigheter i den nye ordningen vil være identiske med de i den gamle ordningen.

Korsvegen legekontor er utekontor for Hølonda som drives av kommunen for kommunens regning, og med kommunalt tilsatt hjelpepersonell, og betjenes av leger ved Melhus legesenter etter avtale. Legen beholder inntektene fra driften uavkortet.

3.2.2 Ansvarsområde

Sikre at kommunens virksomheter og aktiviteter bidrar til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Sikre at kommunen tilbyr tjenester til befolkningen som forebygger, behandler og legger til rette for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne:

- Fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer
- Sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud
- Sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov

3.2.3 Status / utviklingstrekk

- Kommunens nye utfordringer, og de nye forventninger til den kommunale tjenesteyting i planperioden, følger av en ny nasjonal arbeidsdeling mellom forvaltningsnivåene i helsetjenesten, vanligvis omtalt som Samhandlingsreformen. Den lovgivning som inngår i denne gir kommunen fullt ansvar for å fremme folkehelsen og innbyggernes individuelle helse, og for å yte og bidra i en kjede av forebyggende og kurative helsetjenester som ivaretar befolkningens fulle behov for helsefremmende tiltak og forsvarlig helsehjelp
 - Kortere liggetid og kortere omsorgsperioder i spesialisthelsetjenesten
 - Oppfølging etter behandling i spesialisthelsetjenesten vil skje hos allmennlege
 - Lovpålagt plikt for kommunen til å holde løpende oversikt over folkehelsen og de biologiske, fysiske, sosiale og miljømessige faktorer som virker inn på denne

- Kommunen er i sterk vekst
- Prognosene for den demografiske utvikling spår fortsatt et stadig voksende antall innbyggere som vil være i behov av kurative behandlingstiltak og medisinsk oppfølging
- Den generelle samfunnsutviklingen gir grunn til å forvente økt behov for målrettet offentlig innsats og tilrettelegging for tiltak som fremmer befolkningens helse
 - Vedvarende tendens til økte sosialt betingede forskjeller i helse, sykkelighet og dødelighet
 - Vedvarende bortfall av fysisk aktivitet i arbeidslivet
 - Markedsdrevet forbruksmønster som ikke sikrer sunne ernæringsvaner
 - Epidemisk økt forekomst av overvekt og fedme
- Vedvarende høy internasjonal reiseaktivitet, stor migrasjon og økende forekomst av antibiotikaresistente mikrober er faktorer som gir utfordringer og nødvendiggjør årvåken innsats i vernet mot smittsomme sykdommer

3.2.4 Behov

- Styrking og vedlikehold av en tilstrekkelig robust allmennlegetjeneste
- Sikring av fagmessig standard og tidsmessig kvalitet i de kommunale helse- og omsorgstjenester
- Systematisere aktiviteten og sikre tilgang på nødvendig kompetanse for ivaretagelse av plikter i det miljørettede helsevernet og smittevernet
- Systematisere aktiviteten og sikre tilgang på nødvendig kompetanse for ivaretagelse av kommunens plikter i folkehelsearbeidet
- Forebygging av uhelse hos barn og unge til følge av ufordelaktig oppvekstmiljø, uheldige levevaner og sosiale forskjeller krever særlig årvåken innsats i sikring av godt inneklima, virksomt miljørettet helsevern, og sunn ernæring og helsefremmende aktiviteter i barnehager og skoler

3.2.5 Handlingsprogram

Nr	Ikke økonomiske driftstiltak/handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
3.2.5.01	Etablering av tre nye fastlegehjemler	S	X			
3.2.5.02	Etablere interkommunalt samarbeid om oppgavene i det miljørettede helsevernet	S	X			
3.2.5.03	Utrede styrking av legeressurs i sykehjemmene	B	X			
3.2.5.04	Revidere og oppdatere kommunens smittevernplan	H	X	X		
3.2.5.05	Drive samarbeidsutvalg for fastlegeordningen	S	X	X	X	X
3.2.5.06	Sikre at kommuneoverlegen bidrar med sin fagkompetanse i folkehelseforum	S	X	X	X	X
3.2.5.07	Bidra til utvikling av hensiktsmessig organisering av helse- og omsorgsvirksomhetene	S	X	X	X	X
3.2.5.08	Etablere og bidra i interkommunalt samarbeid om øyeblikkelig hjelp	B	X	X	X	X
3.2.5.09	Bidra i interkommunalt samarbeid om legevakt	S	X	X	X	X
3.2.5.10	Bidra med fagkompetanse og klinisk kompetanse i det forebyggende helsearbeid i helsestasjonstjenesten	H	X	X	X	X
3.2.5.11	Bidra med fagkompetanse og klinisk kompetanse i det kliniske helsearbeid i helse-	B	X	X	X	X

Nr	Ikke økonomiske driftstiltak/handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
	og omsorgsvirksomhetene					
3.2.5.12	Etablere og iverksette plan for kommunens folkehelsearbeid	S	X	X		
3.2.5.13	Iverksette arbeid med å holde løpende oversikt over folkehelsen	S	X	X	X	X
3.2.5.14	Etablere system for godkjenning og tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler	B	X	X		

4 Rammeområde 4 - forebygging, aktivitet, læring og kultur

Familie og forebygging

Virksomheten omfatter følgende tjenester:

Barneverntjenesten, PP-tjeneste, helsesøstertjeneste, psykisk helsetjeneste, rus-tiltakstjeneste og NAV(kommune)

Tjenester: Pedagogisk/psykologiske tjenester i barnehage og skole, NAV (økonomisk rådgivning/bistand, låne- og tilskuddsordninger, bistand til aktivitet og arbeid, støttekontakt(tjeneste), helsetjenester til psykisk syke, forebygging/bistand/ettervern i rus- og tiltaksenheten, hjelpe- og omsorgstiltak for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste, privat avlastning for familier med funksjonshemmede barn.

4.1 Barnevernstjenesten

4.1.1 Ansvarsområde

Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid, jfr. Lov om barneverntjenester.

4.1.2 Status /utviklingstrekk

- Enkelte barns oppvekstvilkår er vanskelige grunnet nye familiekonstellasjoner, økning i rusmisbruk, psykiske vansker og voldsbruk.
- Kompleksitet og alvorlighetsgrad i saker meldt til barneverntjenesten er stor.
- Økt bevissthet omkring barns oppvekstvilkår antas å bidra til den sterke økningen i tilfanget av nye bekymringsmeldinger og saker til barneverntjenesten.
- I Melhus er tilfanget av nye saker noe høyere enn i sammenlignbare kommuner som Malvik og Orkdal. Økning i antall nye barnevernssaker er for øvrig gjeldende for hele landet.
- Flere års underbemanning samtidig med økning i antall saker og økte lovkrav har medvirket til avvik i forhold til lovpålagte tjenester.
- De alvorligste avvik er i form av fristoversittelser i undersøkelsessaker samt mangler i å sikre aktiv brukermedvirkning og oppfølging av plasserte barn. Det er jobbet iherdig det siste året med lukking av avvik og det er ingen avvik i nyere saker. Det forventes at etterslepet er tatt inn og at avvikene i disse sakene lukkes snarlig.

- Barneverntjenesten har knappe ressurser til å nå alle målsettinger satt for tjenesten, men deltakelse i tverrfaglig samhandling bli prioritert i den grad det er mulig og gjennomførbart.
- Foreliggende forslag til lovendringer antas å kunne føre til nye arbeidsoppgaver og utvidet ansvarsområde.

4.1.3 Behov

- Gjennom opplæring i LEAN-metoden vil barneverntjenesten arbeide med å effektivisere arbeidsprosesser i tjenesten.
- Barneverntjenesten vil øke sin kompetanse gjennom en systematisk opplæring og implementering i tråd med Kvello-metoden. Gjennom dette og annen kunnskapstilegnelse vil tjenesten utvikle og implementere tverrfaglighet i utredningen i større grad enn i dag.
- Videreutvikling av tjenestens rutinebeskrivelser.
- Få til god samhandling med aktuelle enheter i familiesenterarbeidet.

4.2 PP-tjenesten

4.2.1 Ansvarsområde

Hver kommune/fylkeskommune skal ha en PP-tjeneste, jfr Opplæringsloven §5-6. I loven pekes det på 2 hovedområder for PP-tjenestens virksomhet:

- *PP-tjenesten skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov*
- *PP-tjenesten skal sørge for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering der loven krever det*

Målsettingen for PP-tjenesten er å være en kompetent tjeneste for brukerne. Dvs for foreldre, barnet selv, barnehager, skoler, skoleeier, lokalt hjelpeapparat og eksterne samarbeidspartnere.

4.2.2 Status / utviklingstrekk

- Eterspørselen etter tjenesten fortsatt økende og sakene mer komplekse og tidkrevende.
- Arbeidet med sakkyndige vurderinger dermed mer krevende - i tråd med nasjonal trend.
- Skoler/ barnehager bruker tjenestens kompetanse til veiledning både i enkeltsaker og systemsaker (utviklingsspørsmål, kompetanseheving og organisering av tilbud).
- 4 tydelige forventninger til PP-tjenesten i st.meld 18: PP-tjenesten skal bidra til helhet og sammenheng, skal arbeide forebyggende, skal bidra til tidlig innsats i barnehage og skole og skal være en kompetent tjeneste.
- Innfrielse av de 4 forventningene innebærer en arbeidsmetode der tjenesten må være mere ute i barnehager/skoler for å bidra til mer forebyggende arbeid og tidlige innsats.
- PP-tjenesten skal også arbeide mer systemrettet og bistå til å se helhet og sammenheng.

4.2.3 Behov

- Utvikle tjenesten i tråd med de 4 forventninger signalisert i St.melding 18(2010-11).
- Øke egen kompetanse for å være bedre rådgivere/veiledere for skoler og barnehager. (relasjonsledelse – relasjonspedagogikk)
- Større grad av helhet/sammenheng i tiltak for innbyggere med behov for spesialpedagogisk hjelp.
- Større fokus på tidlig innsats, forebyggende arbeid og systemarbeid.
- Videreutvikle kvaliteten på sakkyndige vurderinger – konkretisering av opplæringsmål.

4.3 Helsesøstertjenesten

4.3.1 Formål

Helsestasjon og skolehelsetjeneste for barn og unge i alderen 0 – 20 år. Svangerskapsomsorg.

4.3.2 Status / utviklingstrekk

- Kompetanseheving og økt tverrfaglighet i helsestasjonen ført til at flere små barn og familier som trenger hjelp oppdages tidligere og får bistand.
- Økt arbeidsmengde i helsestasjonene pga mer arbeidskrevende oppfølging av flere barn.
- Barn og ungdom oppsøker selv skolehelsetjenesten for samtale og hjelp. Spesielt stort er behovet på ungdomsskolene og videregående skole.
- Økning i antall henvendelser fra skolene med ønske om bistand i enkeltsaker.
- Aktiv jobbing med omlegging av skolehelsetjenesten for å få en bedre ressursutnytting og kunne bistå flere (økt fokus på gruppedrift)
- Ingen mulighet til å møte økt etterspørsel i skolehelsetjenesten med dagens bemanning. Ut ifra statlige normtall har vi 3 stillinger for lite i skolehelsetjenesten i Melhus.
- Nye statlige retningslinjer for veiing/måling og oppfølging av barn med overvekt. Disse har vi pga ressursituasjonen så langt ikke hatt mulighet til å implementere. Det jobbes med å utvikle en tiltakskjede for barn med overvekt(jfr. ikke – økonomiske handlingsmål)

4.3.3 Behov

- Opplæring av helsesøstre til å drive ressurs/selvutviklingskurs.
- Kompetanseheving i tjenesten i forhold til å jobbe med barn og unge i vanskelige livssituasjoner, og hvordan bistå dem på en best mulig måte.
- Skolering i å drive grupper for barn og unge i skolen i ulike tema.
- Skolering i kartleggingsmetoder til bruk ifht barn 0-1 år i helsestasjonen.

4.4 Psykisk helsetjeneste

4.4.1 Ansvarsområde

Enhetens visjon:

«Psykisk helsetjeneste skal bidra til å skape rom for utvikling og at den enkelte opplever økt mestring og bedret psykisk helse»

4.4.2 Status / utviklingstrekk

- Etterspørselen etter tjeneste er økende - flere brukere mere ressurskrevende (tidsbruk og tjenester). Ca 300 nye henvendelser i 2012. (450 brukere i 2012/300 nye)
- Kortere liggetid i spesialisthelsetjenesten. Oppfølging fra kommunen før, under og etter behandling i spesialisthelsetjenestene etterspørres i større grad
- Barn og unges oppvekstvilkår vurderes som vanskeligere og dette påvirker deres/familiens psykiske helse og utløser behov for bistand/hjelp.
- Barn og unges rettigheter som pårørende til syke foreldre er styrket
- Skolering av ansatte vedr. å drive gruppetilbud er gjennomført. Enheten driver gruppetilbud – KID(kurs i depresjonsmestring, KIB(kurs i stressmestring), sorggruppe for barn/unge, fysisk aktivitetsgruppe
- Samhandlingsreformen vil stille krav om økt/flere behandlingstilbud fra 1.linja og forvente økt fokus på det primærforebyggende arbeidet

4.4.3 Behov

- Øke kompetansen og samhandlinga rundt kompetanse- og ressurskrevende krevende brukere. (bl.a ROP-brukere)
- Kvalitetssikre behandlingstilbud.
- Fokus på etablering av flere gruppetilbud
- Skolering vedr. ivaretagelse av barns rettigheter som pårørende
- Bidra til helhetlige og sammenhengende tjenester barn/ unge og deres familier
- Øke den faglige kompetansen for å kunne møte kravene i samhandlingsreformen

4.5 NAV(kommunale tjenester)

NAV Melhus omfatter følgende: NAV Melhus har ansvar for følgende kommunale tjenester; økonomisk råd/ veiledning og økonomisk bistand, gjeldsrådgivning, startlån og boligtilskudd, boliger for vanskeligstilte, bostøtte og støttekontaktordning.

4.5.1 Ansvarsområde

Fremme økonomisk og sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til økt likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer, i samsvar med lov om sosiale tjenester i NNAV og lov om helse- og omsorgstjenester

4.5.2 Status / utviklingstrekk

- Økning i antall brukere med sammensatte behov (rus, psykiatri, sosiale/økonomiske utfordringer)
- Antall langtidsledige som mottar økonomisk sosialhjelp er for høyt
- Økt antall ungdom som ikke gjennomfører videregående opplæring
- Melhus kommune har for mange langtidsledige flyktninger
- Manglende boligtilbud til vanskeligstilte.(rus /psykiatri)
- Samarbeides aktivt mellom aktuelle virksomheter for å få god utnyttelse av den kommunale boligmassen
- Aktiv bruk av Husbankens tilskuddsordninger
- Lav avlønning støttekontakter medfører store vansker med å rekruttere og beholde kvalifiserte støttekontakter

4.5.3 Behov

- Innføre ny standard for arbeidsrettet brukeroppfølging.
- Videreutvikle samhandlingsrutiner som sikrer helhetlig oppfølging av langtidsledige, ungdommer og flyktninger.
- Det tilstrebes en vridning i arbeidsmetodikk for å sikre mere forebyggende arbeid ved økonomisk råd og veiledning for å redusere antall søknader om økonomisk sosialhjelp.
- Innføre/ta i bruk vedtatte boligpolitisk handlingsplan, samt aktiv deltakelse i boligsosialt prosjekt som er planlagt gjennomført i samarbeid med husbanken for å sikre gjennomstrømming av boliger.
- Oppfølging og systematisk bruk av Bokart-som registrering og kartleggingsverktøy,samt oppslagsverktøy.
- Økt bruk av hjelpevergeordningen for å ivareta de som faller inn under vergemålsloven.
- Behov for økning av timesatsen for å sikre god rekruttering og beholde kvalifiserte støttekontakter.
- Utvikle arbeidsmetodikk som sikrer god, tidlig og helhetlig brukeroppfølging.

4.6 Rus- og tiltakstjenesten

4.6.1 Ansvarsområde

Hjemlet i Lov om kommunal helse og omsorgstjenester. « fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer»

4.6.2 Status / utviklingstrekk

- Kommunen har i de siste 5 årene hatt økning av rusmiddelavhengige som har behov for bistand. Tilflytting fra andre kommuner er en av årsakene
- Rusmiddelavhengige som har vært til behandling trenger tettere oppfølging enn tidligere. Behandlingstiden er nedkortet som en konsekvens av Samhandlingsreformen. 5 måneder institusjonsbehandling er nå ansett som langtidsbehandling – tidligere opp i mot 2 år
- Legemiddelassistert rehabilitering er både omfattende og ressurskrevende for kommunen
- Tjenesten mottar i økende grad henvisninger/henvendelser av unge mennesker under 24 år.
- Tjenesten registrerer at omfanget av ROP- lidelser(dobbeltdiagnose rus og psyk.) er større enn antatt
- Melhus kommune og Kriminalomsorgen, Nord har inngått en overordnet samarbeidsavtale med målsetting om god tilbakeføring av domfelte og innsatte
- Helsemessig og sosialt dårligere funksjonsevne hos ungdommene som tilbys sosial- og arbeidstrening i Tiltakshuset Potten
- Drift av bruktbuikken gir mangfold i arbeidsoppgaver for aktuelle brukere

4.6.3 Behov

- Bedre kartlegging og samhandling rundt personer med ROP lidelser
- Fokus på forebygging blant barn/unge.
- Ha bred innfallsvinkel i tjenestetilbudet til vanskeligstilt ungdom som ikke er i utdanning/arbeid
- Tilgang til tilrettelagte arbeidsoppgaver for ungdom/voksne som faller innenfor enhetens målgruppe
- Koordinering og samarbeid med kriminalomsorgen rundt domfelte og innsatte for å få til en god tilbakeføring
- Bidra og delta i familiesenterarbeidet med kunnskap og kompetanse

4.6.4 Handlingsprogram

Nr	Ikke økonomiske driftstiltak	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
4.6.4.01	Strukturere samhandlingen mellom NAV-kommune, rustjenesten og psykiatritjenesten	H	X			
4.6.4.02	Medarbeidere i PPT skal ha gjennomført kompetanseheving med tema relasjonsledelse/relasjonspedagogikk	H	X			
4.6.4.03	Gjennomføre Leanprosjekt i barnevernstjenesten med fokus på teammøter.	H	X			
4.6.4.04	Starte opp pilotprosjekt med grupper for barn av foreldre med samlivsbrudd på tre skoler: Høyeggen, Flå og Rosmælen.	B	X			
4.6.4.05	Implementere ny metode for utredning i barnevernssaker, med vekt på tverrfaglig samhandling og tiltak.	H	X			
4.6.4.06	Bidra til rutiner/system for tverrfaglige tiltak	B	X			

	rettet mot barn og familier med overvekt (samarbeid med aktivitet og bevegelse)					
4.6.4.07	Utvikle/etablere skriftlige rutiner for samarbeid mellom barnevern/helsestasjon og barnehager	H	X			
4.6.4.08	Innføre kartleggingsverktøy i arbeidet med rusmisbrukere.	B	X			
4.6.4.09	Strukturere samhandling mellom enhetene i familiesenterarbeidet.	H	X			
4.6.4.10	Psykisk helsetjeneste lager et opplegg for systematisk veiledning og kunnskapshevende tilbud til ansatte i pleie- og omsorg	H	X			
4.6.4.11	Melhus kommune starter opp et prosjekt «Ung og verdifull». Prosjektet har som mål å redusere andelen unge sosialhjelpmottakere i alderen 18 - 25 år, og må gjennomføres i tett dialog med NAV. Følgende tiltak utredes: - for å motta sosialhjelp stilles det krav til arbeidsrettet aktivitet i regi av kommunen. Målet er å tilrettelegge for mestring av et arbeidsforhold tilpasset mottakerens situasjon. - Det stilles krav om at sosialhjelpsmottakere normalt registreres som arbeidssøkende hos NAV, og at disse gis en særskilt oppfølging av saksbehandler, innen 48 timer. - Muligheten for arbeidstrening i kommunale virksomheter utredes - Det etableres kontakt med næringslivet for å se på hvilke muligheter som finnes for korttidsengasjement av ufaglært personell på kort varsel. Det forutsettes at kommunen/ arbeidsgiver kan stille med relevant arbeidsinstruks, kvalifisert oppfølging og en helhetlig individuell oppfølgingsplan utarbeidet i samarbeid med NAV for å sikre en varig overgang fra stønad til arbeidslivet. Målet er prosjektstart i løpet av første halvår 2015.	B	X			

4.7 Læring og tilrettelagt arbeid

4.7.1 Området omfatter

Virksomheten Læring og tilrettelagt arbeid (Lota) omfatter Tilrettelagt arbeid (Melhus arbeidssenter), Flyktningetjeneste, Voksenopplæring og overordnet ansvar for lærlinger.

Tjenester:

Grunnskoleopplæring, norsk for minoritetsspråklige, spesialpedagogisk opplæring, tilrettelagt arbeid og flyktningetjenesten (introduksjonsordninga).

4.7.2 Ansvarsområde

Voksenopplæring:

Å ivareta voksnes behov og rettigheter etter Opplæringslova kap. 4 A. Både opplæring på grunnskolenes område som fører til vitnemål og opplæring i grunnleggende ferdigheter som fører til økt kompetanse i ferdigheter som digital kompetanse, hverdagsmatematikk, lesing og skriving.

Voksenopplæring skal også ivareta opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere

Flyktningenheten:

Å ivareta innvandrernes rettigheter i henhold til «Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere». Formålet med denne loven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet.

Tilrettelagt arbeid:

Formålet er å legge til rette for arbeid- og aktivitetstilbud for personer med bistandsbehov.

«Arbeidslivet er en av de mest sentrale inngangsportene til fellesskap og deltagelse i samfunnet.

Arbeidsplassen gir inntekter og er en arena for sosial deltagelse. Mange opplever også at arbeidsplassen gjennom meningsfylt aktivitet bidrar til økt livskvalitet» (St.meld. 40 2002-03, s 40).

4.7.3 Status / utviklingstrekk

- Det nasjonale behovet for bosetting av flyktninger er stabilt, og Melhus kommune har mottaksapparat til å ta imot flyktninger etter gjeldende vedtak i kommunestyret. Per i dag tar vi imot 15 flyktninger per år jfr. vedtatte plan for bosetting av flyktninger (2010-2014)
- Press på boligsituasjonen i nedre Melhus gjør at bosettingsarbeidet er en utfordring
- Nasjonal satsing på at norskopplæringa skal være mer arbeidsrettet
- Det er en utfordring å få inkludert kvinnene i integreringsarbeidet
- Stor pågang på norskkurs fra arbeidsinnvandrere og deres familier. Både dag- og kveldskurs.
- Nasjonal statistikk forteller at befolkningen har behov for kompetanseheving i grunnleggende ferdigheter, men annonsering av kurs tilsier at dette ikke er så aktuelt i Melhus per dd.
- Det er flere unge flyktninger som kommer, og de trenger en tilpasset opplæring i grunnskolefag/grunnleggende ferdigheter
- Det nye arbeidssenteret på Sjøberg gir arbeids- og aktivitetstilbud til ca. 40 psykisk utviklingshemmede bosatt i Melhus kommune
- St.meld. 45 «Frihet og likeverd» kom i juni 2013, og den har som mål å bidra til økt debatt og oppmerksomhet rundt situasjonen for mennesker med utviklingshemming
- Vi ser en økning i brukere av ASK (alternativ supplerende kommunikasjon)

4.7.4 Behov

- Behov for stor variasjon i tiltak i Introduksjonsprogrammet og individuell tilpasning på bakgrunn av variasjon i kulturell bakgrunn og grunnkompetanse
- Stort behov for at hele Vi - kommunen skal se samfunnsansvaret det er å integrere flyktingene som bosettes, og med det få flere kommunale virksomheter til å ta imot flyktninger på språktrening
- Behov for å videreutvikle grunnskoletilbudet for minoritetsspråklige voksne. Både de som trenger et vitnemål, men også de som trenger å forbedre allmenkunnskapene sine
- Tilby kveldskurs i norsk for arbeidsinnvandrere og deres familier
- Heve kompetansen på ASK (alternativ supplerende kommunikasjon) blant de som jobber med målgruppa.
- Brukere med lavere funksjonsnivå gir større behov for pleie og trening i aktivitetstilbudet ved Melhus arbeidssenter

4.7.5 Handlingsprogram

Nr	Ikke økonomiske driftstiltak	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
4.7.5.01	Lage en plan med tiltak for utforming av utearealet ved Melhus arbeidssenter.	H	x	x		
4.7.5.02	Tilrettelegge for mottak av flyktninger i tråd med introduksjonsloven og vedtatt plan for bosetting av flyktninger 2010 - 2014	F	X	X	X	
4.7.5.03	Lage en beredskapsplan for vold/trusler ved Voksenopplæringa og Flyktningeenheten	S	x			
4.7.5.04	Lage et årshjul for gjennomgang av utarbeidede rutiner oppfyllelse av introduksjonsordninga (internkontroll)	H	x			
4.7.5.05	Utarbeide rutiner for etablering av ansvarsgrupper rundt flyktninger som bosettes.	B	X			
4.7.5.06	Etablere brukerråd på Melhus arbeidssenter	B	x			
4.7.5.07	Utrede «konsekvenser av å tilrettelegge en aktivitet/sysselsetting også for <i>andre som i perioder</i> har behov for et tilrettelagt tilbud (varig uføre) utover dagens tilbud	H	x			
4.7.5.08	Fra 2014 skal kommunen selv arrangere obligatoriske avsluttende prøver i norsk og i samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Utarbeide retningslinjer for hvordan dette skal gjennomføres i Melhus.	H	x			
4.7.5.09	Utrede for samarbeidsprosjekt med IMDi om bosetting av flyktninger.	S	x			

4.8 Aktivitet og bevegelse

4.8.1 Området omfatter

Virksomheten Aktivitet & Bevegelse omfatter ergo – og fysioterapitjenesten, privat fysioterapi praksis og Melhus Sansesenter, samt koordinering av bruken av Buen bad. Tverrfaglig samhandling – adresse for koordinerende enhet for voksne med ansvar for å ha over sikt over brukere med Individuell plan.

Tjenester: Fysio- og ergoterapitjenesten, Melhus Sansesenter

4.8.2 Ansvarsområde

Virksomheten yter helsetjenester etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester (2011). Lovens formål er å forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom og skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne. Den skal fremme sosial trygghet, bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer. Den skal sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre. Den skal sikre tjenestetilbudets kvalitet og likeverdig tjenestetilbud, sikre samhandling og tilgjengelighet for pasient og pårørende og sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov. Sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet og til at ressursene utnyttes best mulig.

4.8.3 Status / utviklingstrekk

- Samhandlingsreformen og opprettelsen av Avklaringsenheten på Buen, utfordrer alle tjenestene i forhold til kapasitet, kompetanse og samarbeid. Dette krever en ny måte å tenke og arbeide på, - flere brukere med sammensatte og kroniske behov forutsettes å få hjelp i egen kommune. Kortere liggetid på sykehusene krever rask avklaring og oppfølging i primærhelsetjenesten
- Kravet om at fagpersonene skal arbeide tverrfaglig er blitt tydeligere og mer nødvendig for å kunne gi riktig tjeneste til riktig tid
- Befolkningen i Melhus økte med 1,3 % i 2010, 2,5 % i 2011 og 2 % prosent 2012. Prognosene viser at alle aldersgrupper vil øke frem mot 2030. Jfr befolkningsprognosene for Melhus
- Fortsatt mange eldre som ikke har bolig som er tilpasset funksjonsnedsettelse som gjerne kommer med høyere alder. Det er også større risiko for brå funksjonsnedsettelse på grunn av fall eller sykdom i denne aldersgruppen
- Personer med sammensatte behov flytter til Melhus kommune fra andre kommuner Disse har krav på å få en koordinator i kommunen
- Færre rehabiliteringsopphold innen spesialisthelsetjenesten gir økt etterspørsel etter rehabilitering i kommunen. Et økende antall kommuner innfører hverdagsrehabilitering for å komme tidligere inn til eldre som står i fare for å tape funksjon. Hverdagsmestring er målsetting for hjemmeboende eldre
- Utviklingen av Melhus Familiesenter forutsetter tettere samarbeid mellom alle faggrupper som i dag yter tjenester til barn og unge. Flere trenger bistand i foreldrerollen, jamfør erfaringer fra små- og skolebarnsteam.
- Kommunens satsing på barn og unge har ført til økende etterspørsel etter virksomhetens tjenester
- Livsstilsykdommer og psykisk helseutfordringer øker stadig i samfunnet og rammer stadig yngre personer

4.8.4 Behov

- Kortere liggetid på sykehusene og færre spesialrehabiliteringsopphold har medført økt behov for våre tjenester både ved korttidsopphold på sykehjem og i hjemmet. Dette gir store utfordringer i forhold til ressurser og kompetanse innad i tjenesten.
- Det er behov for økt bemanning for at vår virksomhet skal bidra i tett samarbeid med Helse-og omsorg ved Avklaringsenheten ved Nye Buen.
- Bemanningen er ikke økt i takt med befolkningsveksten
- Det er behov for å komme tidligere inn i forhold til eldre for å forebygge fall og utvikling av bevegelsesvansker f eks gjennom forebyggende hjemmebesøk.
- Flere tilflyttede innbyggere med sammensatte behov skal ha et helsetilbud i kommunen og det gir økt behov for våre tjenester.
- Korttidslagrene for tekniske hjelpemidler må utvikles i tråd med behov og etterspørsel; behov for flere typer og antall hjelpemidler ved rask utskrivning fra spesialisthelsetjenesten. Det er behov for en ny organisering og ansvarsavklaring for at det skal være en felles praksis for korttidslagrene på alle tre distrikt.

- Opprettelsen av Melhus familiesenter, konsekvenser av Samhandlingsreformen og Avklaringsenheten ved Nye Buen har ført til økning i etterspørsel av våre tjenester både til barn/unge og eldre.
- Virksomheten har kompetanse på både barn/unge og eldre, og det blir en stor utfordring å tilfredsstille behovet uten at det får konsekvenser for overnevnte arbeidsområder. Ut i fra dagens bemanning krever dette en tydelig prioritering av våre ressurser og det stiller seg spørsmål om det er behov for at ansatte inndeles i fagområder.
- Virksomheten har liten erfaring med å benytte statlige prosjektmidler. Melhus kommune har søkt om deltagelse i et læringsnettverk som skal gi oss kunnskap og erfaring i forhold til helhetlig pasientforløp. Det er mulig at dette fører frem til et tverrfaglig prosjekt innen hverdagsrehabilitering.
- Vi har økt kompetanse på forebyggende tiltak, men mangler ressurser til å iverksette tiltak. Det er også et behov for etablering av samarbeid med fastleger.
- Fra kunnskap til handling vil fortsatt være utfordringen fremover. Det er mulig å søke på prosjektmidler innen dette området, men dette er uforutsigbart og gjerne kortvarig.

4.8.5 Handlingsplan

Nr	Ikke-økonomiske driftstiltak	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
4.8.5.01	Vurdere oppstart av 1- 2 frisklivstiltak i regi av Melhus kommune.	S	X	X		
4.8.5.02	Prøve ut forebyggende hjemmebesøk i ett distrikt i samarbeid med helse/omsorg. Prøve ut tidlig intervensjon hos personer med begynnende funksjonsfall.	B	X			
4.8.5.03	Gjennomføre et tverrfaglig kompetansetiltak med fagpersoner i helse/omsorg som blir tilknyttet Avklaringsenheten på Buen, - utvikle metoder og verktøy for et helhetlig pasientforløp i Melhus.	B	X	X		
4.8.5.04	Gjennomføre et LEAN – prosjekt i forhold til prioriteringsnøkkelen og avvik knyttet til denne.	B	X			
4.8.5.05	Etablere og videreutvikle virksomhetens bidrag inn i driften av Melhus familiesenter. Jfr pkt 4.1.09 hos Familie og forebygging.	B / S	X			
4.8.5.06	Gjennomføre opplæring for koordinatorene for personer med sammen satte behov 2 g. pr. år.	B/S	X			

4.9 Kultur og fritid

4.9.1 Området omfatter

Virksomheten kultur og fritid.

Tjenester: Allment kulturarbeid. Bibliotek. Kulturskole. Inn under nevnte hovedområder ligger bl.a. følgende tjenester: Tilskuddsforvaltning. Arrangementer. Bygdetun og museer. Forebyggende tiltak barn og unge. Fritidsklubber. Frivilligsentralen. Idrett og fysisk fostring. Kino. Kunst- og kunstformidling. Kulturminnevern. Sang, musikk og opera. Teater. Kulturtiltak til mennesker med spesielle behov. Den kulturelle skolesekken. Den kulturelle spaserstokken.

4.9.2 Ansvarsområde

Alle innbyggere skal få kultur- og fritidstilbud bygd på opplevelse, kvalitet, mangfold og egenutvikling. Til grunn for dette arbeidet ligger at lover, som til enhver tid gjelder for allment kulturarbeid, bibliotek og kulturskole, skal ivaretas

4.9.3 Status / utviklingstrekk

- En jevnt økende oppslutning om våre tilbud og arrangementer
- De 3 ungdomskubbene har hatt en stor økning av besøkende og ungdomstorget har et jevnt besøk
- Det er pr.1.10.13 106 barn på venteliste på kulturskolen
- Biblioteket blir i større grad brukt som møteplass og formidlingsarena
- Det er en økende del av befolkningen som har mulighet til å bidra med frivillig arbeid men det er ikke like enkelt å skaffe til veie frivillige i hele kommunen
- Melhus kommune har et godt samarbeid med stiftelsen Thora og det jobbes mot en full oppsetting av operaen Thora i 2014
- Riksteateret har Melhus som fast spillested. Så godt som alle forestillinger blir utsolgt i god tid før forestillingsdag.
- Publikumstallet for Melhus kino er helt prisgitt hvilke filmer som blir vist og hvilken oppslutning disse filmene får. Etter digitaliseringen i 2011 er det blitt et større arbeid med programmering av filmer, men samtidig en større fleksibilitet i forhold til hvilke filmer som kan spilles.
- Kultur og fritid sitt arbeid med en kulturminneplan for Melhus kommune har vakt stor interesse fra mange fagmiljø. Arbeidet med planen er kommet godt i gang, men det er arbeidskrevende og lite resurser til arbeidet
- Det har vært en stor anleggsutbygging av spesielt kunstgressbaner de siste årene. Dette er bra for lagene men det har også ført til en del forventinger fra andre deler av idretten i forhold til støtte til realisering av anlegg

4.9.4 Behov

- Behov for å justere driftsbudsjettet i forhold til økningen av innbygger
- Meget stort behov for å utvide bemanningen innenfor de åpningstidene vi har på ungdomskubbene
- Kompetanseutvikling for hele virksomheten med felles verdigrunnlag
- For å nå målsetningen om en kulturskole for alle, må det gjennomføres åpent opptak
- Opprettholde dagens tilbud om «Kulturskoletimen» i hele kommunen.
- Økte rammer for å drive enda mer utadrettet virksomhet på biblioteket
- For å utnytte potensialet i operaen Thora bør det tilføres mer midler til stiftelsen
- Melhus kommune mangler kulturhus. Det er avsatt område i vedtatt reguleringsplan for Melhus sentrum øst

- En egen kulturminneplan bør på plass i planperioden
- Det må i arealplanarbeidet settes av nok områder for idrett og friluftsliv
- Idretten har en del udekkede behov hva gjelder kostnadskrevende anlegg. Dette er anlegg som bør bygges og driftes av kommunen

4.9.5 Handlingsprogram

Nr	Ikke økonomiske driftstiltak /handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
4.9.5.01	Den kulturelle skolesekken videreføres og utvikles i samsvar med vedtatt plan.	B	X	X	X	X
4.9.5.02	Årlig rullering av handlingsdelen i plan for idrett og friluftsliv. Strategidokument hvert 4 år.	B	X	X	X	X
4.9.5.03	Gjennomføre prosjektet «Mangfoldig litteratur i Norden» jfr. prosjektsøknad til Nasjonalbiblioteket	B	X			
4.9.5.04	Gjøre et litteratur- og medievalg i tråd med tilbakemeldinger på brukerundersøkelsen våren 2012.	B	X	X		
4.9.5.05	Videreføring av <i>Kulturskoletimen</i> – et gratis, frivillig tilbud til elever som går i 1.-, 2.-, 3.- eller 4. trinn.	S	X	X	X	X
4.9.5.06	Lage en kulturminneplan	B	X	X		
4.9.5.07	Endre retningslinjer for kulturstipendet	B	X			
4.9.5.08	Gjennomføre en evaluering av Ungdomstorget i samarbeid med HIST	B	X			
4.9.5.09	Kommunestyret ber rådmannen initiere et forprosjekt for å utrede framtidig bruk av Melhus prestegårds låve. Den bør først og fremst kunne benyttes til livsnøytrale seremonirom. Andre bruksområder kan være arkiv, landbruksmuseum, til kirkekaffe og som lokale for korøvinger. Forprosjektet skal gi et kostnadsoverslag over tilpassings- og utbedringsbehov, samt en beskrivelse av aktuelle samarbeidspartnere og bruk av låven. Det antas at	S	X			

Nr	Ikke økonomiske driftstiltak /handlingsmål	Kapitalbegrep	2014	2015	2016	2017
	forprosjektet kan finansieres innenfor eksisterende ramme.					
4.9.5.10	Melhus kommunestyre ber rådmannen styrke idrettsfaglig kompetanse på kultur og fritid	H	X			

5 Rammeområde 5 – Bygg og eiendom, arealforvaltning og teknisk drift

Rammeområdet inneholder virksomhetene Bygg- og eiendom, Arealforvaltning, Teknisk drift

5.1 Bygg og eiendom

5.1.1 Området omfatter

Virksomheten Bygg- og eiendom

Tjenester: Drift og vedlikehold, renhold, boligforvaltning, nybygging.

5.1.2 Ansvarsområde

Forvalte den kommunale bygg og eiendomsmassen på mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte. Påse at renhold utføres i henhold til moderne prinsipper for renhold, og at boligmassen forvaltes på en god måte.

Prosjektere og gjennomføre nybygg og rehabilitering på en kostnadseffektiv måte og med god kvalitet. Gjennomføre kommunens boligpolitikk gjennom den til enhver tids gjeldende handlingsplan.

5.1.3 Status og behov

- Behov for en mer overordnet analyse og strategisk planlegging for bygningsmassen. Dette krever en mer inngående analyse av hvert bygg samt at resultatene sammenstilles i ett plandokument. Denne analysen vil danne grunnlaget for vedlikehold,- og investeringsplaner på den eksisterende bygningsmassen.
- Behov for å fortsette arbeidet med renholdsplanlegging og kompetanseoppbygging i tilknytning til renholdstjenesten. Utvikle tjenesten med tanke på fremtidige utfordringer vedrørende rekruttering til yrket. Videre fortsetter arbeidet med å utvikle god sørvis til brukerne av våre bygg.
- Oppfølging av Klima- og energiplanen er viktig for å nå mål om redusert energibruk i kommunale bygg. Vi vil utnytte potensialet for redusert energibruk som ligger i endring av energi-vanene til hver og en av oss. Ved hjelp av formidling av kunnskap og

handlingsalternativ vil vi motivere til innovativ adferd og endring av energivaner gjennom tett oppfølging av driftspersonale og de som ellers oppholder seg i våre kommunale bygg.

- Det er gjennom ordinær drift, i tre ulike prosjekter og boligsosial handlingsplan fokus på bedre utnyttelse av boligene og gjennom veiledning en bedre tjeneste / oppfølging til brukerne av bolig tjenesten. Gjennom en tverrfaglig organisering av det boligsosiale arbeidet søkes oppnådd bedre utnyttelse av boligene, bedre egnede boliger gjennom salg og reinvestering i nye og bistand til bruker gjennom bo veiledning og rådgivning. Det er hensiktsmessig å legge til rette for at bruker så snart som mulig hjelpes i stand til å være eier eller leier av egen bolig i det frie boligmarkedet.

5.1.4 Handlingsprogram

Nr	Ikke- økonomiske mål/tiltak	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
5.1.4.01	Det må lages en rutinebeskrivelse (årshjul) som beskriver hvilke arbeidsprosesser som må utføres for å dokumentere de årlige investerings- og vedlikeholdsplaner. Dette er tenkt som tiltaksplaner med bakgrunn i tilstandsanalysen og som danner grunnlag for rådmannens forslag til økonomi og handlingsplan.	B	X			
5.1.4.02	Utnytte Energy Performance Contract (EPC) som et verktøy for å redusere energiforbruk samt å forbedre kvaliteten på bygg og innemiljø.	S	X	X	X	X
5.1.4.03	Implementere avtale om tjenestebeskrivelsen	B	X			
5.1.4.04	Gjennomføre prosess i samarbeid med kommunelegen for ny godkjenning av skoler og barnehager i henhold til forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole.	B	X			
5.1.4.05	Følge opp tiltak i klima og energiplanen 2014-17	S	X	X	X	X
5.1.4.06	Følge opp tiltakene i den boligsosiale handlingsplanen.	B	X	X	X	
5.1.4.07	Benytte minst 50% miljømerkede renholdsprodukter innen utgangen av 2014.	S	X			
5.1.4.08	Kommunestyret ber rådmannen utrede andre lokaliteter til kulturskolen, slik at vi igjen kan ta i bruk den gamle kommunestyresalen til interne og eksterne møter og besøk. Dette må gjøres i tett samarbeid med Kulturskolen, som må finne nye, og minst like god lokaliteter som de har i dag. Kommunestyret ber rådmannen komme med et grovt overslag på hva en slik omlegging vil innebære, både pris- og bygningsmessig. Dette gjelder flytting av kulturskole, tilrettelegging av gammel kommunestyresal og evt. alternativ bruk av dagens sal	S	x			

5.1.4.09	Boligsosial handlingsplan Melhus kommunestyre ber rådmannen utrede følgende: - riving av bolig på Midtun og videre bruk av tomta - utrede bruken av leilighetene på Buen, Kroa, Lenalia og Søberg. Her må det vurderes en fornuftig bruk for boligtrengende i boligsosial sammenheng - Utrede flere boenheter, ambulerende team og økt virksomhet ved bofellesskapet i Idrettsveien. Det bes om at utredningen blir forelagt kommunestyret i 2014.	S	X			
----------	---	---	---	--	--	--

5.2 Teknisk drift

5.2.1 Området omfatter

Kommunale veger og gatelys, trafikkisikkerhetsarbeid, sikringskjøring, naturskader, kommunale avgifter og eiendomsskatt.

Vannforsyning, avløpshåndtering og private avløpsanlegg.

5.2.2 Ansvarsområde

Effektiv og hensiktsmessig drift og vedlikehold av kommunaltekniske VVA-anlegg innenfor de årlige rammene som er vedtatt.

Videreføre tiltak og oppgaver som fremkommer i overordnede planer og enkeltvedtak.

Prosjektene og gjennomføre nyanlegg og vedlikeholdsprosjekter i henhold til vedtak og overordnede planer på en kostnadseffektiv måte med god kvalitet.

5.2.3 Status

Virksomheten Teknisk drift er merket av det store prosjektet MeTroVann og et generelt høyt nivå i utbyggingsaktiviteten. Virksomheten har en stor andel nytilsatte som medfører nytenkning og kompetanseheving, men reduserer historisk kunnskap og erfaring om anleggene. Innenfor flere fagområder er kapasiteten for liten i forhold til å oppfylle krav i byggherreforskriften, internkontrollforskriften og forurensningsforskriften.

Fagområdet naturskade ser en økende trend med flere ras og utglidninger. Avklaringer og veiledning til publikum, forebygging og etterarbeid øker i omfang.

Fagområdet gebyr avdekker oftere flere avvik innenfor kommunale avgifter og økt behov for tilsyn og kontroll, samt hyppigere utskifting av vannmålere. Stor utbyggingsaktivitet i kommunen medfører konstant høyt aktivitetsnivå med saksbehandling og oppfølging av søknader og ferdigmeldinger.

Fagområdet vannforsyning ser et stort avvik på mengde produsert drikkevann fra hovedkilden Benna til målt forbruk hos abonnentene. Dette tyder på at lekkasjeandelen er for stor i forhold til mål i hovedplanen. Videre bekrefter også avviket det store antallet med ikke betalende abonnenter.

Fagområdet avløp ser oftere de økte utfordringene med fremmedvann inn på spillvannsnettet. Pumpestasjoner og renseanlegg overbelastes, som medfører forurensning til vassdrag i form av overløp. Økt boligbygging i høyereliggende områder, samt overføring av spillvann fra sør til nord, gjør at hovednettet må få økt kapasitet.

Fagområdet veg og trafikk sliter med store etterslep med vegvedlikehold og mangel av planverktøy til effektiv drift og vedlikehold av kommunale veger. Midler til oppgaver knyttet til veg, både hva gjelder drift, vedlikehold og investeringer, står ikke i forhold til krav og forventninger. Reduserte drift- og vedlikeholdsmidler i forhold til behovet, reduserer effektiv drift og standard på tjenesten. Mindre vedlikehold av gateløp og kommunale veger, samt mye anleggstrafikk, fører til en økning av antall søknader om sikringskjøring som må saksbehandles.

Fagområdet utbygging sine ressurser er tydelig preget av omfanget til prosjektet MeTroVann. Dette vil vedvare frem til godt ut i 2015. Med dagens bemanning fører dette til redusert kapasitet for gjennomføring av andre vedlikeholds- og investeringsprosjekter.

5.2.4 Behov

For best mulig å kunne forutse økonomiske og ressursmessige utfordringer, er det viktig å få på plass gode **planverktøy**. Høyt prioritert er en hovedplan for veg, bygd opp med delplaner slik som sentrums-, område-, trafikksikkerhets-, veglys- og broplaner. Både egen kapasitet og kompetanse tilsier at enkelte av utredningene og planarbeidet må utføres av ekstern bistand. Fagområdet vann- og avløp, har behov for en mer overordnet analyse og strategisk planlegging av vannforsyning og spillvannshåndtering, samt overvannshåndtering. Analysene vil danne grunnlaget for delplaner, som igjen sammenstilles i ett plandokument, hovedplaner.

For å møte økte krav om lovpålagte tiltak og lokale vedtak, er det behov for en **kapasitetsøkning** av fagpersonell med riktig kompetanse. Teknisk drift som en profesjonell byggherre, overordnet planlegging av veg-, vann- og avløpsanlegg, oppfølging og tilsyn av offentlige- og private VVA-anlegg, er kompetansekrevene oppgaver som tilligger teknisk drift.

For å yte god service på en effektiv måte, er det behov for formålstjenlige **ressurser** tilpasset de krav og forventninger fra kommunens innbyggere. Dette gjelder bl.a. teknisk utstyr og redskap tilpasset kommunens utvikling fra en landkommune til mer sentrumspregede arealer.

For å få en effektiv drift, er det behov for å oppgradere en **driftssentral** for den operative delen ved virksomheten. Nedleggelse av Varmbo renseanlegg, endret bruksområde ved Benna og uhensiktsmessige lokaler til kommunal veg, åpner for å se på en ny og samlet løsning for alle fagområdene.

5.2.5 Handlingsprogram

Nr.	Ikke økonomiske tiltak/handlingsmål	Kapitalbegrep	2014	2015	2016	2017
5.2.5.01	Revidere virksomhetens HMS-plan.	H	X			
5.2.5.02	Utarbeide virksomhetens interkontroll innenfor vannforsyning og utslipp til det ytre miljø.	H		X		
5.2.5.03	Utarbeide rutiner som byggherre, slik som utarbeidelse av SHA-planer (Sikkerhet Helse og Arbeidsmiljø) med fortløpende revisjon og aktiv deltakelse i vernerunder.	H	X			
5.2.5.04	Utarbeide rutiner for gjennomgang av SJA (sikkerjobbanalyser) innen egen virksomhet.	H		X		
5.2.5.05	Få avklart ny driftssentral for uteseksjonen (VVA)	H	X			

5.2.5.06	Utrede veg, gang- og sykkelvegløsninger for tettsteds- og utbyggingsområder sammen med delplaner for vann- og avløpsanlegg.	S	X	X	X	X
5.2.5.07	Utarbeide hovedplan vei:	S	X			
5.2.5.08	Utarbeide delplaner til hovedplan vei: - Trafikksikkerhetsplan – egenregi - Gatelysplan – egenregi/eksternt - Reasfaltering/ny asfaltering – eksternt - Broer - eksternt - Sluk, sandfang og stikkrenner – egenregi - Investeringsplan maskinpark - egenregi - Veiutstyr (skilt, rekkverk m.m.) - egenregi - Kommunal vei-norm – egenregi	S	X	X	X	X
5.2.5.09	Utarbeide retningslinjer for overtakelse av private avløpsanlegg	S	X			
5.2.5.10	Utarbeidet delplaner til hovedplan VA: - Hovedstammer og viktige knutepunkt - Melhus sentrum vest - Melhus sentrum øst - Hovin - Brekkåsen	S	X			
5.2.5.11	Utarbeidet delplaner til hovedplan VA: - Øysand - Varmbo og Øyås - Hovedstamme Kvål–Ler–Lundamo–Hovin - Sjøberg - Gåsbakken	S		X		
5.2.5.12	Utarbeidet delplaner til hovedplan VA: - Rødde - Lundamo - Ler	S			X	
5.2.5.13	Utarbeidet delplaner til hovedplan VA: - Kvål - Korsvegen	S				X
5.2.5.14	Etablere en plan for sonevannmåling i Melhus sentrum	S		X		
5.2.5.15	Utredet delplaner med forebyggende tiltak mot naturskader.	S	X	X	X	X
5.2.5.16	Ha etablert prosedyrer for mindre naturskader.	S		X		
5.2.5.17	Utredet virksomhetens kompetanse og kapasitet i forhold til krav og forventninger	H	X			
5.2.5.18	Utarbeidet et utskiftingsprogram for vannmålere, inkl. anbud og innkjøp	S		X		
5.2.5.19	Utredet rutinene for behandling av søknader og ferdigmeldinger av VA-tilknytninger	S			X	

5.2.6 Investeringer innenfor VAR- området

Forventet gjennomført i planperioden

INVESTERINGER – VANN – Tall i 1000 kr	2014	2015	2016	2017
5442 - Reservevannsforsyning	9 000	6 000		
5443 - Kvål vest				500
6001 – Bagøyvegen (Bagøya)	2 000	950		
6003 - Varmbo boligfelt		300	1 200	
6009 - Lyngen høydebasseng	9 600	5 126		
0000 – Litjsandvegen	250			
0000 – Martin Tranmæls veg	1200			
0000 - Rødde høydebasseng			300	3 000
0000 – Ler-Lundamo Utskifting eternit-ledning		500	2 500	2 500
0000 – Løvset boligområde- sanering			500	
0000 – Strandvegen eternittledning	3 150			
0000 – Hovedanlegg Brekkåsen		300	3 000	3 000
Sum	25 200	13 176	7 500	9 000

INVESTERINGER – AVLØP – Tall i 1000 kr	2014	2015	2016	2017
5448 - Kvål vest				500
6201 – Bagøyvegen (Bagøya)	1 500	1 450		
6204 - Varmbo boligfelt		300	4 000	
6210 - Spillvannsløsning mot Høvringen renseanlegg	28 000	34 590		
6211 – Damtippen avløpspumpestasjon	3 000			
6213 – Åsvegen.Kvammen APS			100	900
0000 – Martin Tranmæls veg	1 200			
0000 - Avløpspumpestasjoner på overføringsledning	5 000			
0000 - Bagøya avløpspumpestasjon	500	2 500		
0000 - Rødde – Kvammen avløpsledning			300	1 000
0000 - Rødde – Kvammen avløpspumpestasjon			500	3 000
0000 - Løvset boligfelt - sanering			150	
0000 – Lyngen høydebasseng – avløp	1 870	1 000		
6216– Litjsandvegen Sjøberg Ledning	250			
6217 - Litjsandvegen Sjøberg APS	200			
0000 – Hovedanlegg Brekkåsen		500	5 000	5 000
Sum	41 520	40 340	10 050	10 400

5.3 Arealforvaltning

5.3.1 Området omfatter

Virksomheten arealforvaltning

Tjenester: Administrasjon, Plan- og byggesaksbehandling, Kart- og oppmåling, Friluftsliv, Landbruk, motorferdsel i utmark og Landbruksvikarordning. Opprydning i spredt avløp.

5.3.2 Ansvarsområde

- Virksomheten har ansvaret for å forvalte kommunens areal i tråd med politiske vedtak, lover, forskrifter og retningslinjer.
- Utarbeide planer innenfor eget ansvarsområder i h.h.t vedtak i kommunens planstrategi
- Drive effektiv saksbehandling i tråd med gjeldende lovverk, vedtatte planer og vedtak.
- Sikre arealer til varig landbruksproduksjon og utvikle et mangfoldig og bærekraftig landbruk, som bidrar til verdiskaping, trygg matproduksjon og livskvalitet i kommunen.
- Bevare og påvirke natur- og kulturmiljøet slik at både bebygde og ubebygde områder blir trygge, sunne, trivelige og opplevelsesrike å oppholde seg i.
- Ansvar for drift og vedlikehold av kommunens kartdatabaser.
- Opparbeide et digitalt arkiv i tråd med regelverket.
- Drive nødvendig lovpålagt tilsyn innenfor de områdene som hører til virksomhetens ansvarsområde
- Opprydding av spredt avløp for å redusere forurensing og følge opp vanndirektivet.

5.3.3 Status

- 1 Utviklingen fører til at det blir krav om at all dialog med kunden, saksbehandling og prosjektutvikling skal kunne skje digitalt. Tilgjengelige digitale data øker også kvaliteten på og effektiviserer saksbehandlingen. Dette medfører et stort arbeid for å legge til rette for at arkiv, kartdatabaser og saksbehandling kan håndtere en slik situasjon.
- 2 Utviklingen innen kartverket ser ut til å gå mot stadig mer 3D-visning av kartet hvor man fra å tradisjonelt se kartet rett ovenfra, (2D visning), vil kunne se det fra andre vinkler.
- 3 Stor mengde med byggesaker kombinert med vakanse i stillinger har ført til problemer med å holde lovpålagte frister sommeren 2013.
- 4 Vi er godt i gang med å tildele adresser i hele kommunen og har et godt håp om å ferdigstille dette prosjektet i 2015
- 5 Prosjektet opprydding av spredt avløp er omfattende og vil vare ut hele perioden.
- 6 Oppdatering av kommunens friluftspan har stått på dagsorden lenge og arbeidet er igangsatt. Pga nedbemanning og sykefravær i landbruksstjenesten i 2013 har dette arbeidet dessverre blitt nedprioritert noe, og må prioriteres høyere i 2014. Melhus kommune har behov for en ny og mer offensiv plan som sier noe om kommunens ambisjonsnivå på dette området. Kartlegging av viktige friluftsområder, bl.a ved å få laget turløypkart bør være en del av dette arbeidet. Tema som samordning av kommunens ulike virkemidler til friluftsmål, bruk av private veier, behov for parkeringsplasser vil også være blant de tema som bør belyses.
- 7 Det er et sentralt mål å øke landbruksproduksjonen i takt med befolkningsutviklingen. Dette betyr bl.a at vi må ta vare på produksjonsarealene våre på en god måte. Jordvern, forbedrede dyrkingsteknikker, og godt drenerte jordbruksarealer er viktige forutsetninger for å oppnå dette. Videre må produksjonen i landbruket tilpasses et endret klima. Pga nedbemanning og sykdom har arbeidet med landbruksplanen tatt lenger tid enn antatt. Det vil bli satt full fokus på dette i 2014.

- 8 Vi har utbedret våre rutiner for å drive effektivt tilsyn etter de lover som ligger under virksomhetens arbeidsområde. Dette må implementeres og forbedres ytterligere i årene som kommer.
- 9 Vi har også forbedret våre rutiner for oppfølging av mindre naturskader og uønskede hendelser som meldes til kommunen, som ikke er så alvorlige at kommunens kriseplaner kommer til anvendelse. Også her er det behov for implementering og å utvikle kommunens kompetanse på området
- 10 Vi merker mer og mer at vi er en bynær kommune med stort utbyggingspress. Utbygging i sentrumsnære områder medfører behov for utbyggingsavtaler der bl.a ansvar for kostnader for infrastruktur blir avklart. Det er også behov for å ta en gjennomgang av hvor kommunen bør prioritere å utarbeide områdeplaner for å avklare overordnet infrastruktur i områder der områder blir utbygd av flere utbyggere for å sikre en helhetlig og god utbygging.

5.3.4 Behov

I 2014 må vi prioritere å slutføre de store planoppgavene som er startet i 2013. Dette gjelder Landbruksplan, Friluftspan og Plan for pukk, grus og deponi. Dette er også i tråd med kommunens vedtatte planstrategi.

Det må gjøres grep for å unngå samme situasjon som i 2013 i forhold til saksbehandlingstid etter plan- og bygningsloven, spesielt på byggesak.

Kartene fra kartleggingsprosjekt 2011 er konstruert for 3 D visning. Dette i kombinasjon med laserdata over hele kommunen hvor det er målt et høydepunkt pr m2 gir muligheter for mye bedre presentasjoner av terrenget og inngrep som det søkes om. Det er behov for supplering av programvare for å utnytte disse mulighetene best mulig for å gi et best mulig beslutningsgrunnlag i plansaker og byggesaker.

Arbeidet med hovedplan for skogsbilveger i Melhus er startet opp. Vi mangler foreløpig data om bl.a kubikkmasse for de enkelte veianleggene, noe som er nødvendig fordi det er tømmervolum som skal betale veibyggingen. Gjennom pågående områdetakst vil vi få oversikt over kubikkmasse. Dette skal ferdigstilles i 2014. Tallene vil bli brukt i forbindelse med ferdigstilling av hovedplan for skogsbilveier.

Ellers videreføres prosjekt spredt avløp og adresseringsprosjektet.

5.3.5 Handlingsprogram

Nr.	Ikke-økonomiske tiltak/handlingsmål	Kapitalbegrep	2014	2015	2016	2017
5.3.5.01	Overholde tidsfrister etter plan- og bygningsloven i plan og byggesaker	B	X	X	X	X
5.3.5.02	Gjennomføre prosjekt opprydding av spredt avløp i hele kommunen <ul style="list-style-type: none"> • Forbedre vannkvaliteten i Løksbekken til badevannskvalitet innen utgangen av 2014 • Forbedre drikkevannskvaliteten i Benna innen utgangen av 2014 • Rehabiliter 70 private avløpsanlegg innen utgangen av 2014 • Sanere 45 avløpsanlegg for tilkobling til kommunal kloakk innen utgangen av 2014 	S	X	X	X	X

Nr.	Ikke-økonomiske tiltak/handlingsmål	Kapital- begrep	2014	2015	2016	2017
			X			
5.3.5.03	Gjennomføre adresseringsprosjektet	B	X	X		
5.3.5.04	Utarbeide hovedplan for skogsbilveier	S	X			
5.3.5.05	Utarbeide friluftspan	S	x			
5.3.5.06	Bistå i arbeidet med å gjennomføre kommunens planstrategi i tråd med kommunestyrets vedtak.	S	X	X	X	X
5.3.5.07	Gjennomføre prosjekt: Digitalisering av byggesaksarkivet	B	X			
5.3.5.08	Utarbeide temakart for naturmangfold.	S	X			
5.3.5.09	Utarbeide plan for grusuttak, steinbrudd og deponi	S	X			
5.3.5.10	Utarbeide landbruksplan	S	X			
5.3.5.11	Anskaffe og ta i bruk 3 D verktøy i kartsystemet og tilføre organisasjonen nok kompetanse til å nytte dette verktøyet i saksbehandlingen.	S	X	X		
5.3.5.12	Detaljregulering gang- og sykkelveg Eid skole- Stranda	S	X			